

Zaranın Kaplan köyünde
zelzele oldu, 20 ev
yıkıldı

AKŞAM

Alman topraklarındaki mü-
himmat depolarının infilak
ettiği haber veriliyor

Sene 22 — No. 7644 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ 3 Şubat 1940

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Balkan antantı 1947 senesine kadar uzatıldı

*Konseyin ilk içtima günü en
müsait bir hava içinde geçti*

**Umumi telâkkiye göre, sulhün muhafazası hususunda Bulgaristan
tarafından gösterilen elbirliği arzusu, Balkan meselesinin hallini
kolaylaştırmakta ve konferansın muvaffakiyete ulaşması
hakkında çok cesaret verici bir âmil teşkil etmektedir**

**Balkan konseyinin
ilk günü en müsait
hava içinde geçmiştir**

Belgrad 2 (Başmuharririmizden
telefonla) — Türkiye Hariciye Vekili-
nin Balkanlarda seyahati, yalnız ziya-
rete gittiği memleket itibarıyla değil,
yol üstü geçtiği memleketler bakımın-
dan da başlı başına siyasî bir hâdise
teşkil ediyor.

İstanbuldan hareketimiz gecesini
trende bir muzika sesi ile uyandırdım.
Sabaha karşı idi. Yunan arazisinden
geçiyorduk. Muzika sesi yaklaştı, ya-
nımıza geldi ve uzaklaştı. Bu soğuk-
ta, trenin bile durmadığı bu istasyon-
da, herkesin uyuduğu bir saatte Yunan-
lı dostlarımız Türkiye Hariciye
Vekiline selâm resmi ifa ediyorlardı.
Bir müddet sonra tekrar uyandım. Bu
sefer hem muzika çalıyor, hem «zito»
sesleri geliyordu. Yunan arazisinden
çıkıyorduk.

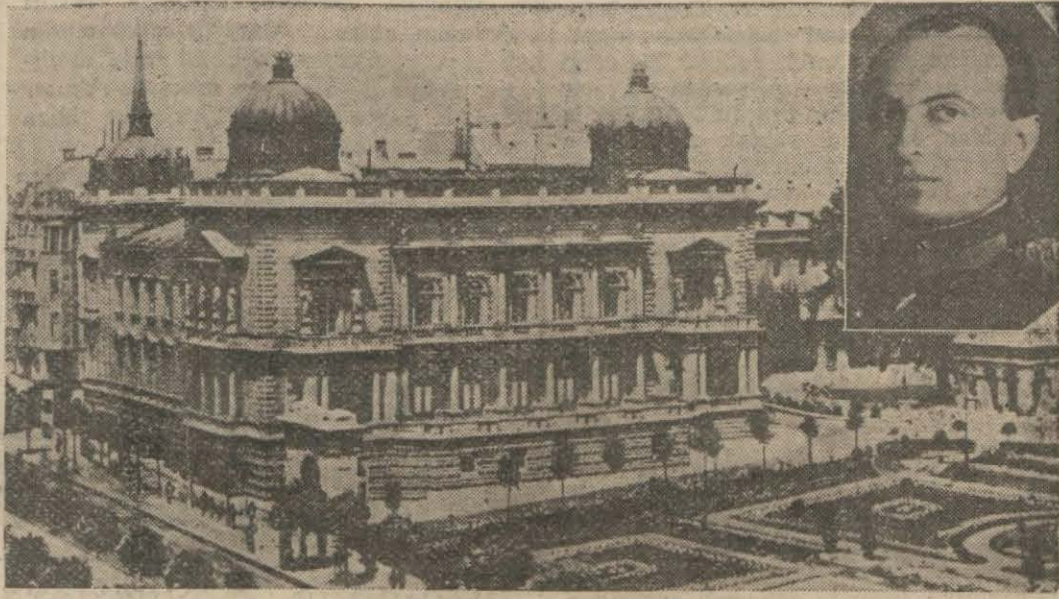
Yunan hükümetinin gösterdiği bu
büyük hürmet tezahürü, iki memle-
ket arasındaki dostluğun sadece siya-
sî bir hâdise değil, tarihi bir hakikat
olduğuna yeni bir delildir. Türk - Yu-
nan dostluğu filhakika günün ahva-
lin fevkinde her türlü imtihanlara
göğüs germeğe hazır, iki memleketin
kalbinde yer etmiş hayati bir menfa-
at birliğidir. İki memleketin sulhde
ve harpte mukadderatı tamamen ay-
nıdır.

Bulgaristan da - her zamanki gibi,
belki her zamandan fazla - nezaket
ve dostluk gösteriyor. Hariciye Vekili-
mizi Filibeden karşıladılar. Sofya
İstasyonunda Bulgar Başvekil bekli-
yordu. Köseivanof cenabları istasyon
salonunda Saraçoğlu ile yarım saat
fazla görüştükten sonra trene bağla-
nan hususi vagonla hududa kadar
gelmek zahmetine katlandı.

Bulgaristanda Türkiye'ye karşı bes-
lenen duygunun başında sonsuz bir
emniyet ve itimad geliyor. Bulgarlar
Türkiyenin sulhpervverliğinden
eminler. Türklerin verdikleri sözü
tutuklarına sarsılmaz itimadları var.
Bunun içindir ki, Balkanlarda sulhun
devamı bahşinde Türkiye politikasına
büyük ümit bağlıyorlar. Trende bi-
zimle seyahat eden bazı Bulgar gazete-
cileri ve memurlar ile görüştüm.
Bulgaristan asla harbe taraftar değil-
dir. Balkanlarda her hangi bir karga-
şalığın kendileri için tehlikeli olacağı-
na kanaat getirmişlerdir. Bulanık su-
da balık avlayarak fırsat kollamak
akıllarından geçmiyor. Bulgaristanda
harp arayıcı emellerin arkası kesil-
miştir. Gazeteler sakin, lisanları sulh-
cudur. Halk, eskisi gibi hudud aşırı
kahramanlık destanları terennüm
eden şarkılar söylemiyor. Sokaklara
eskisi gibi Bulgar ideallerini temsil
eden afişler asılmıyor.

Necmeddin Sadak

(Devamı 10 uncu sahifede)

Belgrad'da Kral sarayı ve Prens Paul

Belgrad 2 (Akşam) — Bugünkü kon-
feransta alınan ilk karar, Balkan an-
tantının 1947 ye kadar temdidine dair
verilen karar olmuştur. Antanta da-
hil devletlerden biri, çekilmek iste-
diğini bir sene evvelinden haber ver-
medikçe antant yeniden yedi senelik
bir müddet için ibka edilecektir. Bu
devletlerden hiç birisi, antanttan çe-

kilmek arzusu göstermediğinden, an-
tantın, yukarıda söylenen müddet
için mesaisine devam etmesi karar-
laştırılmıştır.

Belgrad 2 (A.A.) — Reuter ajansı-
nın hususi muhabirine göre, Belgra-
da gelen başlıca muhabirler, Bulga-
ristan vaziyetinin, Balkan antantı
(Devamı 10 uncu sahifede)

Nüfuz mintakaları mı?

**Temps gazetesinin Roma muhabiri Almanyanın,
bolşevik tehlikesini uzaklaştırarak İtalyayı
arkasından sürüklemeye çalıştığını, İtalyanın
buna lâkaydı görünmediğini bildiriyor**

Temps gazetesinin Romadaki muha-
birinin bildirdiğine göre Balkan antantı
konseyinin toplantısında biri Almanyanın,
ikincisi Türkiyenin, üçüncüsü İtalyanın
tezleri karşılaşmaktadır.

Temps muhabirine göre Almanyanın
tezi, tamamen bugünkü askeri ve iktisa-
dî ihtiyaçlarından mülahazadır. Almanya,
kendi ihtiyaçları tatmin edilmek için şim-

diki halde yalnız iktisadî meselelerle
iktilfa ediyor. Romanyadan krom, pet-
rol, Yugoslavyadan bakır ve bütün şarkı
cenubî Avrupadan zahire istiyor.

Türk tezi ise, herşeyden evvel Balkan
antantının kuvvetlendirilmesine ve Bul-
garistanla Macaristan da dahil olmak
üzere Balkan yarımadasındaki bütün
(Devamı 10 uncu sahifede)

— «Dediler ki sana emel bağlayan
Öünde diz çöküp bir dem ağlayan
Bermurad olurmuş... Ben de bir zaman
Ağlayıp murada ermeğe geldim»

Finler yeni ve parlak bir muvaffakiyet kazandı

**Sovyetlerin Karelide büyük hazırlıklarla
yaptıkları taarruz tardedildi**

**İleri sürülen en iyi Sibirya taburları
mevcutlarının yarısını kaybettiler**

Stokholm 2 — Stokholm Tidningen
gazetesinin Kareli cephesinde bulu-
nan muhabiri bildiriyor: «Sovyetle-
rin Kareli cephesinde yeni bir taarruz-
ları bekleniyordu. Bu taarruz dün
sabah başlamıştır. Sovyetler altı saat
süren sıkı bir topçu ateşinden sonra
taarruza geçmişlerdir. Bu defaki ta-
arruzlarında yeni bir usule baş vur-
muşlardır: Tankların arkasına 3 me-
tre uzunluğunda ve 2 metre genişliğin-
de kızaklar bağlamışlar, bu kızaklara
bir mitralyöz ve asker yerleştirmiş-

lerdir. Kızaktaki askerler, mitralyöz
ateşinden mahfuz bulunuyorlardı.

Aynı zamanda 170 bombardıman
ve avcı tayyaresi harekete geçmiştir.
Bombardıman tayyareleri fin kıtala-
rı üzerine bomba atarken avcı tayya-
releri de Fin topraklarının mevzilerini
bularak kendi topçularına haber ver-
meğe çalışıyorlardı.

Finler bu yeni hücum karşısında
bir aralık müşkül vaziyete düşmüşler-
dir. Fakat derhal yeni taktiği anlıyor-
(Devamı 10 uncu sahifede)

Alman topraklarında muhtelif mühimmat depoları infilak etmiş

Berne 2 (A.A.) — Dün gece saat bire doğru Bâle'de 15 kilometre kadar
uzakta Bâden arazisinden gelen bir infilak sesi duyulmuş, müteakiben bir yan-
gın görülmüştür.

Alman malûmat, Alman topraklarında muhtelif mühimmat depolarının infi-
lak ettiği zannını vermektedir.

Balıkçılık işi üzerinde ehemmiyetle çalışılıyor

**İngiltereye sipariş edilecek vapurlarımız
hakkında yapılan tekliflere cevap bekleniyor**

Münakale Vekilinin beyanatı

Ankara 2 (Te-
lefonla) — İngilte-
reye sipariş edile-
cek vapurlar için
Münakale Vekâleti-
mizle İngiliz firma-
ları arasında müza-
kereler cereyan etti-
ği yazılmıştır. Bu mü-
zakereler hakkında
Münakale Vekilimiz
B. Ali Çetinkaya
(AKŞAM) a şu be-
yanatta bulunmuş-
tur:

«İngiltereye si-
pariş edilecek va-
purların mukavele
esasları, plân ve projeleri hazırlanarak
İngiliz firmaları arasında münakasaya

konulmuştur. Bu teklife karşı mezkûr fir-
malardan alınan mukabil teklif projeleri
tetkik olunarak en müsait fiat vermisi-
 olan Suvan Hunter müessesesi müzake-
reye davet edilmiş olmakla beraber
Münakalat Vekâletince mübayaat hu-
susunda takip edilen usulleri aynen mu-
hafaza etmek gayesiyle bu müesseseye ta-
rafından verilen fiat alâkadar diğer mü-
esseselere de bildirilmiştir. Cevaplarına
intizar olunmaktadır.»

İngiliz ve Fransızların Türk vapurla-
rını isticar için armatörlerimize cazip tek-
liflerde bulundukları yazılmıştır. Müna-
kale Vekili B. Ali Çetinkaya bugünkü
şartlar içinde bu vapurlardan müstağni
kalıp kalamayacağımız yolundaki suali-
mize demmiştir ki:

«Harp dolayısıyla bilûmum deniz ti-
icaret vapurlarına geniş faaliyet sahaları
açıldığı malûmdur. Verilmiş olan bir
müsaadeye göre şimdilik eşhas ve husu-
sî müesseselere ait gemiler serbesce Bah-
risedif havzasında çalışmaktadırlar. Ec-
nebi limanlarına nakliyat yapan gemile-

(Devamı 10 uncu sahifede)

Dikkatler:

**Gece hayatını niçin
öldürmeli?**

Bir şehrin içinde, yirmi dört saat
mütemadiyen hayat olması o şehir
için şereftir. Muşerretin bünyesinden
böyle bir şey çıkmaya yaratmağa ça-
lışmak lazımdır.

Meselâ Beyoğlunun dört beş mü-
essesesi, geceli gündüzlü müşteri bu-
labiliyorlar. Sabahleyin saat dört bu-
çuğa doğru memurlar gelip kepenk-
lerin inmesini istiyor. Kimi evsiz, kimi
vapuru kaçırmış, kimi noktambül,
kimi düşünceli, kimi derdli, kimi mu-
havere halinde bulunan bu vatan-
daşlar da, mal sahipleri de bu halden
memnun değiller tabii.

Bir şehri zoraki şekilde ihtiyaçla-
rından mahrum etmek doğru olamaz!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

B. Saraçoğlunun Yunan gazetesine beyanatı Türkiye ile Yunanistanın gaye ve hedefleri bir ve müşterektir

Atina 3 (Akşam) — Türkiye Hariciye vekili B. Şükrü Saraçoğlu, Katimerini gazetesine beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Bulgaristan bizler gibi Balkanlarda sulhün muhafazası emel ve azimindedir. Türkiye ile Yunanistanın harici siyasetlerinin gaye ve hedefleri de müşterektir.

Sulh için çalışıyoruz. Eğer sulha bir tecavüz vaki olursa müştereken müdafaa edeceğiz. B. Metaksas ile görüşmemiz çok samimi olmuştur.

İlk içtimada tam bir fikir birliği görüldü

Yunan Başvekili ile Yugoslavya Hariciye Vekilinin beyanat ve ihtisaslari

Belgrad 3 (Akşam) — Balkan Hariciye Nazırları, dünki ilk içtimalarında yekdiğrine izahat vermekle iktifa etmişlerdir. Yunan Başvekili B. Metaksas ilk içtimadan çıkarken gazetecilere demiştir ki:

— Şimdiye kadar Balkan antantının hiç bir konferansında, bu defaki içtimaa iştirak edenlerde görülen tam fikir birliği görülmemiştir.

Roma 3 — Yugoslavya Hariciye Nazırı B. Markoviç gazetecilere beyanatta demiştir ki: «Tuna ve Balkan devletleri, tamamen müstakil olduktan sonra Avrupanın cenubi şarkisinde sıkı bir sulh hüküm sürebilir. Kont Ciano ile Csaki son mülakatlarında bu noktai nazara iştirak etmişlerdir. Balkan antantının içtimai Tuna, Balkanlar ve Akdenizde sulhün kuvvetlenmesine hizmet edecektir.

İngiltere, Balkan konferansını dikkat ve teveccühle takip ediyor

Londra 3 — İngiliz mahafilli, Balkan antantı konseyinin içtimasını, alâka ve teveccüh ile takip ediyorlar. Zira İngiltere hükümeti, sulh sever devletler arasında anlaşmayı ve karşılıklı yardımı temin edecek olan müzakerayı daima teveccüh ile takip ve teşvik etmiştir. Times gazetesi bu münasebetle yazdığı bir makalede, fevkalâde mühim bir zamanda vuku bulan Balkan antantı konseyinin içtimasının ehemmiyetini tebarüz ettiriyor ve Balkan devletlerinin aralarında anlaşmaları lüzumunu kaydederek diyor ki: «İngilterenin Balkan devletleriyle münasebetleri pek dostane ve hattâ bazılarile pek sıkıdır.»

Fin cephesine paraşütle Sovyet askeri indiriliyor

Fin kıtaatı bu askerlerden bir kısmını öldürdü, bir kısmını da esir aldı

Londra 3 — Helsinki'den gelen haberlere göre, Sovyetler yüksek kumandanlığı bazı kıtaatı paraşütlerle Finlandiya cephesine indirmiştir. Finler bunlardan bir kısmını öldürmüşler, birçoğunu da yaralı ve sağlam olarak esir almışlardır.

İsveç, Finlandiya için 150 tayıare ismarladı

Berlin 3 — Alman ajansının tebliğine göre İsveç hükümeti Amerikaya Finlandiya hesabına 150 avcı ve bombardıman tayıaresi ismarlamıştır.

Estonyanın payitahtına Sovyet gemilerinin attığı obüsler düştü

Londra 3 — Rus gemileri Baltık denizinde bir Estonya tayıaresini Fin tayıaresi zannederek ateş açmışlardır. Atılan obüslerden üçü Talline düşmüş ve 3 kadın yaralanmıştır. Estonya, Sovyet Rusya nezdinde protestoda bulunacaktır.

Japonya 21 Almanın tahliyesinde ısrar ediyor

Roma 3 — Asama Maru hâdisesi hakkında Japon hükümeti tarafından İngiliz hükümetine gönderilen nota henüz Londraya vasil olmamıştır. Bazı rivayetlere göre Tokyo ile Londra arasında müzakerat dostane bir hava içinde cereyan etmektedir.

Tokyodan gelen malûmata göre bu notada, tevkif edilen 21 Almanın tahliyesi hususunda ısrar edilmektedir.

İngiliz ve Fransız parlâmentoları

Londra 3 — News Chronicle'in Paris muhabiri Vernon Barklet gazetesinde yazdığı bir makalede, İngiliz - Fransız iktisadi ve siyasi beraberliğinin bu iki devlet parlâmentolarının tevhidini intaç etmesinin zarurî olduğundan bahsetmektedir.

— Bu birleşme harpten sonra arzu edilen federasyon sistemine ilk atılan adım olacaktır. diyen Barklet, Fransadaki sanstir müessesesini ve komünist partisinin azasını tenkid etmekte ve:

— İngilizler demokrasiye daha bağlıdır. Fransızlar ise müsavata bağlıdır. Fransızlar yalnız harbi kazanmak istiyor, İngilizler ise işe yarıyan her bir şeyi kazanmak istiyor.

Atatürk'ün Bursayı son ziyaretleri

Bu ziyaretin kıymetli hatıraları dün Bursada muhtelif toplantılar yapılarak anıldı

Bursa 2 (A.A.) — Atatürk'ün Bursayı son ziyaretlerinin yıldönümü olan dün, bu ziyaretin kıymetli hatırasını anmak için şehrimizde muhtelif toplantılar yapılmıştır.

Bursada saat 16 da Cümhuriyet meydanında Halkevinin tertip ettiği ve 10 binlerce halkın iştirakile yapılmış olan toplantıda vali muavini ile Parti müfettişi Samsun mebusu B. Zühtü, general Mümtaz, Parti, vilâyet ve Belediye meclisleri âzaları hazır bulunuyorlardı.

Toplantıya başlanırken, kürsüye gelen nafla fen memuru B. Turgud, Atatürk'ün Bursayı son defa ziyaretleri dakikasında Ebedî Şefin ayak bastıkları yere bakmakla merasime başlanacağını bildirmiş ve bitanda bütün başlar o noktaya çevrilmiştir. Derin bir hışı içinde Atanın aziz hatırası anılmış ve İstiklâl marşı çalınmıştır.

Bunu takiben kürsüye gelen vilâyet Partisi reisi B. Nureddin öldünün aziz hatırasını yaşıyan çok heyecanlı bir hitabele bulunmuştur.

Gece saat 20 de Belediye salonunda yapılan ikinci toplantıda da, Ebedî Şefin Bursayı ayak bastıkları dakikadan ayrıldıkları âne kadar tesbit ederek bir dergi halinde negredilmiş olan eserden parçalar ve yine bu hatıralar arasında Atatürk'ün Bursalıları hakkında yüksek iltifatlarına dair gazete ve Anadolu ajansı tarafından yapılan neşriyat okunmuştur. General Mümtaz ve diğer hatipler tarafından Ebedî Şefe aid tarihi hatıralar nakledilmiştir.

Sağa sola beyanname gönderen adam yakalandı

Bu, Erzurum lisesinden koçulmuş Sinoplu Nihad isminde bir talebedir

Erzurum lisesinin 10 uncu sınıfından tardedilmiş ve bunu gizliyerek Ortamektep mezunu gibi yeniden kaydolduğu İstanbul erkek lisesinden de vaziyeti anlaşılarak ilâhi kesilmiş Nihad Silâhtar-oglu adında Sinoplu birinin tahsil hayatı esnasında geçirdiği vaziyetlerle ilgili kapıldığı rivayetlerin ruhi saikleri ve mektepten kovulmuş olmasının vücudunda getirdiği infial hisleri tesirle büyük iş görmek ihtirasına kapılarak bazı hareketlere girişmek istediği haber alınıp takibine başlanmıştır.

Maksadını tervîç ettirmek için muhtelif ecebî şahıslara müracaat etmiş ve hareketlerindeki kuvveti göstermek için bir müddettenberi de gazetelerde mevzu bahis edilen beyannameleri tertip ile öteye beriye göndermiş. Nihayet ikinci-kânun ayının 24 üncü günü bunlardan bir kısmını da kendisine arkadaş olarak kandırabildiği İstanbul erkek lisesinden Sinoplu Faik ismindeki talebe ile üniversite fen fakültesi müdâvimlerine bizzat tevzi etmek isterken suç üstü yakalanarak tahkikat evrakı ve elde edilen suç delilleriyle birlikte mahkemeye tevdi olunmuştur.

Emniyet müdürü
Muzafer Akalın

Maarif Vekili

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili dün maarif müesseselerinde tedkik ve teftişlerine devam etmiştir.

Bu sabahki sis

Nakil vasıtaları saatlerce işliyemedi

Bu sabah şehrimizi kesif bir sis kaplamıştır. Sabahleyin saat altıda başlayan sis, saat yedide büsbütün kesafet peyda etmiş. Boğazdan itibaren şehrin her tarafını sarımıştır. Bu yüzden denizde vapur seferleri inkıtaa uğradığı gibi karada da vesaiti nakliye zorlukla sefer yapabilmişlerdir.

Sabahleyin Köprüden Kadıköyüne ilk seferi yapan 6,20 postası hareket etmiş, ikinci posta yapılamamıştır.

Şirketihayriyenin 63 numaralı vapuru da sabah saat 6,55 de Köprüden Boğaza hareket etmişse de ancak Kabataş kadar gidebilmiş ve sisten yoluna devam edemiyerek Kabataş iskelesine yanaşıp beklemeye mecbur kalmıştır.

Boğazdan Köprüye hareket eden 60 numaralı vapur Bebek iskelesinde kalmıştır.

Haliç vapurları da sabahleyin ilk iki seferi yaptıktan sonra tatil etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Limanda sisten bir kaza olmamıştır.

Almanya'da bir ayda 27 kişi idam edildi

Amsterdam 2 — Geçen sonkânun ayında Almanya'da 27 kişi idam edilmiş. 12 kişi de idama mahkûm edilmiş ise de hüküm henüz infaz edilmemiştir.

Amerikada Japonyaya karşı ambargo konacak

Bazı Amerika mahafilli, Amerikanın cephe alması zamanı yaklaştığını söylüyor

Vaşington 2 (A.A.) — Ayan meclisinin hariciye encümeninde Pittman, Japonyaya karşı ambargo tatbiki hakkında noktai nazarı bildirdikten sonra, Vadenberg, böyle bir ambargonun harbe doğru atılmış bir adım sayılacağını beyan etmiştir.

Vaşington 2 (A.A.) — Japonyaya karşı ambargonun tatbiki imkânını verecek bir kanun kabul edilmesini isteyen Pittman'ın bu arzusu hükümetin, noktai nazarına tetabuk etmektedir. Filvaki, hükümetin Japonyayı tazyik etmek için biran evvel bir vasıtaya malik olmak istediği iyi haber alan mahfillerde söylenmektedir. Kongrenin bazı grupları henüz tereddüd etmekte ve tatbik edildiği takdirde Japonyayı şiddetli bir harekete sevk edebilecek olan böyle bir tedbirin neticesinden korkmaktadırlar.

Bununla beraber Hariciye Nazırı Aritanın nutku, Amerika hükümetinin başlıca endişelerinden birini izale etmiştir: Tokyo ile Moskova arasında Alman - Sovyet paktına benzer bir pakt imza edilmesi ihtimali.

Bu yakınlığın husulünü arzu etmiş olan Almanya şimdi Japonyanın da İtalya gibi komintern aleyhtarını bir siyaset takip etmesine katlanmak mecburiyetinde kalmıştır.

Almanya, şarkî Avrupada yegâne hakim kendisi olduğuna nasıl iddia etmiş ise, Japonlar da bütün Şarkî Asyanın kendileri için bir «hayat sahası»

olduğunu ileri sürmektedirler. Amerikanın bu iddianı muvafık göreceklere dair ortada henüz hiçbir emare yoktur.

Bazı Amerikalı müşahideler neticesi ne olursa olsun Amerikanın muhakkak bir cephe alması lâzım geleceği anın yaklaştığını söylemektedirler. Avrupa harbinin devam müddeti Amerika siyasetinin Uzak Şark hesaplarında mühim bir âmil teşkil etmektedir.

Diğer cihetten Şang - Kay - Çek, bir çok Amerikalı ziyaretçilere yarı resmî mahiyette olarak hiç olmazsa Avrupa harbinin neticesine kadar Japon istilâsına mukavemet edeceğini söylemiş ve Uzak Şark meselesinin halli demokrasi-lerle totaliter devletler arasındaki iltifâfın neticesine bağlı bulunduğunu ilâve etmiştir.

Müttefikler zaferi istihsal etmedikleri müddetce Amerika hükümetinin Uzak Şarkta esaslı bir teşebbüse girişeceği şüphelidir. Bu sebeble Amerikanın Japonyanın genişlemesine mâni olmak hususundaki kati azmine rağmen Hariciye Nezaretinin ihtiyatlı davranmağa devam edeceği iyi haber alan mahfillerde söylenmektedir.

Hükümet, ambargonun tatbiki imkânını verecek olan kanunun kabulünü arzu etmekle beraber pek enerjik olan bu tazyik vasıtasının ancak Japonyayı itidale sevk etmek için sarfedilen bütün gayretler boşa gittiği takdirde tatbik edilmesi ihtimalden uzak değildir.

Alman - Sovyet iş birliği

Almanya, Sovyetlere propaganda yapmak için bir istasyon vermiş

Londra 2 — Yorkshire Evening News gazetesinin siyasi muharririne göre B. Hitler askeri makamların itirazlarını bertaraf ederek üçüncü enternasyonalın garbi Avrupa için Alman toprağında ve ağılebi ihtimal Stuttgart şehrinde merkez bir büro kurmasına müsaade etmiştir. Bu büro, Moskavaca intihap edilerek gönderilmiş adamlardan ve Fransız polislinin elinden kaçmış bazı Fransız komünistlerden mürekkeptir.

Aynı muharririn istibharatına göre bunların emrine Fransız halkına hitaben propagandalarını yaymak için garbi

Bavyerada bir radyo istasyonu tahsis edilmiştir. «Hakikatın sesi» ünvanını alan bu istasyon, Fransız çifçi ve amelesine hitaben Fransız Başvekili ile mesai arkadaşları nazırlara kaba hücumlarda bulunuyor. Komünist enternasyonalının elinde bu istasyondan başka Sovyet Rusya tarafından işgal edilmiş olan Polonya arazisinde mevcut bir radyo istasyonu daha avırdı. Bu istasyon da Fransız köylü ve amelesine hitap ediyor. İngiliz amelesi için de böyle radyo neşriyatı hazırlanmaktadır.

Makedonyada zelzele

Katerin kasabasında 25 ev yıkıldı

Atina 3 — Evvelki gecedün öğleye kadar Selânik kazalarında Katerinde ikisi şiddetli olmak üzere 21 zelzele olmuştur. Katerin halkı çadırlarda ve 150 vagona oturmaktadır.

Selânikten sıhhi malzeme ve Kızılhaç heyeti gönderilmiştir. Katerinde hastane ittihaz edilmek üzere bir pavyonun inşasına başlanmıştır. Zira halkın bir kısmı, şiddetli soğuklardan grip hastalığına tutulmuştur. Selânikten gelen tefraflara gör Katerin kasabasında 25 ev yıkılmış bir çok evler de oturulmaz bir hale gelmiştir, bir erkek yaralanmış bir kadın da delirmiştir.

İngiltereye üçüncü Yeni Zelând kafilesi geldi

Londra 2 (A.A.) — Yeni Zelândanın üçüncü defa olarak gönderdiği askeri kıtaat bugün İngiltereye varmış ve karaya çıkmıştır.

Siird emniyet müdürü vekâlet emrine alındı

Ankara 2 (Telefonla) — Görülen kizuma binaen Siird vilâyeti emniyet müdürü Kemal Ayanak'ın Vekâlet emrine alınması yüksek tasdika iktiran etti.

Beşizler

Kahireden Reuter ajansına bildiriliyor: Seyid Hamada namında Mısırlı bir fırın-emin karısı bir batında beş kız çocuğu doğmuştur. Yeni doğmuşların sıhhati

İzmirde gene yağmur, gene sel

Heyelân mintakasının zarar görmesinden korkuluyor

İzmir 2 (A.A.) — Dün sabahtanberi yağmurlu geçen hava bir iki defa şiddetli sağanaklar halini almış ve bazı yerlerde seller husule gelmiştir. Bu yağmurun Sinekli heyelân mintakasında zarar vermesinden korkuluyor. Belediye dün heyelân mintakasından 100 den fazla amele ile büyük bir faaliyet sarfetmiş ve fazla su sızan yerlere borular kinkler koyarak suyun akmasını temine çalışmıştır.

Ticaret Vekâleti müfettişliklerine tayin edilenler

Ankara 2 (Telefonla) — Merkez bankası müfettişlerinden Mühsin ve Gazi lisesi öğretmenlerinden Mehmed Celâleddin Abanoz Ticaret Vekâleti dördüncü sınıf müfettişliklerine tayin edililer.

«Selçukî Türklerinin Bağdada dühulü»

Ankara 2 (A.A.) — Profesör Massignon bugün saat 16 da Halkevinde büyük ve mümtaz bir kalabalık huzurunda «Selçukî Türklerinin Bağdada dühulü» mevzuulu konferansını vermiştir.

Profesör çok alkışlanmıştır. Konferansı müteakib Fransız büyük elçiliğinde büyük âlim şerefine bir çay ziyafeti tertib edilmiştir.

Yapağı ihracatı

Ankara 2 (Telefonla) — Yapağı ihracatının murakabesine dair nizamname yüksek tasdika iktiran etti. 1 nisandan itibaren mutebar olacak olan bu nizamnameye göre yapağı ihracatı İstanbul, İzmir, Samsun ve Mersin limanlarında

AKŞAMDAN AKŞAMA

Meslek şerefi

Bir doktora gitmiştim. Diğer bekle-yicilerle birlikte intizar salonunda oturuyorduk.

Muayene odasından sesler geliyor: — Kocanızla... (İlh)... Bu hastalığı-nızın sebebi... (İlh)... İlk çocuğunuz doğduktan sonra... (İlh)...

Öyle hususiyetler ki buraya yazamam. Muayeneye gelenler içindeki kadınlar utanarak önlerine bakıyorlar. İhtimal içerikli bayan da bizim şimdi maruz kaldığımız tecrübeyi geçirdiği için sesini mümkün mertebe ya-vaşlatmağa gayret ediyordu. Fakat hekim fütursuzca cingirdatıyor orta-lığı.

Bağırması bir hata...

Muayene ve bekleme odaları arasın-daki tertibata dikkat etmemesi başka bir hata...

Mesleğinin bu gibi incelikleri oldu-ğunu düşünmemesi ise hata ender ha-ta...

Rakip saydığı meslektaşını alâme-leinnas çekistirenler de eksik değildir. Yalnız doktorlarda değil, hemen bü-tün firma sahiplerinde...

Keza, bazı avukatlar, üzerlerine, bo-sanma davası nevinden şerefle alâka-dar bir işi almışlardır. İsim tashih et-meseler bile, hususi meclislerde öyle tafsilât verirler, misal gösterirler ki, insan kimden bahsettiklerini karineyle anlar. Bunlar, insanın ekmele yedi-ği işe ihanet etmesi gibi birşey...

Mesleğimizin inceliğine ihtimam-sızlık göstermek hususunda biz mu-harrirler de elbet kabahatliyiz. Çok tenkide lâyik zaaflarımız vardır. Bun-ların ne olduklarını düşünürsek ken-dimiz buluruz. Kaş yapalım derken göz çıkarmamak için, meslekî şeref-ten bahseden bir yazıda meslek şe-refinizi bir de ben lekeleyeyim!

Devlete sırtını vermiş bazı meslek-ler de var ki, mesuplarının tevazüü, sülûklüğü, büsbütün şereflerini artırır. Kalabak bir yerde, kendi yüksek mev-kini ortaya vurarak halktan teferriüd etmek gayreti kadar çirkin, göze ba-tan, irkiltici birşey tasavvur edilemez! Geçenlerde anlatıyorlardı. Bu tarife bir zat garsonla dil kavgasına tu-tuşmuş:

— Ulan kârata! - diye sözü alevlen-dirmiş.

— Ben kârata değilim.

— Benim filânca olduğumu söyle-miyorum. Söyleseydim, ağzımı kulak-larına kadar yirtacağımın korkar, bu karşılığı veremezsin ya...

— ...

Ve böylece susturmuş karşısındaki-ni amma, dinleyenlerin kendisine ne not verdiğini siz tahmin edin.

Piyasadaki irili ufaklı serbes mes-lekler hakkında tenkidler yürütmek daha kolaydır. Tüccarlık, esnaflık gi-dahi müstenid işlerde hile hud'a, yalan, yalan yerlere yemin birinci ehemiyeti alveriyor. Meslekî şeref şöyle dursun, bütün bu yüz kızartıcı düzensizlikler meslek icrası için âde-ta bir zaruret sayılıyor. Âmece, bu böyle kabul ediliyor. Meselâ, hususi hayatında asla doğrudan ayrılmıyan kaç tüccar, esnaf tanırın ki, dükkân-larında günde seksen martaval kıvrır-lar. Vallahi, billâhili, tallâhili cinsin-den!

Millî noktadan, ferdi noktadan şe-refimize çok dikkat ettiğimiz halde, meslekî noktadan buna zerrece ehem-iyet vermediğimiz meydana çıkıyor. Fakat meslekî şeref de millî, ferdi ve aileviden daha az mühim olmasa ge-rektir. Bunu böylece telâkki edeceğ-i-

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni adliye sarayı ve Prost plânı

Adliye Vekâleti plânda adliye sarayı için ayrılan yerin dar olduğunu ileri sürerek Sultanahmed meydanının genişletilmesinden vazgeçilmesini istedi

Şehrin nâzım plânı yapılmış, buna göre tafsilât plânları da hazırlanmağa başlanmıştır. Bu suretle şehrin istik-balde alacağı şekil, esaslı hatları itibariyle tebarüz etmiştir. Bunu düşünen ge-hircilik mütehasısı B. Prost İstanbulda yapılacak büyük, resmî binalara ait plânların kendisi tarafından görülmeyen tatbik edilmemesini, bu suretle bu gibi inşaatın imar plânının esaslı hatları te-nazir teşkil edebileceğini bildirmiştir.

Mütehasısın bu müracaatı üzerine be-le-diye tarafından keyfiyet Nafia ve Ad-liye Vekâletlerine bildirilmiştir. Nafia Vekâleti B. Prostun bu fikrini pek ye-rinde bulmuş ve Vekâlete gönderilecek İstanbul resmî inşaat binaları plânlarını tasdik etmeden evvel mütehasısın re-yine müracaat edileceğini bildirmiştir.

Bundan başka Adliye Vekâleti de, Adliye sarayı etrafında belediyeye bir tezkere yazmış ve hapishane binası ye-rinde yapılacak Adliye sarayının plânı ile Sultanahmed meydanının müstakbel

şeklini telif edecek bazı şekiller ileriye sürmüştür.

Prostun hazırladığı plâna göre şimdi-ki Sultanahmed meydanı, tapu idaresine ve eski hapishane arsasından derinliğe doğru genişletilecek, yeni Sarayın önün-de 14 metre genişliğinde bir cadde açı-lacak, Sarayın tramvay caddesindeki köşesini teşkil eden kısmındaki binalar istisnâk edilerek buradaki Firuzağa camii -etrafı yeşil bir saha ile çevrilmek suretile- meydana kalacaktır.

Halbuki Adliye Vekâleti, Prost plâ-nına göre yeni Adliye sarayı geriye çekilmek ve önünde 14 metre genişliğinde bir cadde açılmak suretile inşa edileceği takdirde saraya tahsis edilen arsanın kâfi gelmeyeceğini ve bu suretle geride-ki binaların da Binbirdirek caddesine kadar istisnâk edilmesi zarurî olduğu için bir milyon liraya yakın istisnâk parası sarfedileceğini bildirmiş ve mey-danın genişletilmesinden vazgeçilmesini istemiştir.

Adliye sarayı plânını yapan mimar B. Asım Kömürçüoğlu dün belediyeye müracaatla Adliye Vekâletinin bu nok-tai nazarını B. Prost ve imar müdürlü-ğüne izah etmiştir. Fakat Prost, şehrin en mühim ve tarihî meydanını teşkil eden Sultanahmed meydanının tanzimi hususundaki noktai nazara ısrar et-mekte ve plânından hiçbir fedakârlık yapamayacağını bildirmektedir.

Yapı, yollar kanununa göre, imar edilecek sahalarda yapılacak resmî in-şaatın mütevellit istisnâk masrafları da inşaat sahiplerine ait olduğundan Prost plânı aynen tatbik edildiği takdirde Binbirdirek caddesine kadar uzanan bi-naların istisnâki de adliyeye ait olacaktı-r. Adliye, saray inşaatından başka bu masrafı da yüklenmek istemediğinden sarayın eski hapishane arsasında yapı-lması bu suretle müşkülâta uğramaktadı-r. Maamafih, imar müdürlüğü Adliye Vekâletinin müracaatı üzerine keyfiyeti yeniden tetkik edecektir.

Bit mücadelesi genişliyor

Mahmudpaşadaki büyük hamam da halka açılıyor

Şehrimizde zuhur eden tifüs vakalarına biran evvel nihayet vermek üzere yapılan bit mücadelesi bir kat daha genişletilecek-tir. Belediyenin açacağı Balat ve Kasımpa-şa hamamlarından başka Mahmudpaşa ha-mamının da açılması kararlaştırılmıştır.

Tamamile Belediyeye malî olan ve Fatih devrinden kalan bu hamam küçük bir ta-mirden sonra fakir halkın yıkanmasına terk edilecektir.

Pazar akşamına kadar Ayaspaşa yolundan nakil vasıtaları geçemeyecek

Belediye reis muavini B. Lütfi Aksoy, dün yanında bahçeler müdürü B. Reşad, tem-iizlik müdürü Dr. Falk olduğu halde Mü-hendis mektebi karşısındaki tepede yapı-lacak bahçe yerini tedkik etmiş, Dolma-bahçe meydanındaki inşaatı da gözden geçirmiştir. Beşiktaşta Barbaros türbesi civarındaki binaların da biran evvel yı-kılması için bazı tedbirler alınmıştır.

Dolmabahçe meydanındaki yol inşaatı münasebetle bugün öğleden sonra baş-lıyarak pazar akşamına kadar Ayaspa-şa yolundan vesaiti nakliyenin geçmesi men edilmiştir.

Tramvay ve sular idaresinin malzeme ihtiyacı

Ankara giden Vall ve Belediyeye Reist Dr. Lütfi Kırdarın elektrik ve tramvay idaresine aid 1,700,000 ve sular idaresine aid de 600,000 liralık malzemenin tedariki için teğebbülâtı bulunacağını yazmıştır.

Bu malzemenin İngiltereden tedkikli mümkün olacağı yapılan tedkikler netice-sinde anlaşılmıştır. Ancak bu malzemenin takas primi ile tedariki takdirinde yüzde yetmiş nisbetinde bir fedakârlık yapmak icab etmektedir ki bu da ihtiyacı karşıla-mıyacaktır. Şimdi Dr. Lütfi Kırdar, İstan-bulun elektrik ve tramvay ihtiyaçları için lüzumlu görülen malzemenin serbes döviz-le ithalini temin etmekle meşgul olacaktı-r. Lüzumlu görülen malzeme içinde bil-hassa elektrik ve tramvay telleri başta gel-mektedir.

miz gün, büyük bir kusurumuzu dü-zeltiriz.

(Vâ-Nû)

TAVZİH

Geçen günkü nüshamızın «Dikkatler» fıkrasında asfalt yollardan bahsedilmiş-ti. Hiç bir mahal zikredilmeksizin ve hiç bir kimse kasdedilmeksizin, umumî mahi-yette yazılan bu fıkrada bilhassa İstanbul-da son iki senede yapılan asfalt yollar is-tihdaf edilmemiştir.

Karilerimizin mektupları

Tifüsün yayılmaması için alınan tedbirler genişletilmelidir

Bir karimiz yazıyor:

Tifüsün daha fazla yayılmaması için sıhhat müdürlüğü tarafından tedbirler alındığını gazetelerde oku-yoruz. Tramvay ve otobüsler haftada bir iki defa dezenfekte edilecektir.

Fakat tedbir bu kadarla kalma-malı, genişletilmelidir. Tren, vapur ve sinemaların da hattâ otel, gastro, han ve kahvehanelerin de dezenfekte edilmesi lazımdır.

Bu hususta nazarı dikkati celbet-menizi rica ederim.

A. E.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Boş havuz bulunmadığı için Tırhan şimdilik havuzlanamayacaktır. Havuzlarda yer açılıncaya kadar Tırhan, Halçete dem. il bekleyecektir. Geminin havuzlanmasına ca-rar verildiği gün, bir fen heyeti Tırhanı muayene edecektir.

★ Tiftik ihracat birliği, dün, toplanarak ihrac edilecek tiftik fiyatlarını tesbit etmiş-tir. Buna göre oğlak tiftikleri için kilo ba-sına 210, kaba deri tiftikleri için de kilo başına 145 kuruş fiat biçilmiştir.

★ İstanbul gümrük baş müdürlüğünde 14 kânunuevvelde yapılan müsabaka imti-hanında kazanan ilse mezunlarından B. Niyazi Işık, Muzafer, Muhtar, Cevad Mü-fid, Cemal, Ferruh, Murad, Hayrullah, İzmir, Zonguldak, Trabzon, Bodrum, İsla-hiye, Fethi, Refik, Surri da İstanbul güm-rüklerine tayin edilmişlerdir.

★ Türkiye sanat mektepleri mezunlar cemiyeti tarafından bir seri konferans tertib edildiğini yazmıştık. İlk konferans dün 18 de cemiyet reisi doktor Hafız Lok-man Hekim tarafından Eminönü Halkevi salonlarında verilmiştir.

★ Mecidiyeköy - Eminönü seferini yap-makta olan 83 numaralı tramvay dün sa-bah saat yedi buçukta Taksimden Beyo-ğluna doğru hareket ettiği bir sırada, yol-daki bir araç dolayısıyla hattan çıkmış ve münakalat bir müddet sekteye uğradıktan sonra hat tamir edilerek seyrüsefer tanzim olunmuştur.

★ Seyyar satıcılık eden Mehmed isminde biri, dün Aksarayda Çakırağa camii civar-ından geçenken on üç yaşlarında Kemal isminde bir çocuğun kendisine alay etmesi-ne kızmış, elindeki keseri çocuğun üzerine fırlatarak başından tehlikeli surette yara-lanmasına sebep olmuştur.

Polis; çocuğu tedavi altına almış, sat-ıcı yakalanarak hakkında kanunî takibi-ta girilmiştir.

Nüfus sayımı için hazırlık

Bakırköyündeki sayım tehir edilmiyor

Bakırköyünde bir tecrübe mahiyetinde olarak yapılacak nüfus sayımının tehir edileceği ileri sürülmüştü. Bu hususta ma-lûmatına müracaat eden bir muharriri-mi-ze vali muavini B. Halûk Nihad Peşel şu beyanatta bulunmuştur:

— İlkbaharda bir sayım tecrübesi yapı-lacaktır. Günlü henüz malûm değildir. Ba-kırköyünün köyleri ihtiva etmesi ve ner-nevi sinâl müessesatı bulunması itibarile sayım tecrübesinin bu kazada yapılması istatistik umum müdürlüğünce tensip edildi. Beş sene evvel yapılan umumî nü-fus sayımında numarataj yeniden yapılmış-tı. Bu tecrübe için Bakırköyündeki noksan numara lâvhalarının tamamlanması alâkadarlara bir ay evvel tebliğ edilmişti. Geçen hafta Bakırköy merkezinde ve köy-lerinde yaptığımız tedkikte bazı noksan-lar görüldü. Bunların şehir dahilinde olan-larının tamamlanmasını Belediyedeki nu-marataj bürosuna ve köy hududunda olan-lar için de kaymakamlığa emir verdik.

Tedkikatımızda yeniden numara ve lâv-haları konulan bazı binalar üzerindeki lâvhaların ve kırmızı boyaların inşaat se-bebile kaybedildiğini gördük. Bu gibi yer-lerin numarası büromuza tamamlanmış sayıldığından ve ikinci bir tedkikte de göz-den kaçmış olması ihtimali bulunduğundan sayım gününde sayıma memur olan-ların bu mahalleri bulmakta güçlük çeke-cekleri muhakkaktır. Bu yüzden hem vak-it kaybolacak, hem de halkın vaktinden fazla evlerinde kalmalarına sebep olacaktı-r. Halktan binalara konulan lâvhaların ve kırmızı rakamların hüsnü muhafazasını rica ederim.

★ Dün yeniden 200 bin liralık ihracat yapılmıştır. Bu arada İtalyaya 17 bin kilo ince kepek, Hollandaya tütün, Mısra yün halı, pastırma, kestane, Amerikaya sığala yağı, iç fındık, susam, sansar derisi, İngiltereye; tiftik, iç ve ka-buklu fındık, sığala yağı, İsveç iç fındık, İsveçreye koyun barsağı, Filistine elma gönderilmiştir.

★ Yaşar adında bir delikanlı iki arka-daşla beraber Beyazıt civarında leblebi-ci Halil dükkânına girerek yüz paralık leb-lebi almışlar ve çıkarken Yaşar, içinde leb-lebi tatlısı dolu bir kavanozu da alıp ka-ğama başlamışlar. Bunun farkına varan dükkân sahibi Halil kendisini takib etmiş ve tam yakalayacağı sırada Yaşar birden-bire geriye dönerek elindeki bıçakla Halil'i yaralamıştır.

Vakayî müteakib yakalanan Yaşar dün Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesin-de muhakeme edilmiş, suçu sabit olduğun-dan on yedi gün hapsine karar verilerek tevkif edilmiştir.

★ Hasköyde Kalaycibahçede oturan altı yaşlarında Nesim isminde bir çocuk; man-galda kaynamakta olan bir teneke suyu devirmiş; dökülen sularla vücudunun yarısı hasırlanmıştır. Nesim, hastaneye kaldırıl-mıştır.

İSTANBUL HAYATI

Kışın Boğaz yolculuğu

Bebek açıklarına doğru ilerledikçe vapurun kaburgalarında şaklıyan dalgalar büyüyor, rüzgârın homurtu-ları korkunçlaşıyor. Keskin ılık vızıltı-ları arasında çarpınan kar taneçikleri, denize kadar iniyorlar; birdenbire ür-kek zıplayışlarla tekrar yükseliyorlar, beyaz, narin kanadlarını pencere camlarına çarparak parçalayıp ber-rak sızıntılar halinde gerçeveleri yalı-yıyorlar. Her taraf kesif bir tipi perde-sine bürünmüş. Mürekkep renkli dalga kırbaçlarıyla pençeleyen vapurumuz boğuk boğuk inliyerek sağa sola çar-pılıyor; alında şaklıyan sillerle şahlanıyor, kapkara su tepciklerini yapıp ilerlemeğe çalışıyor.

Puslu pencerenin ardından ileriyl seyrediyordum. Boğazın derin, esrarlı karanlıklarına baktıkça ürperiyordum. Kara bulut yığınlarıyla mor dalgaları birleştiren ufuk, bir dev ağzı korkun-çluğuyla sırtıyor, sanki, vapur, kudur-muş bir devin salyah dili üzerinde ilerliyor; biraz sonra bu buruşuk dil kıvrılacak, o korkunç ağız birdenbire kapanacak, salyah avurtlar arasında eziliverceğiz. Derinlerden gelen ca-navar düdüklüğünün boğuk intilleri manzaramın hasyetini büsbütün artı-ıyor.

Bazan şiddetli bir sarsıntı ile yana doğru çarpılıyor. Kıyıya yaklaştık-ça gölgeler koyulaşıyor, birer hayalet gibi yükselen bina kâğıtları beliri-yor. Vapur bir çığm gibi tepinerek kalın hatlarla iskeleye sarılıp onu da esrarlı karanlıklara doğru sürük-lemek isterken, demir parmaklıkların ardında sabırsızlaşan yolcular, mo-rarmış burunlarını, puslanmış gözle-rini oğuşturarak koşuyorlar.

Şiddetli bir sarsıntı, acı bir çığlık, hırçın tepinmeler... İskelenin çarpık beline bir tekme atıp savuşuyoruz. El-lerini hohluyarak demir kapıyı sür-güleyen çımacı, kudurmuş dalgalarla boğuşmağa kalkışan sandallar gözden siliniyorlar. Sahil boyunca sıralanan boş yahılar, gözleri oyulmuş birer hort-lak gibi sırtarak geriye çekiliyorlar. Ev kümeleri arasında kirlî şeritleri andıran sokaklar bomboş...

Vapur çarpına çarpına ileriye atılır-ken gönüllerde bir tahassür sızısı bur-kuluyor. Mavi ufuklarında sakız kanadlı martiler uçuşan, berrak göğsünde gel-lin duvaklı sandallar süzülen sevimli Boğaz ne hale gelmiş. Papatya yaş-maklı yeşil tepeler nerede?... Mor göl-gelerde oynayan şakrak bülbüller ne olmuş?...

Tath baharın hasretile kıvrana kıvrana, kışın kırbaçları önünde sende-liyerek ilerliyoruz .

Cemal Refik

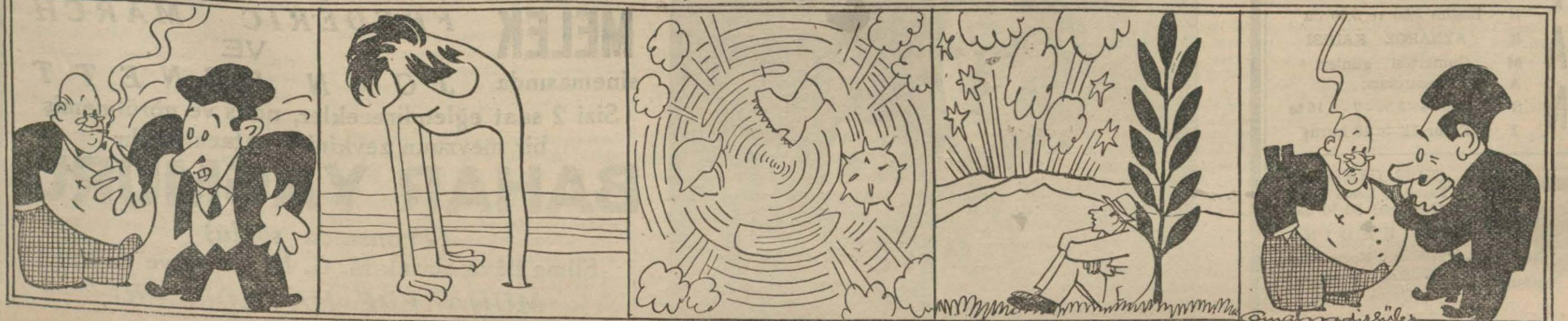
Türk - Sovyet ticarî münasebetleri

Dün piyasada dolayan şayialara göre Sovyet Rusya ile Türkiye hükümetleri ara-sında yakında yeni bir ticaret anlaşması müzakerelerine başlanılacaktır. Şehrimiz-deki Rus ticaret mümessilleri, ihracat pi-yasamızda tedkikler yapmaktadırlar.

Ihracat tacirlerimizden bazıları evvelci gün ve dün Sovyet mümessillğine davet edilerek kendilerinden susam, tiftik, zeytinyağı ve zeytin fiatları hakkında izahat almışlardır. Sovyet ticaret mümessillliği, ihracatı memnu olmayan diğer maddeler fiat-ları hakkında da izahat istemiştir.

★ Sirkeçide bir kahveye müşteri sıfatıyla girerek diğer müşterilerden Bahaeddin a paltosunu çalıp kaçarken yakalanan Hü-seyin dün Sultanahmed birinci sulh ce-za mahkemesine verilmiştir. Maznun Hüseyin sorgusunda bu paltoyu yanlışlıkla ken-dî paltosu zannederek aldığını söylemiş fakat yapılan tahkikatta kendi paltosunun baş-ka renkte olduğu anlaşılmış ve tevkif edil-miştir.

Bay Amcaya göre..

— İşin içinden bir türlü çıkamı-yorum bay Amca...

... Bitaraf mıyız...

... Harp halinde miyiz...

... Harp harici miyiz?...

B. A. — Eşya fiatlarına bakmamak şartile harp hariciyiz baymı...

Vazife kurbanı**İtfaiye neferinin cenazesi
merasimle kaldırıldı**

Bostancıdaki bir yangın dönüşünde Şa-
kınbakkalda devrilen bir motopomptay
yarananan yedi kişiden Hasan evvelce. Sa-
lahaddin de iki gün evvel ölmüştü. Sa-
lahaddin cenaze merasimi dün yapılmıştı.
Saat on ikide cenaze morgtan alınmış;
Beyanda gelerek namaz orada kıldık-
tan sonra Edirnekapi Şehidliğine hareket
edilmiştir. Cenazede vali muavini B. Ha-
lık, Belediye reis muavini B. Rifat, diğer
Belediye erkânı, İtfaiye muzikası bulun-
muştur.

Cumhuriyet matbaasında**Bir işçi makine şefi Almanı
ağır yaraladı**

Cumhuriyet gazetesi makine dairesinde
çalışan Mehmed Ali adında bir işçi bir-
kaç gün evvel işinden çıkarılmıştır. Bundan
hiddetlenen Mehmed Ali, dün sabah saat
on buçuk sıralarında Cumhuriyet matbaa-
sına giderek makine şefi Alman Blümerden
tekrar vazifeye alınmasını rica etmiştir.
Blümer bu ricayı kabul edecek salâhiyet
ve mevkide olmadığı münasib bir lisan-
la Mehmed Aliyi anlatmak istemiş de,
Mehmed Ali'nin hiddeti artmış Blümer,
matbaanın arka tarafındaki bahçeye çık-
tığı sırada yanına sokulmuş ve kısa bir
münakaşadan sonra bıçağını makinenin
vücudüne saplamaya başlamıştır. Blüme-
rin feryadını duyan diğer işçiler yetişerek
Mehmed Aliyi yakalayıp elindeki bıçağı
almışlardır.

Mehmed Ali polise teslim edilmiş, 'ki
yerinden ağır yaralanan Blümer hasta
neye kaldırılmıştır. Müddetumum muavin-
lerinden B. Şekip tahkikata başlamıştır.

Ankara Borsası

2 Şubat 940	
ESHAM ve TAHVİLÂT	
Türk borcu I Peşin	19.125
Ergani	10.86
PARA ve ÇEKLER	
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	130.19
100 Frank	2.9308
100 Lîre	8.8975
100 İsviçre Fr.	29.2082
100 Florin	69.185
100 Raymark	—
100 Belga	22.0875
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.9776
100 Çekoslovak K.	—
100 Peseta	13.4325
100 Eliot	—
100 Pengo	23.28875
100 Ley	0.97
100 Dinar	3.0825
100 Yen	80.81
100 İsveç Fr.	81.006
100 Ruble	—

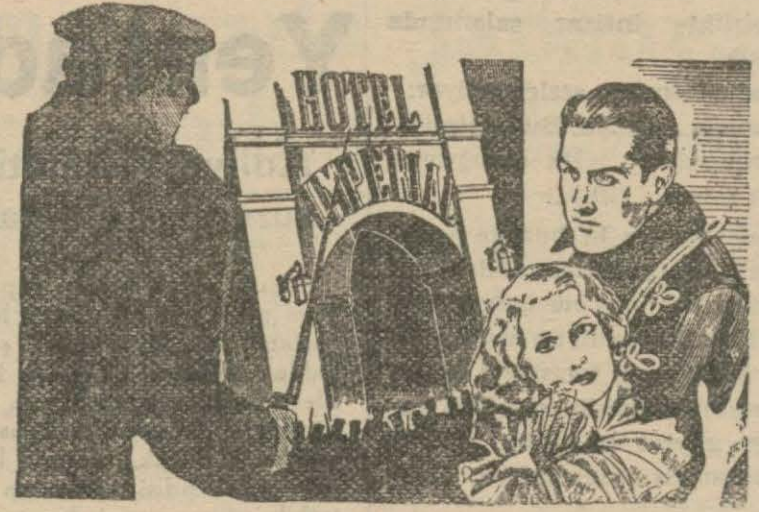
**BAYAN MAHMURE
İLGİN'in ruhuna mevlüt**

Ferik Ali Şamil Pş. kızı ve eczacı
kaymakamı bay Yusuf refikası ve ba-
yan Halide Edib ve diş doktoru Übe-
yitin abaları ve İsviçre Birtiş To-
bakos Amerikan Şirketi müdürü res-
sam Galip Ilgın, Eskişehir vilâyeti
orman müdürü Necati Ilgın ve Fe-
ride Ilgın ile Vecihe Sayar'ın annele-
ri BAYAN MAHMURE İLGİN'in ru-
huna yarınki pazar günü BEYAZID
CAMİİ ŞERİFİNDE öğle namazını
müteakip Mevlüt okutulacağından
akraba ve aziz dostlarıyla dinlemek ar-
zusunda bulunan zevatin teğrisleri
rica olunur.

Tepebaşı Tiyatrosunda**5 Şubat Pazartesi****Felâketzedeler için
büyük müsamere****PEMBE SOKAK****No. 46****Yazan: M. Feridun****Keman resitali****ZİRKİN****6 Şubat salı akşamı saat 21 de
Fransız tiyatrosunda****Piyanoda: Margrit Zirkın****Programda: Vitali, Mozart, Lalo,
Szymanovski ve saire.**

Biletler resital günü sabahdan iti-
baren Fransız tiyatrosu gişelerinden
tedarik edilebilir.

Sinema âleminin asırlarca hürmetle selâmladığı bir şaheser.
ve Paramount film şirketinin 1940 senesi süper filmi

OTELEMPERYAL

Marlen Dietrichin rakibesi İSA MİRANDA - kudretli ve güzel artist
RAY MİLLAND'ın

Fransızca sözlü harikası

Büyük harbin en derin heyecanını... Hayatın sonsuz aşkını... Kahraman-
lığın en şanlı zaferlerini yaşatan emsalsiz film.

Bugün LÂLE Sinemasında**Programa ilâve: 1 - Dünyanın gözü ve kulağı PARAMUNT JURNAL****2 - RENKLİ MİKİ WALT DİSNEY****Bugün saat 1 ve 2,30 da ucuz matinel.****BUGÜN
İPEK
Sinemasında**

Uydurma Hayalî Vakalar Değil... Hakikî
Surette Afrikanın En Esrarlı, Müthiş Yerlerinde
Korkunç - Vahşi Kabileler arasında filme alınan

TÜCCAR HORN**(TÜRKÇE SÖZLÜ)**

Dünyanın en meşhur 8 avcısının iştirakile
tertip edilen Av seferleri - Arslan - Kaplan -
Fil - Gergedan - Timsah - Yılan -
Su Ayrıkları ve Saire

VAHŞİ KABİLELERİN ELİNE DÜŞEN AVRUPALI BİR KIZIN
AŞK ve MACERASI

İlâve olarak: İngiliz donanması faaliyette: (Türkçe sözlü)

Filmin uzunluğundan bugün seanslar 12 - 2 - 4,15 - 6,30 ve 9 da**Bugün TAKSİM sinemasında**

BEN BİR PRANGA KAÇAĞIYIM
Paul MÜNI. TÜRKÇE SÖZLÜ

Kudretinin en büyük harikası, on binlerce kişi hapishane hayatı, haksız-
lığa isyan:

İlâveten: EKLER JURNAL ve iki kısımlık
Türkçe sözlü Kültür filmi

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı halk matinel.**Büyük müjde!... Büyük müjde!...****Şehzadebaşında Gedikpaşada
TURAN ve AZAK sinemalarında**

Memleketimizde çevrilen en büyük filmimiz 50,000 seyircinin alkışladığı şaheser.

TAŞ PARÇASI

Eser: REŞAD NURİ GÜLTEKİN'in - Reji: FARUK KENÇ. Baş rollerde:
SUAVİ - NEVZAT - MÜRVET - SENİYE - MEHMET - NEVCİHAN - SITKI

Yüzlerce figüran, rakıs ve tekke âlemleri...

PROGRAMA İLÂVETEN:**1 - iki kısımlık MİKİ MAUSE****2 - Memleketimizin kıymetli asarı âtikalarından****TOPKAPI SARAYI****Bugün SÜMER sinemasında**

Nefis musikil, aşk mehzulu ve Violon nağmeleri ile bütün seyircileri
gây eden

SON BESTE

Filmini mutlaka görüntüz: Baş rollerde:

KATE de NAGY **GEORGES RIGAUD**
JOSETTE DAY

GENÇLİK... AŞK... Ve ŞEFKAT filmi olan bu şaheserin İHTİRASLI bir
MEVZU ve BİR AŞK MANZUMESİDİR.

İlâveten: KAFE BOHEME: Danslı ve musikili bir Skeç
EKLER JURNAL en son dünya ve harp haberleri.

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinel.**Bugün SAKARYA sinemasında**

2 büyük ve yeni film birden:

1 - GECE YARISI ŞARKIÖSİ

JEAN LUMIERE ve RAY VENTURA CAZI

tarafından fevkalâde şarkılı ve musikili güzel film,

2 - HAYDUTLAR ADASI

LLOYD HUGHES tarafından büyük ve meraklı macera filmi.

İlâveten: FOKS JURNAL son dünya ve harp haberleri.

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinel.**Sinema kurmak isteyenlere:**

İşlek bir semtte yazlık ve kışık sinema acele satılıktır. Talip olanlar Sir-
kecide Gülistan oteli sahibine müracaat etsinler.

TAN
S RADYO KRALİÇESİ
İ SHIRLEY TEMPLE
N Bugün 2,30 ve 5,30 da
E AYNARÖZ KADISI
M Cumartesi günleri
A seansları:
S 1-2,30-4-5,30-7-9,15 te
İ Pazar 11 de 15 kuruş

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
O KADIN
İstiklâl cad. Komedi kısmı
Gündüz saat 14 de
Çocuk oyunu
Gece saat 20,30 da

Bugün Sinema dünyasının en parlak 2 yıldızı
MELEK **FREDERIC MARCH**
VE

sinemasında **JOAN BENNET**

Sizi 2 saat eğlendirecekler, nefis ve görülmemiş
bir mevzuun zevkini yaşatacaklardır

BAHAR YAGMURU**(Fransızca sözlü)**

Filme ilâve olarak M. G. M. dünya ve en son

MUHAREBE HAVADİSLERİ**Bugün saat 12,45 ve 2,30 da tenzilâtlı halk matinel.**

Konşumuzun bahçesindeki büyük Erik ağacına korku ile bakıyorum. İçinden bir his onun bu sene şimdiki kuru halile, çiçek açmadan ve yapraksız kalmasını istiyor. Hattâ bazı sabah, kapıdan çıkınca, mahsus duvar dibinden yürüyerek ona yakından görüyor, elini uzatıp, so-kağa uzanan dallarını tutarak tomurcuklanmaya, çiçek açıp yapraklanmaya doğru bir hazırlığa kalkışıp kalkışmadığını dikkatle gözden geçiriyorum! Oh! Çok şükür! Henüz hiç bir faaliyet yok!

Konşumla dargınım, onun her sene bahçesindeki bu velûd ağaçtan bol bol Erik yemesini kısıtlıyorum, sanıyım. Bîlâkis aramız çok iyidir ve muhterem komşum, Erikleri güneşten kızıp olgunlaşınca bize de bir tabak göndermek suretile komşu hakkını muntazaman ödeyen bir zattır.

Benim korkum, karşımdaki Erik ağacının çiçek açması ile «bahar» gelmiş olacağı içindir. Çünkü bize her sene baharın geldiğini o haber verir. Hınzır ağaç geçen sabah beni cidden aldattı. Uyku sersemliğiyle pencereden bakarak bakmaz onu bembeyaz görünce birdenbire «bahar» gelmiş zannederek heyecana kapıldım, biran evvel gazeteleri okumak üzere az daha palas pan-dıras sokağa fırlıyordum. Mğerse kar yağmış! Oh, çok şükür!

Bugün dünyada baharın gelmesini arzu eden pek az insan vardır, zannedirim. İnsanlık ilk defa olarak kışın uzamasını istiyor. Bahar, artık eskisi gibi özelecek birşey değildir. Çünkü harbe dair yazların çoğu «Büyük faaliyet baharda olacaktır!» cümlesiyle bitmektedir. Bir zamanlar «gençlik» ifade eden «bahar» şimdi bir harp istilâdır ve onu şairler değil, askerî muharrirler kullanıyor.

Çocukluğumuzda mektep avlusuna dizilip neş'e ile söylediğimiz:

Bahar olsun da seyreidin,

Nasıl süsler bayırları

Zümrüd gibi çayırıları...

şarkısındaki çocukluğu ilk defa olarak kavıyor ve maalesef bugün hali tasfiyede bulunan şair Bayan Şükûfe Nihal'in:

Bahar, ah o hain, o serin baharı!

misramdaki derinliği şimdi anlıyorum. Baharın bu hain tarafını senelerce evvel keşfeden Bayan Şükûfe Nihal, bence, Naîlî'den de büyük bir şairdir. Çün-kü Naîlî, derin bir gâflet içinde:

Nesimi subha refikiz bahara dek gideriz

Demiş ve bu suretle üstâdın, nereye gittiğinin farkında olmadığını büyük münekkât «zaman» bütün vuzuhiile meydana çıkarmıştır.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLUP OLUYOR?

Vapur mezarlığı

Japonya çelik ve demir imalatı ve bahnus harp ve ticaret gemileri inşaatı için harışten külliyyetli miktarda hurda demir almaktadır. Döviz sıkıntısı dolayısıyla şimdi Japonlar hurda demiri kendi memleketlerinde yahud işgal ve kontrolleri altındaki yerlerde bedarik etmeğe çalışıyorlar.

Büyük bahri inşaat teşahharından birinin sahibi Matsuzaki cenubi Çin sularında batmış 6000 tonluk bir Japon vapurunu enkazını çıkartıp bundan hurda demir olarak istifade etmeği düşünmüş ve buraya Japon dalgıçları göndermiştir.

Japon dalgıçları gerek çok derinlere inmek, gerek gayet müşkül vaziyette bulunan tekneleri çıkarmakta büyük bir göh-

ret kazanmışlardır. İngilizler ve Amerikalılar bile bu gibi işlerde Japon dalgıçları kullanıyorlar.

Japon vapurunun mevkîni ve vaziyetini anlamak üzere Hainan adası civarındaki körfeze dalan dalgıçlar bu vapuru bulduktan başka burasının gemiler için hakiki bir mezar ve tükenmez hurda demir hazinesi olduğunu görmüşlerdir. Hainan adasında barınan Çinli korsanlar elde ettikleri bütün vapurları buraya getirip soyduktan sonra izlerini kaybetmek üzere üst üste batırarak bulduklarından bu kadar tekne enkazı bir araya toplanmıştır. Japon dalgıçları şimdiden işe başlamışlar ve evvelâ 6000 tonluk vapuru çıkarmışlardır.

uzun ömürlü kardeşler

Almanya'da Singmarins'de bir asır evvel soyadı Baur olan bir meşhur erkek ve kızı on iki evlâd bırakmıştır. Bunların hepsi de uzun ömürlü olmakla şöhret bulmuşlardır. Şimdi berhayat bulunan beş kardeşten diğer ustabaşı Otto 93 yaşındadır. Hemşiresi Antonie 90 yaşındadır. Kasap olan bir er-

kek kardeş 86 yaşındadır. Banka baş vezne-darı bulunan Fidelis 84 yaşındadır. En kü-çük kardeşleri Karoline de 78 yaşındadır.

Yaşlarının mecmuu 426 olan beş kardeşin de sıhhatleri yerinde olup iş ve güçleri ile gençler gibi muntazaman meşguldür. Vazatı yaşları 85 dir.

Fransız şark ordusu

Bir Alman gazetesi 150 bin, Sovyetler ise 400 bin tahmin ediyorlar

Fransa, Almanyanın tehdit ettiği küçük devletlerin yanında derhal mücadeleye girişmek için icap eden ihtiyat tedbirlerini almıştır

Pariste çıkan İntransigeant gazetesi yazıyor: «Ham madde satın almak için kâfi miktarda dövizi ve nakit vasıtaları bulunmayan Almanyanın elinde ancak harp tehdidi vardır. Almanya, Hollanda ve İskandinav memleketlerine münafebe ile yaptığı tehditlerden sonra faaliyetini şarkı Avrupada teksif etmek ister gibi görünüyor. Binaenaleyh şarkı Akdenizde müdafaa edecek bir çok menfaatleri ve Balkan devletlerine karşı taahhüdleri bulunan Fransanın askerî vaziyetini tesbit etmek faydalıdır. Şayyed Almanlar veya Ruslar, Avrupanın bu kısmına harbi yaymak isterlerse Fransa diğer yerlerde olduğu gibi burada da mühim bir rol oynayabilir.

Muhasamat başlamadan evvel Şark Fransız ordusu, pek mahdud miktarda Fransız askerini, Fransız zabıterleri tarafından talim ve idare edilen yerli kuvvetleri ihtiva ediyordu. Bu ordu, memleketi nizamı korumağa, Suriye çölünde polis vazifesi görmeğe ve Fransız mandası altına konulmuş olan memleketlerin huzur ve refahını temine kâfi idi.

Hali hazırda Şark Fransız ordusu ciddi surette takviye edilmektedir. Müstemleke askerleri, avcılar, sipahiler, lejyonlar ve Fransadan gönderilen Fransızlar bu orduya ilihak etmişlerdir.

Fransız Şark ordusunun bu takviyesi, Şarktaki Fransız müesseselerinin sağlamlığı hakkında beslenen her hangi bir endişeye atfedilmemek lazımdır. Fran-

sanın Balkanlarda bir çok dostları vardır. Türkiye'ye bir ittifak muahedesiyle bağlanmış, Yunanistanla Romanya'ya garanti vermiş ve Yugoslavya ile eskidenberi dostane münasebetler beslemekte olan Fransa, icabına taahhüdlerini yerine getirmek mecburiyetindedir.

Kolaylıkla anlaşılır sebeplerden dolayı, Şarkta bulunan Fransız kuvvetlerinin miktarı ifşa edilemez. Almanca Frankfurter Zeitung gazetesi, bu kuvvetleri on aşağı 150,000 tahmin ediyor. Sovyetler ise 400,000 kişi zikretmişlerse de bu rakam mübalâgalıdır.

Bu hadise, bu iki devletin Şarkta bulunan kuvvetlerine ve oynayacakları role atfettikleri ehemmiyeti gösterir. Fakat her ne olursa olsun imparatorluğumuz muazzam kaynakları sayesinde münasib zamanda her ihtimale karşı koymak için icap eden kuvvetleri bulundurabileceğiz.

Şarktaki bu ordunun başında mareşal Fos'un en yakın mesai arkadaşı, sabık Fransız büyük erkânı harbiye reisi ve sabık Suriye fevkalâde komiseri general Weigand bulunuyor. Almanlar, Şarkta-ki Fransız ordusunu Balkan devletlerini Fransa ile İngiltere'ye ilthaka icbar edecek bir umacı gibi gösteriyorlar. Halbuki hakikat, bambaşkadır. Fransa her ihtimale karşı hazır bulunmak ve Alman tehdidinin hiç durmaksızın çıktığı küçük devletler yanında derhal mücadeleye girişmek için icap eden ihtiyat tedbirlerini almıştır.»

Saz başlar, çengiller oynar, kehribar ağızlıklı çubuklar tüttürülür, Kakuleli kahveler içilir, buzlu hoşafılara bağa kaşıklar daldırılıp hararet söndürülmüş

Bizim yetiştirdiğimiz Abdülhamid idaresinin son yıllarında, eğlence hayatına aid bütün âdetler, görenekler ve terbiyeler dejenere olmuştu. Bu devir bir sömürün ve çöküşün, bir bunama ve «istiska»nın, frenkçe «edecreptude» denilen acıklı hâletin son haddidir. Boğaziçinde mehtap sâfaları, sayfiyelerde araba gezintileri, mahallelerde ziyafet toplulukları ve tekke âyinleri, bütün düğünler, denekler, sünnet cemiyetleri, hepsi, ne varsa, şevkinden, şeklinden kaybetmiş, küçülmüş, sefilleşmiş, müthiş bir renk ve lezzet fakirliğine uğramıştı.

İçinde bulunduğumuz köhne ev, karşımda oturup ağızları değilse bile gözlerinin ferî esniyen kadınlar ve biz, zavallı vitaminsiz ruhlu gençler bu tereddütün örnekleriydik. Babalarımız yaşındaki gün görmüş adamlardan işittigimize bakılırsa o idarenin ilk ve orta çağlarında İstanbul göbeğinde, yüksek dereceli ve bol paralı zevk ehlinin sere serbes devam ettikleri büyük eğlence konakları varmış; gelenleri kapıdan terbiyeli usaklar karşılar, merdiven başında hotozlu halayıklar etekler, salonlar geçilir, ziyetli odalara girilmiş.

Top avizeler yanar, Saksonya takımlarla külfetli sofralar kurulur; misafirlerin önüne atlas bohçalar açılır, keten gecelikler, şal hırkalar serilir. Saz başlar, çengiller oynar, kehribar ağızlıklı çubuklar tüttürülür, kakuleli kahveler içilir, turunc şerbetleri sunulur, buzlu hoşafılara bağa kaşıklar daldırılıp hararet söndürülmüş. (İngres'in (Odalık) tablolarındaki kadar tenasüplü, melâhatli olan kızlar mücevherler içinde yüzerler, ev sahibeleri Fransızların «Markiz duerier» tesmiye ettikleri, stilâlenin servet ve esalet varis yaşlı kadını azametle köşede müessesinin idare ve intizamına nezarete bulunurlarmış.

İşte o debdebeli konaklardan bu gürültü dam altı, o saltanatlı çınardan bu deve diken kalmıştı. — Evde bir ud var amma, bilmem ki telleri tamam mı?

Arkadaşlarla uyumuşlar, saz yapacakları. Ud? Musiki âletlerinin içinde şekille, sesle, mızrabı en fazla kanıma dokunanı, dinliyen ve çalan esaletli çehrelere bile ölçüstüz bir pespayelik veren en tenasüpsüz... Tiftizlik göstermemek için sesimi çıkarmadım. Üstü kasnak işlemeli soluk bir torbadan, malarya çekmiş şiş dalaklı hasta kanıma benzeyen gustosuz âleti, sanki sancılı barsakları örselenmesin diye itina gösteriyorlarmış gibi koruya koruya çıkardılar.

Bir mahalle doktoru odasında gibiyiz; ud bir sıkı çocuk, anası ve ablası onu muayene için soyuyorlar! Tefin birisi noksanmış; fakat saz çalan üçüncü arkadaşımız yarım saat uğraşarak, başka bir tefin yarısını, anlamadığım bir meharetili dalavere ile onun yerine koydu ve aynı sesi çıkardığını ileri sürdü. Belki... Çok şükür ki ortada tef görmüyordum. «Bir oğlum var, yüzü deriden, kulakları demirden...» İşte bu, tef bilmece-sidir ve bilmece, o sevimsiz nesnenin bütün çirkinliğini gösterecek mahiyettedir.

Bilmem ki şu folklor asrımızda, dil işlerine ve kültüre hayli himmet ve bilhassa masraf edilirken bilmecele-rimizin bir dergisi yapıldı mı? İçinde pek hoşları vardır; meselâ körüğü anlatan: «Ağız var, dili yok; nefesi var, canı yok; derisi var, kanı yok» gibi... Bilmeceleştirmizi iki kısma ayırmak lâzım: Birincisi tariflerle med-halleri arasında sıkı münasebet ve benzeyiş olanları ki yukarıdaki kö-rük, bu kısmın bir misalidir. İkinci kısımdakiler akıl yormakla ve müşa-behet, mütabakat aramakla bulunmaz; sırf semaldir, yani evvelceden öğrenmiş olmanız icap eder: «Yer altında babam başı» neviden... Niçin lâhana yer altında babam başı olsun? Bir

kere lâhana yerin altında değil, üstündedir; şalgam dense, eh, pek azıcık da olsa tutar. Fakat bundan daha aykırı düşenlerini bilirim: «Hacı oğlu hoca, kolu budu kusa» tavşan bilmece-sidir; bütün ömrünüzce düğün-seniz bulamazsınız. Size ne oldu-ğu söylenince: «Ha, sahil!» dedirtenler, yahut bir nebze incelik ve şiir taşıdığından dolayı güzel gelenler ekseriyeti teşkil eder. «Bir kızım var, gelen öper, giden öper» bu hoş olanlardan bir tanesidir; bilmiyorsanız ve merak ediyorsanız söyleyeyim: Bardak.

... Şimdi akord başlamıştı; bütün o kalınlı inceli tintinları ve bükülen vida gıcırtiları... Uydurma çitrik tefin bir ucu beynime takılı, öbürü ayağımın baş parmağına, sanki göğsümde geriye girer ve mızrabı karnımın üstünde oynatıyorlardı; o kadar huylanıyor ve ayrıca, tel birdenbire kopup suratıma çarpacakmış gibi muhataralı bir intizar içinde sinirle-niyordum. Hava kararır, odaya yaş bir loşluk dolmuş, içime büsbütün garipsilik çökmüştü; karanlık ve yağ-mur gönlüme dosdoğru iniyordu; çatı altından, pencereden, vasıtalar aşarak değil. Dağ yamacında, tek başına, gittikçe ıslak geceye karışıp silinen bir kuru dalı çılız ağaç gibi hüznün, bîkeslik timsali idim; sür-tüsünden ayrı düşmüş bir körpe kuzu yankıgüle, etrafımdakilerin yüzleri-ne bakıp bakıp melemekliğim eksiktil. Ud hâlâ akord ediliyor, hâlâ, ka-famda gıcırtilar ve göğsümde tırnak-lamalar...

Şöyle, usulcacık, kimseye sezdirme-den kapıyı araladım; ayaklarımın ucuna basarak sofayı geçiyorum; merdivenlerin basamağında; yarı karanlıkta düşmemek için trabzanı tuttum. Ne kadar sesli, gıcırtilı, bira-ktığım udun azmanı bir fazla akışlı ev bu... Neresine dokunsan çatırdıyor. Birinci basamakta, iniyorum, gidiyorum, kaçıyorum. Tam bu sırada bir kol belimden yakaladı ve bir el ağzımı örttü.

Korkmayınız, o kol yumuşak, o el şebboy kokulu... Ve bir ses, ta ku-lağımın yanında fısıldıyordu:

— Nereye, niçin? Geliniz, dönünüz! Arkamdan beni takip ettiğini anladığım şaireye fısıf fısıf, ilk adımında, ilk yalanımı söylüyordum:

— Bırakınız gideyim, ben sizinle yapayalnız, onlarsız, ayrı konuşmak isterim. Yarn, aynı saatte Bonmar-seye geliniz, yerî tayin ederiz, imkân bulursak beraber gideriz, beraber... Nerede ise (Aşkî Memnu) roma-

nının en son satırlarını da ezberden tekrarlıyacaktım:

— Yaşarken ve ölürlen!

Benim daha ciddi, daha gönülden, bir tutulunca bir daha ayrılmaz kıs-kanç ve müstebid ruhlu bir genç ol-duğuma hükmeden, hususile para pul sahibi bir aile çocuğunu avucuna almaktan fayda uman kadın - belki de yukarıda kalanları daha saf, av-lanmağa daha müsaîd gördüğünden oyun bozanlığımdan korktuğu için - anlaşılmazı tercih etti.

— Yarn, sekiş, gene orada...

Sözlerle çokunca vedalaştık; pal-tomu tuttu. Lâstiklerimi çevirdi, kapı sürgüsünü açtı:

— Allaha ısmarladık!

Gene fısıltı halinde cevap:

— Güle güle, selâmetle... Ve sam-i-miyetini, şefkatini, alâkasını göster-mek için şiddetlenen yağmuru işa-retle bir nasihat:

— Caddeye çıkınca hemen arabaya bininiz, ıslanmayınız!

Kendimi pelerinli paltoma, kaloş-larıma rağmen o derece hafif hisse-diyor ve bozuk bir arnavut kaldırı-mından bile mahrum çamurlu, kay-pak, karanlık sokağı öyle dümdüz, rahat buluyorum ki eteklerim zil ça-lıp pelerinimin yenileri oynayarak uçuyor; ayrıca bastonumu da fırlı fırlı çevirmek, çarhi felek gibi döndürmek ihtiyacını duyuyorum.

İşte cadde... Manav açık; fakat ba-na artık ne büyükleri, ne de, demin kurban kesmeğe hazırlanmış gibi görünen peştemalî endişe veriyor; belli ki kendi halinde, babayani bir adam, Dükkânının önünde bekliyo-rum.

— Arabacı!

Bindim araba gittikçe daha ay-dınlık, daha kalabalık, daha alıştığım yerlere doğru gidiyor: Valide camisi, Lâleli, Aksaray... Geçerken bakıyo-rum: Feyziye kıraathanesinin camla-rı buğulu ve içerisi müşteri ile dolu... Şehzade camisinin yanından Bur-mahmeşcit sokağına saptık; evimi-zin kapısında.

Koca konağın, selâmlık tarafında-ki pencereler müstesna, kalın perde-le örtülü camılarından dolayı, dışarıdan dörtte üçü kapkaranlık, boş gibi. Fakat biliyorum ki içerisi ay-dınlık, sesli, hareketli, tertemiz, gü-ler yüzüldür; odam sıcak, yatağım sabun kokuludur.

Bu cennete giriyorum.

Lâkin kurtulduğum cehennemin ufakık bir hasretini çekmekteyim; ağzıma âdi şebboy pudralı elin rayı-halı tadı geldikçe...

SON

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Lekeli humma

«Tifüs» denen lekeli humma ile mücade-le ediliyor. İstanbul'da bazı vakalar olmuş, hattâ gazeteci İzzet Muhiddin Apak tifüs-ten vefat etmiştir.

Lekeli humma, bilhassa «sari hastalik-lar» denen cinsten değildir. «Tufeyli hasta-lıkları» cinisindendir. Husul hâmliler vası-tası ile insana geçer. Tifüsün yegâne hâmlî adı bitir. Bu böcek hastalığı vücudunda besleyip sırayet ettirir.

Tifüsün mikrobi şimdilik meşhurdur. Bir düzineden ziyade âlim, birçok mik-roplardan şüphelenmişlerdir. Fakat bun-ların hiçbir lekeleli hummanın hakiki mü-sebbibi olarak kabul edilememiştir. Meselâ (Proteus X - 19) isimli mikrobun evvelce lekeli humma nâkili olduğu sanılmış, fakat tedkikat neticesinde bu mikrobun ancak hastanın idrarında bulunduğu, lekeli hum-mayı meydana getiren mikrobun ise bu ol-madığı anlaşılmıştır. Maamafih Şarl Ni-kol'un tedkikatına istinaden katıyetle id-dia olunabilir ki lekeli hummanın nâkili, hayvanat zümresinin süflî sınıfını teşkil eden hayvanî mikropolar sınıfına ve husu-sile hayvan ve insanların birçok ağır has-tahıklarına sebep olan ematozoerler arasına dahildir. Ematozoerler canlı hayvanların vücudlarında tufeyli olarak yaşarlar. Ha-vada, suda, toprakta bulunmazlar. Bunların bir kısmı tekâmül ve inkişaf devrelerini yaşadıkları aynı vücut üzerinde tamamlar-lar. Fakat bir takımının neşvünemasi için vasıta olarak başka vücut lazımdır.

Lekeli hummayı meydana getiren meç-hul mikrop, vücudunun neşvünemasi için

vasıta olarak kullandığı bitin ısırmaları ile in-sana bulaşır. Lekeli hummanın nâkili kehle-le, munhasıran beden kehlesidir. Çünkü bağ kehlesi ve ane (yani kasık kehlesi) asla hastalığı bulaştırmazlar.

Böylelikle üç meselenin karşısında kalı-yoruz:

1 — Lekeli hummayı doğuran tufeyli hastanın kanında ne kadar zaman dur-malıdır ki kehle bu mikrobun tedarik ede-bilsin?

Hastalığın tezahüründen iki gün evvel ve hastalığın bütün müddeti devamınca ve nekahatin ikinci gününe kadar lekeli hu-mmaya tutulanların kanı bu tufeyliyi hâ-mildir. Yani bitin bu tufeyliyi hastanın ka-nından tedarik edebilmeli için iki hafta-dan ziyade bir zaman vardır.

2 — Tufeyli kaç gün sonra hastalığı bu-laştıracaktır?

Bit, mikropia bulaştıranın 5 - 7 ne gün-nünden itibaren hastalığı bulaştıracaktır. Yani tufeyli, kehlenin vücuduna girdikten sonra neşvüneme ve inkişaf için 5 - 6 gün-ne lüzum vardır.

3 — Bir defa bulaşan kehle ne kadar zaman hastalığı taşıyabilir?

Kehlenin bulaşıklığı kendi bütün hayatı müddetince baki kalır. Fakat bulaştıranın 10 - 15 inç günlerinde bulaşıklık en yük-sek derecesini bulur.

... Lekeli humma için hususî bir aşı yoktur. Yegâne tahaffuz çaresi bittin korumak-tır. Temizliğe hakikî riayet edilen yerlerde hiçbir zaman lekeli humma bulunmaz.

Eski günlerde İstanbulda Atlı Tramvaylar

O vaktin atlı tramvayları üç kısımdı: İstanbul yakasının, Beşiktaşın, Beyoğlunun.

Hepsi de sıkı, bir deri bir kemik, sakagılı, yelyutan, tökezleyen beygirler çeker, kamçı veritirmekten kolu kanadı bitik seyler sürerdi.

Hızı kalmayıp kıra salınımlardan değiller. Arada bir Macaristanı boylayan müteahhidince seçilme, içlerinden bazıları paşalar, beyler tarafından alınan endamlı, cüsseli hayvancağzlar. Bu halî pürmelâleri bakımsızlıktan. Açıktan gelip geçenlerin elbiselerini bile hartadan kaparlardı.

Arabaların ortasında, müşterilerin oturduğu yerin arasında, otomobil direksiyonlarının kütüğü ve ufksî bir çarh vardı. Arabacının eli altındaki gevşek gelir veya bozulursa hemen sapından tutup fir fır çevirdin mi tekerlekleri durdururverirdi.

Sonra, her arabanın ön tarafı, ileri geri alabilen portatif tahta havaleler ve ara yeri perde ile kadınlara mahsus. Perdeler yırtık pırtık, boy boy ayrı. Yazları açık pencerelelerden, kışları kırık camlardan giren rüzgârla mütemadiyen açılırlar, fimgirnozlar da peçe kalkık, gerdan ve göğüs fora, boyuna erkeklere arzı endam ederlerdi.

Oturacak yerler bomboş olsa bile hep aralıktâ, ayakta durup karşıya aşna fişne. [Meşrutiyette bu perdeleri ilk kaldıran, İzmit mutasarrıflığından gelme, polis müdürü Selânikî Sadeddin bey merhumdur.]

İstanbul ciheti tramvayları ötekilerden biraz daha genişçe hatlı, yavaş ve oturaklıydı. Başlangıç noktaları Eminönünde köprü tahsildar barakasının bitişiği. Gene şimdiki gibi Sirkeci, Hamidiye türbesi, Soğukçeşme, Salkımsöğüt tarikle yokuşa vurulardı.

O zamanlar caddenin Alemdarlığı, malemdarlığı ne gezer? Alemdar kelimesini ağıza alabilen kim?

Mahud Alay köşkünün altındaki ahırlarından pathcana dört değnek sokulmuş benzilen iki yedek beygir daha takılır, avucuna tükürüğü basıp üç kulaç kırbaça yapışan tramvay güdücü, şark şurk şark şurk bayırı tutar, eklenen kamer taylar Aya-sofyada çıkarılıp gerisin geri edilirli.

Bu kamçı sallayışların cüvesine uğrayan uğrayana:

Kalıpı fesleri toza, çamura yuvarlananlar; peçeleri, gogoruklu başları bozulmuş; ensesine, suratına yiyip uyananlar. Daha beteri de mevcud.

Pek eski ahbaplardan, Tahire hanımın kızı denilen kadıncağz Salkımsöğütteki telgrafhaneden taşrada bulunan damadına telgraf çektilerip çıkmış. Tıptış tıptış Nakilbenddeki evine dönerken haydi gözünün bebeğine bir kırbaç. Misafirdi, filândı derken dağlara taşlara yekçeşim kalmıştı.

Tramvay, Sultanahmeddeki Belediye bahçesini geçtikten sonra, gene şimdiki minval üzere Beyazıda varırdı. Şehzadebaşı, Fatih, Edirnekapısı yok; Koska'dan doğru Aksaray.

Hat gene ikiye ayrık: Sağ Topkapıya, sol Yedikuleye.

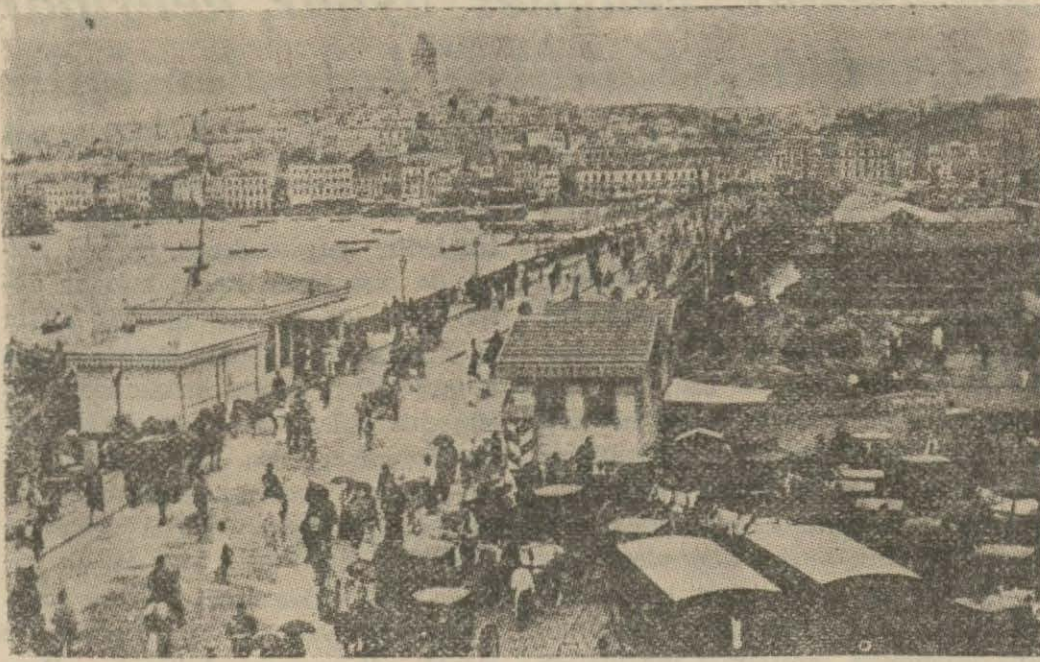
[Eminönünden Aksaraya, Aksaraydan da iki nihayete birinci mevki 60, ikinci mevki 40 para].

Karşı yakada da Azapkapısından Ortaköylü ve Karaköyden Şişhane karakolu, Kabristan caddesi, Galatasaray ve Taksim güzergahı ile Şişliyi tutan iki yol vardı. Tünel meydanından ötesini arama.

Voyvoda yokuşu çıkılırken gene yedek iki düdüklü imdada yetişir. Altıncı dalrenin az ilerisindeki ahırların kapısından aşağıya salınırdı.

Bugün hiç mevcut olmayan şey, Beşiktaş tramvayları denilen alttakilerin iki katlı, yani frenkçe tabirle (Impériale) li oluşu.

Arkada, binilecek yerde dönemeç

İstanbul ciheti tramvaylarının başlangıç noktası

bir merdiven. Yukarıya güneşe, yağmura karşı örtülü, havadar, kuş bakışı da nezaretili amma oraya çıkınca gözü peklik, safrası kabarmazlık şart. Hep Yıldızın ikinci fırkasına mensup, sultan Hamidin zuhaf ve Arnavut neferleri, beş para vermeksizin, beleşine dolarlardı.

Dediğim gibi bu taraf tramvayları daha dar olduğundan müşterileri büsbütün omuz omuza, diz dize, burun buruna. Bu münasebetle bir fıkraya anlatacağım:

Memuriyeti ve çoluk çocuğu Trabzonda olan, mezuniyetle İstanbulda ve bizde misafir bulunan bir akrabamız, bir akşam kem surat halde geldi. Beyoğluna çıkarken tramvayın balık istifiğinden, tam karşısına oturan dudunun sarmısak kokusundan, kucakındaki bızdığının öksürüp öksürüp yüzüne dahme gibi saçışından yaka silkip durdu.

Haftası geçti geçmedi, adamcağızda bir öhö öhödür gidiyor. (Genzime tükürük kaçtı!) (galiba hançerime nevaliz iniyor!) derken, süt kardeşimden başlıyarak, ben, iki ahretlik, koskoca dadım, ardından yakın köşkteki dayızademin kızı ve bir besleme, yani tam yedi nefer kişi Denizli horozları gibi ötmeğe, morarıp morarıp, boğula boğula çırpınmağa başlamıştım mı?

Boğmacanın mükemmeli değil mi imiş?

Aylarca neler çekişimizi, ne merkep sütleri içişimizi, Çiftelavuzlardaki zift fabrikası, Kurbağalıdere'deki Gazhane civarlarına nasıl taşınıp duruşumuzu ben bilirim.

Tramvaya binmek kibarlarca avam harcı ve ayıp sayılırdı.

— Çeyreği, yedi buçuğu verip, bir arabaya yaslanarak ayak ayak üstü-

ne atamıyor mu? Ne cimri şey!.. derlerdi.

Maamafih alçak gönüllülük edip kenarın dilberi bir ev tavğunun peşine düşmüş beyden kimselerin de tiksine tiksine, tanıdığa görünmemek için perdeleri siper ede ede, dışarıya hiç yüz çevirmiyerek, kehle mehle gelmesin diye itinalı bulunmağı da feramuş etmiyerek kerevetlere yarım yamalak ilişkileri ekseriya vaki.

O devir tramvaylarının düdüklü vardacıları da meşhurdur. Sirkeci, Beyazıddaki Merkez kiraatahanesinin önü, Aksaray karakolu; karşıda da Voyvoda yokuşu, Cadeikebirin Dört-yolağı, Taksim çeşmesi gibi kalabalık yerlerde yalınayak, başı kabak, dörtmala pirinç borularını öttürürler, bazan seyisin yanındaki basamağa fiyakalı fiyakalı tutunup feryadı verilerdi.

Çoğu köşlülükten, omuzdaşıktan yetişme, taban tepmeğe, kurt dingili gitmeğe idmanlı; atık, çevik, cambazlaşmış makuleler. Ayağı sürçmeden, sendelemen zıp aşağı, zıp yukarı. Yangın olunca, Beyazıt meydanı, Yenicami merdivenleri, Galata'daki Aziziye karakolu önlerine biriken tulumba meraklıları gibi bunları da köşe başlarından, piyade kaldırımlarından seyredenler ve çene veritirenler mi istersin:

— Herifçi oğluna tevekkeli Çaylak İbraam dememişler. Fehim paşanın yağızlarını bile geçiyor billâh!..

— Pire Ali bu, pire gibi atlar zahiri!...

— Şu meşhur Burunsuzu gördün mü? Geçen gün tam Kuşlu'nun meyhanesinin karşısında, aşağı atlar atlamaz kaptan paşanın arkasındaki yavere yetişti; bir kalıp cigarası isteyip yaktı!...

Sermed Muhtar Alus

İş bankası şubat keşidesi İkramiye kazanan talihliler

Türkiye İş bankasının kumbaralı ve kumbarasız küçük cari hesapları arasında tertip eylediği 940 ikramiye plânının Şubat keşidesi Banka umumî merkezinde ve Noter huzurunda yapılmıştır. Bu keşide kendilerine ikramiye isabet eden talihlilerin isimlerini, hesap numaralarını ve bulundukları şehirleri yazıyoruz:

1000 liralık ikramiye İstanbulda 88436 hesap numarah Bedrosa isabet etmiştir. Beşer yüz lira kazananlar: Fuad 23400 (İzmir), Recep 2738 (Adana), iki yüz elliser lira kazananlar: Saimo 11508 (Ankara), Sevim 2785 (Erzurum), Hayati 22947 (İstanbul).

Yüzer lira kazananlar: Zeki 36133 (Ankara), Bedia 17014 (Ankara), Nurrettin 1571 (Edirne), Ali Erkal 3318 (Mersin), Tahir 22951 (İzmir), Belkis 17068 (İzmir), Mehmed 9755 (İstanbul), Moiz 2823 (Galata), Muhsin 6810 (Beyazıt), Belkis 49488 (İstanbul).

Elliser lira kazananlar: Ankara: Ali 33407, Hükişi 35196, İbrahim 26539, Fatma 31492.

İzmirde: Osman 4993, Yaşar 23893, Mediha Osman 8850.

İstanbulda: Melâhat 12743 (Beyoğlu), Abdülâziz 5424 (Galata), Satı 66417 (İstanbul), İzak 27598 (İstanbul), Necdet 5922 (Üsküdar).

Diğer şehirlerde: Hamdi 2466 (Trabzon), Zahide 2806 (Samsun), Gülce-mal 911 (Malatya), Mahmud 20 (Ber-

gama), Şaban 2095 (Balıkesir), Mehmed 717 (Bafra), Sencer 634 (Ayvalık), Demir 991 (Akhisar).

Yirmi beşer lira kazananlar: Ankara: Nuran 7090, Yılmaz 6338, Nilüfer 36148, Erol 10412, Nuri 35052, Hakkı 32546, Faik 31065, Sevim 26020.

İzmirde: Enver 18776, Habip 20068, Ersin 20244, Kâmrân 21707, Hendrik 11785, Esin Erol 17150.

İstanbulda: Sevdâ 55496, İbrahim 89029, Süreyya 89173, Ahmed 34344, Vasil 37449, İsmail 89592, Alâeddin 60248, Yekta 7978 (Kadıköy), Azmiye 3793 (Kadıköy), Yusuf 20914 (Beyoğlu), Halim 3447 (Üsküdar), Meliha 21926 (Beyoğlu), Ahmed 42 (Beyazıt), Meharet 13732 (Beyoğlu), Akif Çelebi 20737 (Galata), Sıdika 855 (Beyazıt).

Diğer şehirlerde: İzzet 101 (Adapazarı), Hüsnü 1350 (Afyon), Salih 1328 (Bursa), Fazilet 248 (Ceyhan), Hamdi 875 (Diyarbakır), Osman 1572 (Edremit), Çetinkaya 2655 (Eskişehir), Bedrettin 30 (Gaziantep), Mehmed 6694 (Giresun), Ziya 506 (İnebolu), Turhan 1522 (Isparta), Mümine 1258 (Kars), Zekeriya 3721 (Kayseri), Nuriye 2695 (Konya), Ali Karagöz 1333 (Manisa), Salim 1383 (Nazilli), İbrahim 1157 (Ordu), Şefika 1025 (Sivas), Ayhan 1543 (Tarsus), Hasan 1285 (Uşak).

Haftalık piyasa

Ölü mevsim olmasına rağmen piyasada faaliyet var - İhracat ve ithalat maddelerinin vaziyeti

Mevsim itibarile İhracat işlerinin durgun olması icap ederdi. Halbuki muhtelif mallar üzerinde hararetili satışlar yapılmaktadır. Geçenlerde de yazdığımız gibi, satışlar normal zamanların ihtiyaçlarına tekabül eden satışlardan tamamiyle farklı bir mahiyet arz etmektedir. Çünkü her memleket her nevi ihtimallere karşı günlük ihtiyacı için değil, yarınki ihtiyacı için de stok olarak mal almaktadır. Bizce, haftanın piyasa vaziyetindeki karakteristik tarafı burasıdır.

Haftanın hâdiseleri içinde, pek de kayde değer enteresan bir vaka yoktur. Yalnız şu noktaya işaret etmek lâzım: Almanyanın tekziplere rağmen Galiciya hududunda tahşidat yapması, piyasada gene bir durgunluğa sebebiyet vermişti. Fakat son Alman - Rumen iktisadî münasebetlerinde görülen hususiyetler, bu durgunluğa nihayet vermiştir.

Haftanın vakalarından biri ve en mühimmi de, Millî iktisadî koruma kanununun Resmî Gazetede ilân edilmesidir. Kanun, tatbikatına aid nizamnameler çıkmadığı için, henüz tatbik mevkinde değildir. Alâkadar tacirler ve bütün iş adamları, bu kanunun hükümlerini dikkatle okumaktadırlar. Vakiâ bu kanunun neşrinden evvel de, şehrimizdeki ihtikâr komisyonu ihtikârla mücadele etmekteydi, havadis sütunlarımızda bildirdiğimiz gibi, bu mücadele neticesinde birkaç müessese kapatılmıştır. Bu bahis hakkında denilebilir ki, ilk günlerde olduğu gibi, piyasada fiatlerin alabildiğine yükselmesine imkân kalmamıştır. Hükûmetin ittihaç ettiği tedbirler sayesinde, ihtikâr hâdiselerinin önüne geçilmiştir. Bugünkü şartlar altında, bir müessese sahibi bir malı satarken eskisi gibi azamî kâr aramağa cesaret edemiyor.

İhracat maddelerimizin vaziyeti

İhracat maddelerimizin vaziyetini bildirmeden evvel, dış ticaret münasebetlerini kısaca izah etmeği faydalı buluyoruz.

Herseyden evvel şunu tebarüz ettirmek lâzımdır: Son beş ay zarfında, Balkan memleketleriyle olan ticaretimiz artmıştır. Bu hususta yapılan bir tedkike göre, son beş ay içinde en ziyade Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya ile ticaretimiz artmıştır. Bilhassa Romanya, Bulgaristan şimdiye kadar Türkiyeden alamadığı ihracat maddelerini satın almıştır.

İtalyayı, bu Balkan grupu haricinde tedkik etmek lâzımdır. Son beş ay içinde İtalya, dış ticaretimizde birinci dereceyi işgal etmiştir. Malûmdur ki, harpten evvel bu mevkii Almanya işgal ediyordu. İtalyaya olan ihracatımızın başında yiyecek eşyası, ve dokuma ham maddeleri bulunmaktadır. Gelen eşya da, piyasanın muhtaç olduğu ham maddelerden ibarettir. Ham kauçuk bile İtalya vasıtasile tedarik edilmektedir.

İtalyada, Roma sefirimiz B. Hüseyin Ragıb'ın riyasetindeki heyet, yeni bir ticaret anlaşması yapmak için müzakerelere devam ediyor. Bu müzakerelerin müsaid bir safhada olduğuna dair haberler alınmaktadır. Bilhassa İtalyadan gelen bir manifatura heyeti, bu hususta epi malûmat vermiştir.

Şimal memleketlerine ticaretimize gelince, son günlerde İsveçle ticaretimiz artmaktadır. Vakiâ İsveç vapurları harpten sonra, limanımıza pek az uğramaktadır. Bu itibarile İsveçle olan ticaretimiz azalmıştır. Fakat son bir hafta içinde, Türkiye - İsveç ticaretinde yeni bir inkişaf alâmetleri görülmüştür. İhracat eşyası arasında halı da bulunmaktadır. Fakat ithalat tacirleri, İsveçten mal almadıklarını ileri sürmektedirler. Bilhassa İsveçteki kâğıd, elektrik malzemesi müesseseleri ihracatı tahdid etmiştir.

Son olarak İngiltere ve Fransadan bahsedelim:

Son zamanlarda İngiltere, tiftik ve yapağıya karşı büyük bir talep göstermiştir. Diğer taraftan kuru meyvalarımıza karşı da fasilasız bir surette

alıcı bulunmaktadır. Fransaya gelince, son hafta zarfında ihracatımızın mühim bir kısmı Fransaya yapılmıştı. Satılan eşyanın başında kuru meyva geliyor. Fransadan ithalâta gelince, bunların arasında manifatura, cam, kâğıd sellüloz gibi maddeler vardır.

Evvelce Almanyadan tedarik edilen sınaî maddelerin mühim bir kısmı da Fransadan alınmaktadır. İthalât tacirleri Fransadaki sanayi müesseseleriyle bu hususta temas etmektedirler.

İhracat maddelerine gelince, son günlerde yiyecek maddeleri arasında fasulye ihracatı çok inkişaf etmiştir. Bu vaziyet karşısında evvelce de yazdığımız gibi fasulyenin lisansa tâbi tutulması lâzımdır. Çünkü günün birinde, bu gıda maddesinin tükendiğine şahid olabiliriz. Nitekim arpa ihracatı için de bu endişe hatıra geldiğinden arpa ihracatı için bu meseleyi aralarında müzakere etmişlerdir. Tiftik ihracatı için, aynı mesele mevcuttur. Fabrikatörlere göre, tiftik ihracatı etmek lüzumsuzdur.

İthalât maddelerimizin vaziyeti

Muhtelif memleketlerle olan münasebetlerimizden bahsederken, bu mevzuada kendiliğinden temas etmistiik, piyasanın muhtaç olduğu kimyevî maddeler, tıbbî ecza ihtiyacı temin edilmektedir. Diğer taraftan, demir ve çelik limited şirketi, Amerikadaki fabrikalarla anlaşmalar yapmağa muvaffak olmuştur. Yakında piyasanın demir ve çelîge olan ihtiyacı tamamiyle temin edilecektir. Bu hususta İtalyadan da teklifler vardır. İtalyanların teklifi şudur: Hurda demir olarak yerine mamul demir vermek... Elektrik malzemesi de Fransadan ve İtalyadan temin edilmektedir. Manifatura ithalâtı da daha ziyade İtalya ve Fransadan yapılmaktadır.

Sanayi müesseselerinin ihtiyacı olan pamuk ipliği, ve diğer maddelere gelince, yalnız deri ve kauçuk hakkında akreditif muamelesi vardır. Pamuk ipliği için henüz bir şey yapılmamıştır. Alâkadar fabrikalar, İngiltereden pamuk ipliği almak için muhabereye devam ediyorlar, maamafih Filistinden pamuk ipliği ithalatı kabil olmaktadır. Buradan ham deri de ithal edilmektedir.

Hüseyin Avnl

BULMACAMIZ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Soldan sağa:

- 1 — Yükselin.
- 2 — Amerikada bir hükümet.
- 3 — Bir erkek ismi - Âmirler.
- 4 — Emek mukabili para ita eden.
- 5 — Nota - Tersî beyazdır - Vidanın başı.
- 6 — Fiyaka - Yandan görünen resim.
- 7 — Tersî insan cinsidir - Karyolanın başı.
- 8 — Şimendifer katarına sıçra.
- 9 — Tersî pey âkşesidir - Taşkın akan su.
- 10 — İkinci ismi Novaro olan artist - Bir renk.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Darma dağın - Başına «S» gelirse sual et demektir.
- 2 — Yalan ve fena haberler - Tersî akkadır.
- 3 — Kadın eşyasının delikli süslerinden - İzaz.
- 4 — Tersî bir balıktır - İşçinin istirahat zamanı.
- 5 — Aşağı gel - Perestiş eden.
- 6 — Tebhîr makinesi - Yama.
- 7 — Yunanistanda bir şehir.
- 8 — Nüzül eder - Karadenizde bir iskele.
- 9 — Küçük hastahaneler.
- 10 — İçinde vanilya var.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 — Sabah, Asan, 2 — Esaret, Esc, 3 — Bahkavlar, 4 — Aroz, Saibe, 5 — Tinorossi, 6 — Ay, Azi, Ye, 7 — İtaat, Tren, 8 — Diploma, Cl, 9 — Akat, Alâim, 10 — Barışık.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Sebat, İdad, 2 — Asariatika, 3 — Balıonyapar, 4 — Arıza, Altı, 5 — Hek, Rato, 6 — Taşoz, Mat, 7 — Vasitah, 8 — Sells, Ak, 9 — Asbiveci, 10 — Nara, Nara.

Sümer ve Etibankların birleştirilmesi lâyihası

Yeni Sümerbankın sermayesi 150 milyon lira olacak

Banka nasıl idare edilecek? - Tesis ve işletme kredileri - Memur ve müstahdemlerden yeni bankaya alınacakların hakları mahfuz tutulacak

Ankara (Akşam) — Büyük Millet Meclisinin önümüzdeki iktisadi devresinde yaz devresinde edilecek mülkiyet kanun projeleri arasında Sümer ve Etibankların birleştirilmesi, Devlet sanayi ve maadin teşekküllerine bünye ve hususiyetlerine uyacak yeni ve muhtar bir idare şekli verilmesi hakkındaki kanun projeleri de vardır.

Büyük Millet Meclisine kış tatilinden az önce verildikleri için müzakereleri yaz devresinde kalmış olan bu mühim projeler, Dr. Refik Saydam hükümetinin iktisadi Devlet teşekküllerine vermekte lüzum ve fayda gördüğü yeni vece ve istikameti tayin etmek itibarıyla de mühim telâki olmaktadır.

Hükümet, Sümer ve Etibankların birleştirilmelerine dair olan lâyihasının esbabı mucibe mazbatasında buna neden lüzum gördüğünü şu suretle izah etmektedir:

«İktisadi Devletçiliğimizin tatbikat vasıtalarını teşkil eden muhtelif Devlet organlarını, memleketin sanayi ve maadin sahasında mahzar olduğu seri inkişafın sırtına ve hususi şartlarına intibak ettirmek ve ilk kuruluş devresinin tecrübe ve derslerinden faydalanmak ihtiyacı ve zaruretidir ki, Devlet sanayi ve maadin işletmelerinin kredi muamelelerini yapmakla mükellef Sümerbank kurulması hakkındaki kanun lâyihasının tanziminde amel olmuştur.»

Mazbatada lâyihasının ihtiva ettiği hususiyetler hakkında da şöyle denilmektedir:

«Lâyihasının ihtiva ettiği hususiyetlerin başında; Sümer ve Etibankın (bankacılık) fonksiyonları ile fabrika ve maden tesis ve işletme işlerinin birbirinden ayrılması esası yer almıştır.

Bir taraftan işletme fiili müdahale salâhiyeti ile kredi tevzii vazifesinin tek elde toplanması; diğer taraftan iktisadi Devletçiliğimizin tabii bir neticesi olarak her gün daha fazla şümullenen, vüsat kesbeden iki büyük temerküz hareketinin, mali ve sanai konsantrasyonun, hükümetin yüksek Meclise karşı deruhette ettiği mesuliyetlerle telifi müşkül adedilecek derecede tasarruflarında serbesti hareketi sahib bulunan müesseselerde tecelli etmesi mahzurlu görülmüştür.

«... Bu itibarla ki, hususî sanayide de şamil olmak üzere Devletin bütün sanayi ve maadin teşekküllerinin tesis ve işletme kredilerini, işletmecilikten tamamen ayrılmış bir mahiyet iktisab eden yeni bir mali müessesenin temin etmesi muvafık görülmüştür.

«Bu münasebetle şurasını da ehemmiyetle tebarüz ettirmek icab eder ki Devlet sanayi ve maadin programlarının başlanılması keyfiyeti millî gelirimizin Devlet bütçesinde veya Devlet itibarında tecelli eden şekillerle deriş edilmştir. Bu sebeple ki, lâyiha müstakbel sanayi veya maadin programlarımızın evvelemlerde Devletin mali imkanlarının çerçevesi içinde daha büyük bir hasasiyet ve titizlikle mütalâa edilmesinde ki zaruret gözönünde tutulmak suretile mütalâa edilmiştir.»

Projenin esasları

Bu lüzum ve düşüncelerle hazırlanan projeye göre yeni Sümerbankın sermayesi yüz elli milyon lira olacak ve bu para; Sümer ve Etibanklardan devralınacak sermayeler, bankanın yıllık safi kârından 3460 sayılı kanun mucibince ayrılacak meblağdan bakiye kalacak kısımlar ve Devletin yapacağı yardımlarla temin edilecektir.

Banka, umum müdür de dahil olmak üzere bir reis ve beş âzadan mürekkep bir idare meclisi tarafından idare olunacaktır. İdare meclisi reisi İktisad Vekâletinin teklifi üzerine Vekiller Heyetince tayin olunacaktır.

Maliye Vekâleti nakid işleri umum müdürü ile Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankası umum müdür muavini, İktisad Vekâleti sanayi ve maadin umum müdürleri idare meclisinin tabii âzası olacaklar ve ayda makattan yüz lira tahsisat alacaklardır.

Banka umum müdürlüğü bir umum müdürle, muhtelif Devlet sanayi ve maadin teşekküllerinin banka ve kredi muamelelerini idare ile mükellef müdürlerinden tereküp edecektir. Bunların adedi İcra Vekilleri heyetince tesbit olunacaktır.

Tesis ve işletme kredileri

Proje göre banka, sanayi ve maadin tesis ve işletmelerine aid olmak üzere

re iki türlü kredi açabilecektir. Tesis işletmelerinin mikdarı ile bütün hususî sanayide tereküp edilecek kısım ve bu mikdarlar üzerinden kredinin tevzi şekli ve tarzları, teşkil edilecek bir kredi komitesi tarafından tayin ve tesbit olunacaktır.

Kredi komitesi Maliye, İktisad ve Ticaret Vekilleri Cümhuriyet Merkez bankası umum müdürü ve banka idare meclisi reisi ile umum müdüründen tereküp edecektir. Komite toplantılarına İktisad Vekillerinin bizzat riayet edeceği projeye ayrıca tasrih edilmiştir.

Devlet sanayi ve maadin teşekküllerine açılacak tesis kredileri faizlerinin âzami haddi projede gösterilmiş, hususî sanayide açılacak tesis kredileri faiz haddlerinin tayini salâhiyeti kredi komitesine bırakılmıştır.

Bankanın açabileceği işletme kredilerinin mikdar ve tevzi şekilleri banka idare meclisi tarafından hazırlanacak ve İktisad Vekâletince tasdik edilecek bir kredi plân ve talimatnamesiyle tesbit olunacaktır.

Banka mali menabini arttırmak için neler yapabilecek

Yeni Sümerbankın mali menabalarını arttırmak için yapabileceği muameleler de proje gösterilmiştir. Bu muameleler şunlardır:

1) İcra Vekilleri heyetinin kararile faizle veya faizsiz ikramiyeli veya ikramiyesiz, temettü hisselerine iştirakli veya iştiraksiz tahviller ve tahvil hükümlerinde bonolar ihracı; on beş sene kadar vadeli istikrazlar akdi,

2) Kredi komitesince tesbit olunacak şartlar dahilinde mevduat kabulü,

3) Diş piyasalardan müteamil şartlarla kredi temini.

Banka bunlardan başka yapmağa mezun bulunduğu işlerin ehemmiyetle alâkalı her nevi sigorta muamelesi de yapabilecektir.

Proje eklenen muvakkat maddenin bir fıkrasında ilga edilen bankaların memur ve müstahdemlerinden yeni banka teşkilâtına alınacakların hakları barm kanununun hükümleri dahilinde mahfuz tutulacağı tasrih edilmiştir.

İçtimai yardım teşkilâtımız

Kızılay, yeni bir organizasyonla senede en aşağı 2 milyon lira temin edebilir

Bu kadar kuvvetli bir gelir kaynağına dayanan bir cemiyetin imdad ve muavenet faaliyeti de o nisbette verimli ve şümüllü olur

Hastaya ilâcını parasız veren fıkara dispanserleri çok lüzumlu ve faydalı müesseselerdir.

Bilhassa parasız ilâç meselesi, ilâçların müstahzarat şekline girmesi üzerine çok pahalılandığı şu sırada üzerinde durulmağa değer bir mevzudur. Yalnız fakirler için değil, orta halliler için bile tahammül edilmez bir hale gelen ilâç pahalılığının sebeplerinden biri de hekimlerimizin ecnebi spesiyalitelere karşı gösterdikleri zaafıdır.

Yabancı kimyevî sanayinin bizim gibi müstehtlik memleketler aleyhine inkişafına hizmetten başka bir işe yaramıyan bu müfrit spesiyalite temayülü, milletimizin sıhhi bünyesine olduğu kadar iktisadi hayatına da maalesef zararlı oluyor.

Bir eczane laboratuvarında kolaylıkla hazırlanabilecek ve âzami yirmi, yirmi beş kuruşta elde edilebilecek alelade ilâçların yerine bile ecnebi müstahzaratı tercih ediyorlar. Bunların en ucuzu dahi iki misli pahalıdır. Bu zararlı temayülün devamı, ilâç parasına kesesi müsait olmyan hastaların tababetin gıfa verici muhitinden uzaklaşmalarına ve güçlüklerle yüz çevirdikleri kocakarı ilâçlarına tekrar tevcih etmelerine sebep oluyor.

Halkın sıhhat telâkkisini, umumî hıfzıssıhha terbiyesini yanlış ve zararlı bir istikamete sevk etmek tehlikesini gösteren bu vaziyet karşısında gönül, Kızılayın, içinde gazocağı ve hassas terazisi, havanı ve potası işliyen mütevazî bir eczanesi bulunan fıkara dispanserlerini çalır bir halde görmek arzusundan kendini alamıyor.

İlkemektep çocukları arasında iyi gıda alamyıan, kışın şiddetine mukavemet edecek derecede giyinemeyen yavruların vaziyetle âlakadâr olan mahallî teşekküllerin çoğalmakta olduğunu memnuniyetle görüyoruz. Yeni nesle karşı gösterilen bu sefkathı ihtimamın devamlı ve bir ayarlı olması icab eder.

Şimdiye kadar görülen misallerden anlıyoruz ki bu iş bazı muntakalarda muvaffak olmuş ve diğerlerinde yürütülememiştir. Niçin? Bütün bu hayırlı teşebbüsler şahsa bağlı kalıyor da onun için!

Meselâ, bir yardım komitesi kuruluyor, o komiteye girenler arasında tesadüfen bir veya bir kaç faal kimse varsa ve eğer bu kimseler de giriştikleri hayırlı işi yalnız manevî haz uğruna bağarmağı kabul etmişlerse, o komitenin işi o sene muvaffakiyetle devam edebiliyor. Ertesi sene o faal kimseler şu veya bu sebeble o muhitten uzaklaşmış iseler iş tam bir akamete uğruyor. Bu hal böyle hayırlı teşebbüsleri maddî yardımlarla himaye edenleri de, onlardan yardım gören çocukları da yeise ve ümitsizliğe sevk ediyor. Her hangi bir yardım komi-

tesi bir kere bu vaziyete düşünce, onu faal bir elin himmetiyle yeniden canlandırılması istenilse bile, o muhitte eski itimad, aynı himaye ve sahabeti görüyor.

Bu ve daha buna benzer bir çok sebebler bize, bu işin de Kızılayın himayesinde tecrübeli ve becerikli bir teşkilâtın elinde toplanmasını zarurî gösterecek kadar kuvvetli görünüyor.

Bundan evvelki yazılarda (*) izah ettiğimiz gibi Kızılayın sulh zamanında yapabileceği içtimai hizmetleri dokuz kısma ayırarak hütlâa etmiştik. Bir diğlerinden mühim olan, büyük bir organizasyona ve geniş bir bütçeye müvakkıf bulunan bu hizmetleri Kızılayın manevî şahsiyetinde toplarsak, acaba bu teşekkül bütün bu işleri başarabilir mi? sualine, hiç tereddüd etmeden:

— Evet.

Cevabını verebiliriz. Çünkü, yarım asırdanberi, devamlı ve hayırlı varlığını gösteren ve memleketin en buhranlı, en sıkıntılı zamanlarında en çetin imtihanlarını muvaffakiyetle geçiren biricik hayır müessesemiz Kızılaydır. Son zelzele âfeti dolayısıyla olgunluğunu, kudret ve kabiliyetini bir kere daha isbat etmiş olan bu muhterem ve mukaddes cemiyetin bundan sonra da kendisinden istenecek hizmetleri ciddiyetle ve tam bir ihtizamla başaraabileceğine inanmamak hakikati inkâr etmek olur.

Bu hakikat kabul ve teslim olunduktan sonra, yer yer teşekkül etmiş, bir çoğu muvaffak olamamış ve bir kısmı gayelerine göre dar bir sahada kalmış olmakla beraber fiili hizmetlerle muvaffak sayılacak olan hayır cemiyetlerinin Kızılayın çerçevesi içine girmeleri, o cemiyetler müesseselerinin yüksek insanî gayelerine yapabilecekleri en büyük hizmet olur.

Böyle bir kararla Kızılayın bugünkü kuvvet ve kudreti bir kat daha artırılmış ve bu suretle içtimai yardım teşkilâtına da yeni ihtiyaçlara uygun bir ölçüde genişletmek imkânı kendisine bahşedilmiş olur.

Tekrar ediyoruz: Memleketimiz bir tek hayır cemiyetini severek ve sevinek ve âzami yardım imkânlarını esirgemeyerek besleyebilir.

Eğer bu hayır cemiyeti, temenni ettiğimiz gibi, Kızılay olursa, bu birliğin rakama ifadesi, her sene için en aşağı iki milyon liradır.

Kızılayın bütün memlekete şamil olarak yapacağı yeni bir organizasyon, bu senelik geliri yalnız iane menbaından olmak üzere kolaylıkla temin edebilir. Bu kadar kuvvetli bir gelir kaynağına dayanan bir cemiyetin imdad ve muavenet faaliyeti de o nisbette verimli ve şümüllü olur. Bedri Nedim Göknil

(1) Evvelki yazılar Akşamın 8-12-19-27 İkinci kânun nûshalarında.

Ankaradaki cinayet

Ebe Naciye, doktoru kendini müdafaa maksadile öldürdüğünü söylüyor

Ankara 2 (Telefonla) — Haseki hastanesi çocuk doğum mütehassısı doktor Kilişli Mehmed Aliyi tabanca ile beyinden ve kalbinden yaralamak suretile öldüren Afyonkarahisarlı ebe Naciye hakkındaki ilk tahkikata bugün de devam edildi. Tahkikat neticesinde tevkiğine karar verilen Naciye cinayeti kendini müdafaa maksadile işlediğini iddia etmektedir. Naciyenin ifadesine göre, Mehmed Ali oteledeki odasına girdikten sonra kendisinden alacağı olan 500 lira yüzünden aralarında şiddetli bir münakaşa olmuştur. Bu münakaşada esnasında Mehmed Aliye kendisini Sıhhiye Vekâletine şikâyet edeceğini söylemiştir. Bu söz üzerine Mehmed Ali Naciyenin üzerine saldırmış ve boğazını akarak kendisini öldürmek istemiştir. Bunun üzerine Naciye yastığı altında bulunan tabancayı çıkarmış ve Mehmed Aliye ateş etmiştir.

Mehmed Ali ile bundan beş sene evvel Konyanın Kadınhanı kazasında hükümet doktorluğu yaparken tanıştığını ve nişanlandığını söyleyen Naciye sorulan suallere cevaben kendisinin ebeliğe ilk başladığı gündenberi tabanca taşıdığını söylemiştir.

Müddeiumumilik Naciye ile Mehmed Alinin münasebetlerini tesbite lüzum görmüş ve bu maksadla İstanbul müddeiumumiliğinden bazı malumat istemiştir. Bu malumat gelir gelmez Naciyenin muhakemesine başlanacaktır.

Naciye 30 - 35 yaşlarında iri yapılı, osmer, kara gözlü bir kadındır. Bugünkü istivabı esnasında kendisini tutamıyarak ağlamıştır.

Şehrimizde yaptığımız tahkikat

Bu acı vakada katil ve maktul vaziyetinde bulunan şahsiyetlerin önce

Bir cinayet davası

Mahkeme salonunu zabıta kordonu altına almak icab etti

Ankara 2 (Telefonla) — Ankara ağır ceza mahkemesi bundan bir müddet evvel Çorumun Sungurlu kazasında işlenen cinayet davasını görmekle meşguldür. Ekseriyetini Çorum ve Sungurlulu teşkil edilen bu davanın görülmesi esnasında intizam ve asayiş muhafaza için mahkeme salonunu zabıta kordonu altına almak icab etmiştir. Esasen Çorumda ruyetinde mahallî asayiş bakımından tehlike görüldüğü için bu dava, temiz mahkemesinin bir kararile Çorumdan Ankara ağır ceza mahkemesine intikal ettirilmiştir.

Etrafında bu derece geniş bir alâka toplayan bu davanın kahramanları Sungurlu tüccarlarından Mustafa ile arkadaşlarıdır. Mustafa enistesini Bayburt muhacirlerinden Çorum havalisinde tahmış tüccarlardan Ağabey andındaki zati bir gece kahyeden evine dönerken öldürmekle mütehtemdir. Davanın bugünkü cellesinde bir kısım şahitler dinlenmiş ve diğer şahitlerin dinlenmesi için mahkeme başka güne bırakılmıştır.

Elektrik malzemesinde pahalılık

İhtikârî mücadele komisyonu dün muntaka ticaret müdürlüğünde toplanmıştır. Toplantıda mukavva ve kâğıd ihtikârî hakkındaki ihbarlar görülmüştür.

Komisyon, daha bazı ihbarlar daha almaktadır. Bu arada elektrik malzemesi fiyatlarında de yüzde yüz yükseklik olduğu komisyonla bildirilmiştir. Tahkikatın derinleştirilmesine karar verilmiştir. Milli iktisadi koruma kanununa aid nizamname geldikten sonra komisyon meselesine yeni bir şekil verecektir.

lira vermiştir.

Son zamanlarda doktorun kendisinden uzaklaşmak temayülleri gösterdiğini hisseden bayan Naciye; bu işe katı bir netice vermek üzere yukarıda da zikrettiğimiz gibi doktoru Ankarada bulmuştur.

Yeni zelzeleler

Zaranın Kaplan köyünde 20 ev yıkıldı

Felâketzedelere yardım devame diyor. Yunanistanın teberrüü 3 milyon drahmiyi buldu

Zara 2 (A.A.) — Kasabamızda dün sabah 1,40 ve 3,15 de 5'er saniye devam eden oldukça şiddetli yer sarsıntıları olmuştur. İlk zelzeleden zarar görmüş binalardan birkaçı ile Kaplan köyünde 20 ev yıkılmıştır.

Ankara 2 — Gelen malûmata göre Niksar ve Çorumda hafif zelzeleler olmuştur.

Zara 2 (A.A.) — Şuşehrindeki yardım işini bitirerek avdet eden Amerikan yardım grubu reisi doktor Şepart şehrîmiz Kızılay şubesine 500 lira teberrüü etmiştir. Hayırevever doktor Şeparta kasaba namına teşekkür olunur.

Yunanistanın teberrüü 3 milyon drahmiyi buldu

Atina 2 (A.A.) — Gazeteler Anadolu zelzelesi felâketzedeleri için açılmış olan milli ianenin dördüncü listesini neşretmektedir. Umumi yekûn üç milyon drahmiye varmıştır. Teberrüat devam etmektedir.

Dün de 5362 lira teberrü edildi

Dün de şehrimizin Kızılay şubelerine 5362 lira teberrü edilmiştir. Bununla

zelzele felâketzedelerine İstanbul halkının yaptığı teberrüat yekûnu 991,545 liraya balığ olmuştur. Bir iki gün içinde yapılacak yeni teberrüatlarla bir milyon lira temin edileceği muhakkak görülmüştür.

Beşiktaş halkının teberrüü

Beşiktaş halkının zelzele felâketzedelerine ikincikânun sonuna kadar nakden yaptığı yardım yekûnu olan 23505 lira 43 kuruş merkez milli yardım komitesi namına İ. bankasına yatırılmıştır. Eya teberrüü 18 bin parçayı bulmuştur. Bundan 16,800 parçası sevk edilmiştir. Bir kısmı da buradaki felâketzedelere dağıtılmaktadır. Kurban etlerinden 30 teneke 513 kilo kavurma felâket muntakasına sevk edilmek üzere Kızılay deposuna teslim edilmiştir.

Umumi yekûn

Ankara 2 — Dün Kızılay umumi merkezine yatırılan teberrüat yekûnu 29884 lira 98 kuruştur. Evvelce yatırılanlara beraber umumi yekûn 3,537,942 lira 87 kuruş balığ olmuştur. Felâketzedeler için para, eşya ve yiyecek teberrüatına memleketin her tarafında hararetle devam olunmaktadır.

İngiltere ve Fransa ile kliring anlaşmasına müzeyeyle itilâflar

Fransa ile tediye anlaşması hakkında Parisde imza edilen lahikanın metni

Ankara 1 (A.A.) — 2 Eylül 1936 tarihli ticaret ve kliring anlaşmasına müzeyeyle olmak Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ile İngiliz hükümeti arasında akdolan anlaşma metni aşağıdadır:

Paris, 8 İkincikanun 1940
Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ile İngiltere ve Şimali İrlanda birleşik krallık hükümetinin, İngiltere ve Şimali İrlanda birleşik krallık hükümeti tarafından Türkiye Cumhuriyeti hükümeti lehine yapılan 2.000.000 sterlinlik istikrazın teknik tatbikatını tanzim maksadıyla bugünkü tarihte bir anlaşma -ki bundan sonra istikraz anlaşması- namile zikredilecektir- imzalamış olmalarına binaen, ve gerek bu, gerek sair maksadlarla akid hükümetlerin, 2 Eylül 1936 tarihinde Londra aralarında imza edilip, gene akid hükümetler beyninde 27 Mayıs 1936'da imza edilen müzaman anlaşma ile -ki bundan sonra "müzaman anlaşma" namile zikredilecektir- ve akid hükümetler arasında teati edilen 28 Ağustos 1939 ve 22 Teşrinievvel 1939 tarihli notaları tadil edilen ticaret ve kliring anlaşmasını -ki bundan sonra "esas anlaşma" namile zikredilecektir- tadil etmek arzusunda bulunmalarına binaen,

akid hükümetler yukarıda mezkûr surette tadil edilmiş bulunan esas anlaşmanın yeniden aşağıda izah edildiği veçhile tadili hususunda mutabık kalmışlardır.

Madde 1 — Türk lirası mukabilleri 19 Teşrinievvel 1939'a kadar -19 Teşrinievvel dahil- hususi hesaba yatırılmış olan birleşik krallık ticari borçlarının, zirde mezkûr tenzillata tabi olarak, transfer edilmesi maksadıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez bankası İngiliz - Türk kliring ofisinin kontrolörüne, kontrolörün talep ettiği zamanlarda, yukarıda mezkûr istikrazın, mezkûr transfer için lazım gelecek miktarını tediye edecektir. İngiliz - Türk kliring ofisinin kontrolörüne bu şekilde tediye edilen meblağ -ki bu talih hesabının matlûbuna geçilecek ve mezkûr transfer için istimal edilecektir. Mukabilinde, yukarıda mezkûr şekilde tevdiat yapılmış olan borçların tediyesi aşağıdaki cetvele tevfiğin tesbit edilecek bir tenzillata tabi tutulacaktır. Bu şekilde yapılan her tediye alâkadar alacaklı tarafından kendisine vacibüddiye borç veya borçların tamamen tesviyesi olarak kabul edilmiştir:

Hususi hesaba yapılan tevdiat üzerinden gösterilen aylar için yapılacak tenzillat yüzdeleri.

1937 kânunusani, şubat, mbrat	3
1937 nisan, mayıs, haziran	6
1937 temmuz, ağustos, eylül	9
1937 teş. evvel, teş. sani, kânunuevvel	12
1938 kânunusani, şubat, mart	15
1938 nisan, mayıs, haziran	18
1938 temmuz, ağustos, eylül	21
1938 teş. evvel, teş. sani, kânunuevvel	24
1939 kânunusani, şubat, mart	27
1939 nisan, mayıs, haziran	30
1939 temmuz, ağustos, eylül	33
1939 Teşrinievvel 1-19	36

Madde 2 — Türk lirası mukabilleri hususi hesaba 19 Teşrinievvel 1939 dan sonra birleşik krallık alacaklılarına lehine yatırılmış olan birleşik krallık ticari borçlarının transferi için "a" talih hesabı yolu ile ıcrâ edilecek ve bunun için lazım gelecek meblağ 23 Ağustos 1939 tarihli nota teati suretiyle açılan hesaptan -ki bundan sonra "bloke hesap" namile zikredilecektir- transfer edilecektir. Yukarıda zikredilen şekilde mukabilinde tevdiat yapılmış olan borçların tediyesi zirdeki cetvele göre tesbit edilecek bir tenzillata tabi tutulacaktır. Bu tediye Türk borçlular tarafından hususi hesaba yatırılma tarihleri sırası ile edilecek, ve alacaklı tarafından kendisine vacibüddiye borç veya borçların tamamen tesviyesi olarak kabul edilecektir:

1939 30 Teşrinievvel - 31 kânunuevvel % 36
1940 1 kânunusani - 31 mart % 39
1 nisan 1940 da veya o tarihten sonra % 40

Madde 3 — İşbu anlaşmanın mevki meriyete girmesi tarihinden itibaren 1 - "a" bu şekilde münakat esas anlaşmanın 12 inci ve 13 üncü maddeleri ahkâmına tevfiğin birleşik krallığa ihraç edilen emtia dolayısıyla kliring hesabı matlûbuna geçirilen bütün meblağın yüzde 80 i "a" talih hesabına tahsis edilecek, ve

"b" bu suretle matlûp hesabına geçirilen bütün meblağın müteakibi yüzde 20 si "b" talih hesabına tahsis olunacak, ve bu şekilde muadil esas anlaşmanın ahkâmı ona göre hüküm ifade edecektir.

2 - "a" "b" talih hesabına tahsis olunan meblağın % 33 1/3, önün bloke hesaba tahsisine nihayet verilecek ve işbu anlaşmanın ikinci maddesi ahkâmına tevfiğin yapılması lazım gelen bütün transferler ıcrâ edildikten sonra bloke hesaba kalabilecek bakiye "b" talih hesabına nakledilecektir.

"b" müzaman anlaşmanın 4 -2- "CIII" maddesinin ve esas anlaşmanın 9 -1- "VII" maddesinin ahkâmı fesholunacak ve bu maddenin 1- inci paragrafının ahkâmı, birleşik krallığa ihraç olunan Türk ıcrir ve tüzimleri dolayısıyla kliring hesabının matlûbuna geçirilen bütün meblağla şamil olacaktır.

Madde 4 — Yukarıdaki 1 ve 2 nci maddelerin ahkâmına rağmen, lehine hususi hesaba tevdiat yapılmış veya yapılabilecek olan bir alacaklı, 20 şubat 1940 tarihinden geç olmamak şartıyla İngiliz - Türk kliring ofisine tevdi edeceği tahriir bir tebliğname ile, meyduatı, birleşik krallığa Türk emtia ile, meyduatı, birleşik krallığa Türk emtia, Türk kliring ofisinin alacağı ihbarname üzerine, Türkiye Merkez bankası alacaklıya alacağının Türk lirası mukabil miktarında Türk lirası temin edecek ve alacaklı bu parayı, birleşik krallığa ıthal etmek üzere ilâk listede tatad edilen Türk emtiaının

mübayaası için istimal etmekte serbes olacaktır. Alacaklı lehine bu suretle Türk lirası temin edilmesi, mukabilinde tevdiat yapılmış olan borcun tamamen ıbrasını teşkil edecektir. Bu şekilde muadil esas anlaşmanın ahkâmı bu nevi ıthalata şamil olmayacaktır.

Madde 5 — Bu şekilde muadil esas anlaşmanın ahkâmı, akid hükümetler tarafından yapılan her hangi bir anlaşma dolayısıyla birleşik krallık hükümetinin yedinde bulunan Türk lirası bakayası ile mübayaası ve birleşik krallığa ıthal edilen Türk emtiaısına şamil olmayacaktır.

Madde 6 — İşbu müzeyeyle anlaşma 15 kânunusani 1940 da mevki meriyete girecek ve esas anlaşmanın meri bulunduğ müddet zarfında meriyette kalacaktır.

Yukarıdaki ahkâmı tasdiklen vazilimiza salâhiyyetler murahhaslar işbu anlaşmayı imza etmişler ve mühürlenmişlerdir.

Paris 8 kânunusani 1940 tarihinde İngilizce iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Anlaşma, mümkün olan en kısa bir müddet zarfında türkçe tercüme edilecek ve akid hükümetler arasında tercüme üzerinde mutabakat hasıl olacaktır.

Bunun yapılmasını müteakip her iki metnin her hususta aynı derecede muteber telâkki olunacaktır.

N. Menemencioğlu
R. H. Campbell

CEDEVEL "Madde 4 e müracaat"

- 1 — Tütün yaprakları, kesilmiş tütün ve sigaralar
- 2 — Afyon
- 3 — Tamamen veya kısmen yün, tiftik, ipek veya suni ipekten mamul halı, halı mamulâtı, yer keçeleri, yer hasırları, hasır mamulâtı ve kilimler.
- 4 — Güll yağ
- 5 — Süngerler çam ve işlenmiş
- 6 — Nebati kumaş boyaları, nebati boyalar ve boya maddeleri.
- 7 — Tababette müstemel nebatlar, çiçekler, kökler ve yapraklar
- 8 — Yumurta ve yumurta tozu
- 9 — Sanayide istimal edilen balık yağı
- 10 — Kendir.

Fransa ile aktedilen 264,750,000 franklık istikraz anlaşması

Ankara 1 (A.A.) — Fransadan aktedilen yüzde 3 faizli 264,750,000 franklık istikraz miktarı olarak Paris 8 kânunusani imzalanan Türk - Fransız anlaşmasının metni bervechi atıdır:

Türkiye 264,750,000 franklık bir istikraz itası için Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti hükümeti beyninde bir itilâf husule geldiğini nazarı itibare alarak müsarüfeliği hükümetler işbu istikrazın teknik ekâl ve şeraifini tanzim etmek üzere aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde 1 — İşbu anlaşmanın imzasından itibaren on beş gün mühlet zarfında Fransız hükümeti, 19 Teşrinievvel 1939 kursuna göre 1,500,000 İngiliz lirası mukabil olan 264,750,000 francı Türkiye Cumhuriyet Merkez bankası hesabına Bank d. Fransa tesliminden Türk hükümeti emrine vazedecektir.

Madde 2 — İstikraz resülmalının iftası ve yıllık yüzde 3 olarak hesap edilmiş faizlerinin tesviyesi Türk hükümeti tarafından 30 Haziran 1940 dan itibaren işbu vade dahil her senenin 30 Haziran ve 31 İkkânunda vacibüddiye ve her biri 8,849,825,15 frank muadil olan yarı yıllık 40 taksitle Türk lirası olarak temin olunacaktır.

Ancak, 30 Haziran 1940 da vacibüddiye yarı yıllık teslimat miktarından 31 kânunuevvel 1939 dan istikraz bedelinin bilfiil Türk hükümeti emrine verildiği tarihte kadar ıslıyecek olan senevi yüzde 3 faizlerin yekünü tenzil edilecektir.

Madde 3 — Yukarıdaki birinci maddede mezkûr meblağ evvelimide, Türkiye ile Fransa arasında 23 Ağustos 1939 da aktedilen tediye itilâfnamesine müteakibi bugünkü tarihli lâhika hükümleri veçhile Türkiye'deki ticari Fransız matlûplarının tesviyesine tahsis olunacaktır.

İstikraz bakiyesi Türk hükümetinin emrine serbes olarak verilecektir.

Madde 4 — İstikraz servisi için borçlanılacak meblağların Türk lirası mukabilleri, vade gününden bir gün evvel Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasına tesbit edilen alış kursu, frangın Türk lirasına tahviline esas tutularak tayin ve tesbit edilecektir.

Böylece tahakkuk eden meblağlar, her vadenin hütlünde Fransız hükümeti namına adı geçen banka tarafından Türk lirası olarak açılan bir hususî hesabın matlûbuna geçirilecektir.

İşbu teslimat Türk hükümetinin zimmeti ıbra edecektir.

Madde 5 — Fransız hükümeti, evvelki madde ile tesbit edilen şartlar dahilinde kendi hususî hesabının matlûbuna geçirilen Türk liraslarını Fransanın dahil istihlakine mahsus Türk menşeli tütün ve Türk hükümeti müteahhiden tayin edilecek aynı istimale mahsus diğer bütün maddelerin mübayaası için kullanacaktır.

Madde 6 — İşbu anlaşma imzalandığı tarihte meriyete girecektir. İşbu hükümleri tasdiklan, bu husus için usulü veçhile salâhiyyetler kılınıs olan murahhaslar anlaşmayı imzalamışlardır.

Paris 8 kânunusani 1940 da iki nüsha olarak tanzim olunmuştur.

N. Menemencioğlu
E. Daladier

Tediye anlaşması hakkındaki lâhika

Ankara 1 (A.A.) — Türkiye ile Fransa arasında 23 Ağustos 1939 tarihinde akte-

dilmiş olan tediye anlaşmasına müteakibi olarak 8 kânunusani 940 da Paris 8 imzalanan lâhika metni aşağıdadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez bankası, 23 Ağustos 1939 tarihli tediye anlaşmasının 9 uncu maddesinde musarrar kısımlara dahil olup ta 19 teş. evvel 1939 tarihine kadar nezdinde mevcut kliring hesaplarına kaydedilmiş bulunan matlûpların zirdeki esaslar üzerinden tesviyesini Paris'teki takas ofisi vasıtasıyla Türkiye'den ticari alacaklı olanlara teklif etmeye memurdur:

- 1 — 6 Ağustos 1935 anlaşmasının primi (a) hesabına kayıtlı matlûbat: yüzde 94
- 2 — 6 Ağustos 1935 anlaşmasının (a) hesabına kayıtlı matlûbat: yüzde 88
- 3 — 15 Haziran 1937 anlaşmasının (o) hesabına kayıtlı matlûbat yüzde 70.

Madde 2 — Birinci maddede tabiklan teklif edilen sureti tesviyeyi kabul edecek matlûbat sahipleri kabul keyfiyetini 20 şubat 1940 dan evvel takas ofisine bildirmelidir. Birinci maddede mezkûr esaslar üzerinden takas ofisi marifetile lehlerine yapılacak tediyeatı ıbrayı mutazammındır.

Madde 3 — Birinci maddede tabiklan teklif edilen sureti tesviyeyi kabul etmeyecek olanlara aid matlûbat ile 23 Ağustos 1939 tarihli tediye anlaşmasının 9 uncu maddesinde mezkûr kısımlara dahil olup ta 19 Teşrinievvel 1939 tarihinden sonra (a) primi, (a) ve (c) hesaplarına kaydedilmiş veya edilecek olan matlûbat 23 Ağustos 1939 anlaşmasının 7, 8 ve 10 uncu maddelerinde derpiş edilen şerait dahilinde ve mezkûr anlaşmanın 8 inci maddesinde işbu lâhikanın 4 üncü maddesinde ıcrâ edilen tadilat nazarı itibare alınarak tesviye olunacaktır.

Madde 4 — 23 Ağustos 1939 tediye anlaşmasının 8 inci maddesi zirdeki hükümlerle tedil olunmuştur:

"Türk - Fransız ticaret şirketinin Türk menşeli malların ıthalatına müteakibi muamelede yukarıda musarrar hususî takas rejimine tâbi değildir. ıthal edeceği malların bedeli şirket tarafından zirdeki şerait dahilinde kullanılacaktır:

- 1 — Yüzde 6 sı (b) hesabına geçirilmek üzere ofise tediye edilecektir.
- 2 — Yüzde 10 u aşağıda tasrih edilen ekâlâ göre müterakim ticari matlûbatın tesviyesine tahsis edilmek üzere ofise tevdi olunacaktır. Bu nisbet ihtiyacılara fark tediyeletür münser olursa otomatik surette tenkis edilecektir.

3 — Bakiye iki hükümet arasında bu husus için münakat anlaşmalara tevfiğin, doğrudan doğruya Türk - Fransız ticaret şirketi tarafından gayri ticari matlûbatın tesviyesine tahsis edilecektir.

Her iki hükümetin mutabakatına ıktiran etmiş hususî anlaşmalar mucibince, gayri ticari matlûbatın tesviyesine tahsis edilmek üzere Fransaya yapılan Türk menşeli emtia ıthalatı da hususî takas rejimi haricinde kahr.

Madde 5 — İşbu lâhika imza tarihinde meriyete girecektir. İşbu hükümleri tasdiklan bu hususta usulü veçhile salâhiyyetler kılınıs olan murahhaslar işbu lâhikayı imza etmişlerdir.

Paris 8 kânunusani 1940 da iki nüsha olarak tanzim olunmuştur.

N. Menemencioğlu
E. Daladier

AKŞAM Abone ücretleri

	Türkiye	Yabancı
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 "	1450 "
3 AYLIK	400 "	800 "
1 AYLIK	150 "	— "

Posta itilâfına dahil olmayan cenebi memleketer: Senelik 3600, 6 aylık 1900, 3 aylık 1000 kuruştur.

Adres tedil için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zühicce 24 — Kasım 88

S. İmsak Güneş Öle İkinci Akşam Yatsı
E. 12,02 1,43 7,01 9,43 12,00 1,34
Va. 5,39 7,10 12,28 15,10 17,27 18,59

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

Adanada çiftiden pamuk mübayaası

Adana (Akşam) — Adana Ziraat bankası çifti elinden 55-60 kuruş gibi yüksek fiyatlarla pamuk mübayaasına devam etmektedir. İkinci parti yapılan mübayaası 1,150,000 kiloyu bulmuştur.

Buradaki bazı tüccarlar bir müddet evvel çifti elinden düşük fiyatlarla topladıkları pamukları bugünkü fiyatlarla bankaya satmak için teşebbüslere geçmiştir. Fakat tüccarların bu talebinin kabul edilemeyeceğine muhakkak nazariye bakılmaktadır. Çünkü Ziraat bankası mübayaayı sırf küçük büyük asıl müstahşilin kılınmasına yardım için yapmaktadır.

Apartman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için "Akşam" ın KÜÇÜK İLANLARından istifade ediniz.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No: 144

İttihad ve Terakki merkezi umumisinin kapatılmasına Şeyhislâm Cemaleddin efendi itiraz ediyordu

Nazım paşa ile İttihadçılar arasındaki müzakereler büsbütün gizli kalamamıştı; Nazım paşanın İttihad ve Terakkiye temayül ettiği yolunda dedikodular dolışmağa başlamıştı. Bu dedikodular Kâmil paşanın kulağına vardı. O da böyle entrikalara karşı gafil bulunmadığını göstermek ve işin mahiyetini anlamak maksadıyla bir gün Nazım paşayı çağırarak bu meseleyi açtı. Said Halim paşa yalısını ziyaretinin sebep ve salkını sordu. Nazım paşa sinirlenerek kendisinin harekâtında serbestisi takyid edilemeyeceğini ve bundan dolayı kimseye hesap vermek mecburiyetinde bulunmadığını yolunda sert bir cevap verdi.

Kâmil paşa ileriye gitmeği muvafık bulmayarak bahsi değiştirdi.

Dahiliye Nazırı Reşid bey de (17 Teşrinievvel 1328 - 14 kânunusani (1328) Nazım paşanın Said Halim paşa ile temaslarnı öğrenmişti. Hükümette mesuliyetleri müşterek olduğunu düşünmeyen Harbiye Nazırının İttihadçılarnın en cürekârı sayılan Enver beyi Hurşid paşa fırkası erkânı harbiyesi riyasetine, Cemal bey menzül müfettişliğine tayin eylemesini kabinenin mevki bakımından tehlikeli görüyordu.

Bir gün vukela meclisinde bu düşüncesini Nazım paşaya bildirdi. Nazım paşa üf ve şiddetle:

— Her ikisi bana politika ile uğraşmayacaklarına dair söz vermişlerdir. Namuslarında şüphe etmekten siz menederim!

Cevabını verdi.

Bu mukabele üzerine Reşid bey siyasette bu kabil sözlerle itimad caiz olmayacağını, böyle tayinlerin İttihad ve Terakkinin tekrar ıktidar mevkiine geçmesine yol açabileceğini, memleketin hayr ve selâmeti bunu ıcap ediyorsa kabineye düşen vazife keyfiyeti padişaha arz ile işten çekilmekten ibaret olduğunu, aksi takdirde İttihadçılara meydan vermek caiz olmayacağını arkadaşlarına izah etti.

Nazım paşanın mecliste mütehakim tavrılar takınması, İttihadçılarla temas rivayetleri bugünlerde kendisine karşı diğer vukelânın itimadlarına sarsmış olduğu için bu sözler üzerine bunlar da İttihad ve Terakkiye emniyet caiz olmayacağı fikrinde Reşid beyle müteahhid olduklarını söylediler. Ancak vukela arasında Nazım paşa ile açık bir mücadeleye girişmek ve İttihad ve Terakkiye karşı kati, şedit tedbirler İttihad eylemek cüreti görülmüyordu.

Vukelâdan bazıları İttihad erkânile alâka ve münasebetlerini kesmiş değillerdi ve vukela meclisinde geçen sözlerden, verilen kararlardan bunlar önünde bahsetmekte mahzur görmüyorlardı.

Adiye Nazır Arif Hikmet paşanın etrafını İttihad ve Terakkiye mensup adliye erkânı almış bulunuyordu. Hariciye Nazırı Noradonkiyan efendi dostu İttihad ve Terakki mebusu Karasu efendiden hiç bir şey saklamıyordu.

Nazım paşanın İttihad ve Terakki erkânını himaye yolunda aldığı vaziyet artık kimsenin nazarından kaçmıyordu. Nazım paşa da bir müddet tenberi kabine arkadaşlarının kendi aleyhinde besledikleri şüpheyi kuvvetlendirmek mecburiyetini hissediyordu. Bu sebeple hakkındaki dedikoduları uzun bir mektup ile ve İkdam gazetesi vasıtasıyla tekliz etmeğe lüzum gördü:

(Şu veya bu fırkai siyasiyeye temayül etmiş olduğuma dair bugünkü imzasız mektuplar almakta ve bu gibi rivayetlerin dillerde deversan ettiğini de ıslıtmekteyim. Bu sayiaların esasız olduğunu temin ederim.)

Ancak bu teminat da şüpheleri izale edemedi.

Reşid bey kabine arkadaşlarını İttihadçılar aleyhine tedbir İttihazına sevk etmek için gayret ve faaliyetten hâl kalmıyor, İttihad ve Terakki merkezi umumisinin vilâyetlerdeki

klüplerine tamimler göndererek halkı hükümet aleyhine kıyama tahrik ettiğini beyan ile İttihad ve Terakki teşkilâtını dağıtmak için müessir tedbirler İttihazi zamanı geldiğini, hatâta geçmekte olduğunu ileri sürüyordu.

Kabinede bu yola gidilmesine, zecri tedbirler İttihazına en ziyade mukavemet eden şeyhislâm Cemaleddin efendi idi.

— Biz İttihad ve Terakkiye kanunışkenane hareket eylediğinden dolayı itiraz ediyorduk. Şimdi bizim de aynı hataya düşmemiz nasıl kabul edilebilir? Kanun haricinde yapacağımız hareketleri efkârı umumiyeye takbih etmez mi? İndi şüpheler ve rivayetler üzerine İttihadçılar aleyhinde harekete geçmek doğru olmaz. Hükümete muhalif fırkaya karşı mer'i kanunlar haricinde, hususile kanunu esasla ıcrâ icaplarına mugayir şekillerde ıcrâata kalkışmak caiz değildir.

Diyordu. Bu kanuni itiraz karşısında Reşid bey İttihad ve Terakki aleyhinde istinad edilebilecek deliller araştırıp bulmak mecburiyetinde kalmıştı. Bunun için vilâyetlere yazdığı bir tamim ile İttihad ve Terakkinin hükümet aleyhinde bulunduğunu ısbat edecek evrakın ele geçirilmesini ve hükümet aleyhinde propaganda yapanların yakalanmasını tebliğ etti.

Trabzon vilâyetince İttihad ve Terakki merkezi umumisinin 23 Teşrinisani 1328 tarihli bir tamimine Trabzon vilâyet merkez şubesinden yazılan bir cevap elde edilerek Dahiliye Nezaretine gönderildi. Bu mühtürlü cevabnamede Trabzondaki İttihad ve Terakki teşkilâtının Trabzonluları tahrik için fi'li teşebbüslerde bulunduğ bildiriliyordu. Reşid bey bu vesikayı vukela meclisine arzetti.

Mecliste yalnız Cemaleddin efendi bu vesikamın İttihad ve Terakki muhaliflerince tasni edilmiş olmak ihtimalinden bahsetti. Mecliste cereyan eden müzakerelerde bu ihtimal varid addedilmiyor, vukela taşradaki İttihad klüp ve şubelerinin kapatılmasına, buralarda araştırmalar yapılarak bulunacak mühim evrakın merkeze celbedilmesine, İttihadçılar ıctimallar akdeylemekte devam edecek olurlarsa haklarında kanunî takibat yapılmasına mail fikirler, reyler beyan ediliyorlardı.

Reşid bey bu meylâmı karar şeklinde bir emri vaki hâline getirdi. Vilâyetlere emir vererek İttihad klüplerini kapattı. Vukela meclisi de bu emri vaki kabul etti.

Şimdi sıra İttihad ve Terakki merkezi umumisinin kapatılmasına ve paytahttaki teşkilâtının ilgasına gelmişti. Reşid bey bu bapta hemen bir karar İttihazını vukela meclisinden istedi. Fakat bunda şeyhislâm efendinin kati bir ıttihazına uğradı. Cemaleddin efendi merkezi umumlinin halkı hükümet aleyhine tahrik eylediğini ısbat edecek kati bir vesika elde bulunmadıkça meclisçe böyle bir muameleye kalkışmanın memlekette siyasi hürriyet kalmadığını ve kabinenin meşrutiyete darbe vurduğunu beyan etti; diğer vukela da bu derece ileri gitmeğe cüret gösteremediler.

Bu İttihad karşısında Reşid bey kabineden çekilmeği muvafık buldu ve Kâmil paşaya istifanamesini takdim etti. Kâmil paşanın buna çok canı sıkıldı. Çünkü İttihad ve Terakkiye karşı siyasetinde vukela arasında kendisile en ziyade fikir birliği eden Reşid beydi. Şimdi Reşid beyin yerine aynı kuvvette kimi getirebilecekti?

Kâmil paşa Reşid beyi Londraya murahhas olarak göndermek tasavvurunda bulunmuş iken yerine Dahiliye Nezaretine tayin olunacak münasip bir şahsiyet bulamadığı için bu tasavvurundan vazgeçmişti. Oğlu Said paşayı Reşid beye göndererek istifasını geri almasını rica etti ve ricasını bizzat dahi tekrar etti.

(Arkası var)

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Bekârlık maceraları

Fahriye Şevkiye biraz daha sokuldu. Elini genç adamın avuçlarının içine birkirke vuruldu. — Kuzum Şevki... Bana herşeyi olduğu gibi söyleyeceğine, hiç birşey saklamıyacağına söz ver bakayım... Şevki gülmüştü: — Söz veriyorum... — Senin hayatında geçen şeyleri bilmem lazım... Bunun için bana söyle... Benden önce kaç kişiyi sevdin?... Şevki şaşırmıştı. Fahriyenin kendisine böyle birşey soracağını hiç tahmin etmiyordu. Ona ne cevap vermeli idi?... Şimdi Fahriye gülmüştü: — Haydi, haydi... diyor, sıklıkla... Söyle... Benden önceki maceralarını kabahat sayacak değilim ya... Anlat... Şevki dudak büküldü: — Vallahi hiç biri anlatılmağa değmez Fahriye... dedi, hepsi bir takım çocukça şeyler... Daha doğrusu senden önceki hayatım bombola... sana o çocuklukları anlatıp da ne olacak?... Fahriye ısrar etti: — Yok, yok... Madem ki, evleneceğiz... Sana akl herşeyi bilmem lazım... Haydi anlat... Beni tanımadan önceki kimliki sevdin?... Şevki kendisini hakikaten müşkül bir vaziyette hissediyordu: — Canım, söyledim ya nonoşum... Bunlar anlatılacak derecede ehemmiyetli şeyler değil ki... Fahriye Şevkinin bu inadı sükûnuna bayağı kızıyor: — Galiba yaptıkların anlatılmıyacak derecede çok ve aşırı şeyler ki, hiç ağzını açmak istemiyorsun... Haydi, haydi anlatmağa başla... Kimbilir neler yaptın?... Şevki gülmüştü: — Emin ol tahmin ettiğin kadar çok değil... — Hayatını rahip gibi de geçirmedin ya... Şevki yavaş yavaş ağılıyordu. Artık Fahriyenin ısrarlarına dayanamamıştı. Şevkinin ne kadar inadı olduğunu biliyordu. Bunun için onu fazla üzmemek için hiç bir mâna yoktu. Genç adam: — Tabii, dedi, hayatımı bir rahip gibi geçirmedim. Lâkin bunları sana anlatmakta hiç bir münasebet göremiyorum. — Hayır... Hayır Şevki... Ben böyle düşünmüyorum. Aramızda gizli kapaklı bir şey kalmamalıdır... Benden önce kalbimde yaşadıkları bilmem lazım... — Canım böyle 'kalbimde yaşayan' filân gibi tabirleri de nereden çıkarıyorsun?... Diyorum ya senden önceki birkaç küçük maceram vardı... Şevki susunca Fahriye: — Meselâ nasıl?... dedi, biraz izahat ver... Benden önceki en uzun süren maceranın hangisi idi? Nasıl bir kadındı? Sarışın mı? Esmer mi? Şişman mı? Zayıf mı? Nerede. Nası tanıdın? Bütün bunları bilmek isterim. Şevki: — Çok tuhafın Fahriye... dedi, ne yapacağın bunları?... Maamafih anlatayım... Delikanlı Fahriyeden önceki maceradan bir ikisini anlatırdıktan sonra kendisini son derece sıkıcı bulmuştu. — Lâkin Fahriyenin merakını bir türlü giderememişti. Genç kadın Şevkiyi bir sual yağmuruna tutmuştu. Delikanlının hayatına giren kadınlar, kendilerini önceki maceraları hakkında en küçük tefferrüata kadar malûmat almak istiyordu. — Hatta bazen öyle garip, öyle ince şeyler soruyordu ki, Şevki bunlara cevap veremeyinceydi. O zaman da Fahriye: — Söyle, diyorum, cevap ver... Bana herşeyi dosdoğru söyleyeceğine namus söz vermedin mi?... diye ısrar ediyordu. Böylece saatler geçti. Fahriye Şevkinin hayatındaki herşeyi, her macerayı en ehemmiyetli noktasına kadar öğrenmişti. Hatta öğrenilmesini istiyordu. — Genç kadın delikanlının anlatılmıyacak şeyleri sinirle sinirle dinliyordu. Lâkin hiddetini hiç belli etmek istemiyordu. Çünkü Şevkinin anlatmış şeylere kızdı. — Beni bir kere belli decek olursa sevgili suacak ve başka bir şey söyleyecekti. Halbuki Fahriye derin bir merak içinde, yakında nışlanacağı bu adamın mazisinden deki maceraları öğrenmek istiyordu. — Mihayet Şevkinin anlatacağı hiç bir şey kalmayınca Fahriye suratını astı. Artık hiddetini meydana vurabiliirdi. Şevkiye, soğuk bir tavirle: — Artık eve dönmek istiyorum... dedi. Genç adam onu bir otomobile bindirdi. Yolda uzun müddet Fahriye hiç ağzını açmadı. Nihayet: — Sanki bir marifet yapmış gibi bütün onları sıklıkla bana anlatırdın değil mi?... Hem de övüne övüne!... Şevki şaşmıştı: — Fakat yavrum... dedi, bendenim ne kabahatim var. Sen o derece ısrar ettin ki... Fahriye dargın bir tavirle: — Ne bileyim ben... dedi, seni kendim gibi tertemiz bir insan sanıyordum. Bende ki bu kanaati kuvvetlendirmek için senin ağzını aradım. Halbuki ne marifetlerin meydana çıktı. Ben böyle bir adamla nasıl evlenebilirim?... Fahriye Şevkiyi o kadar ısrarla söylettikten, eski maceralarının en hususî tefferrüatını ona zorla anlatırdıktan sonra gene kabahatini genç damın omuzlarına yüklemişti. — Dargınlıkları uzun sürmedi. Nışlanıldılar, evlendiler. — Lâkin Fahriye ikide bir 'eski marifetlerin' diye Şevkinin evlenmeden önceki maceralarından bahsedip dururdu. Meselâ radyoda eski bir şarkı çalınacak olsa, Şevki de: — Ne güzel şarkı!... demeye kalksa felâketli. Fahriye hemen: — Eski hatıraların canlandı galiba... diyor. Şarkıda sarı saçlardan bahsediliyor. Hani şu senin sarışın dul akına geldi muhakkak... Bir sinemada Şevki: — Kalbimdeki kadın ne güzel... Mevzu da pek hoşuma gitti... — Diycek olsa Fahriye hemen cevap veriyordu: — Mevzu senin son maceralarından birini andırıyor. Onun için sana pek ziyade tesir etmiş olacaktır... Fahriyenin bu tarzda dırdırları Şevkinin canına 'Takli' dedirtmişti. Bütün bekâr arkadaşlarına: — Aman çocuklar!... diyor, evlenirken geneniz sıkı sıkı kapayın, dilinizi sıkı sıkı tutun. Bekârlık hayatınızda karıştırdığınız halılardan bahsetmeyin...

Hikmet Feridun Es

Çocuğunuza Dadi

Bulmak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLANLARI
En süratli ve en ucuz vasıtasıdır.

Lig maçları programı

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından: 4/2/940 tarihinde yapılacak maçlar. Taksim stadi: Süleymaniye - İst. Spor saat 11.30. Hakem Şazi Tezcan. Fenerbahçe - Altınözü saat 13.30. Hakem: Halid Erçü, Galatasaray - Beşiktaş saat 15.30. Hakem: Adnan Akın. Şeref stadi: Şişli - Kale, saat 10. Hakem: Basri Büttin, Beşiktaş - Galatasaray saat 11.45. Hakem: Refik Top, Y. Davutpaşa - Fenerbahçe saat 13.30. Hakem: Necdet Gezen, Karagörmük - Anadolu saat 15.30. Hakem: Bahaeddin Uluöz. Fener stadi: Beykoz - HİAİ saat 13.30. Hakem: Ahmed Adem, Vefa - Topkapı saat 15.30. Hakem: Tark Özerengin.

SPOR
Lig maçlarıGalatasaray - Beşiktaş yarın
Taksim stadında karşılaşılıyor

Lig maçlarına yarın üç stadta birden devam edilecek beş birinci dört ikinci kütme müsabakası yapılacaktır. Bu maçların içinde hiç şüphesiz Galatasaray - Beşiktaş karşılaşması günün ve hattâ senenin en mühim maçlarından biridir. Şimdiye kadar yaptığı müsabakaların hepsini kazanan ve berabere bile kalmıyan Beşiktaşlıların İstanbul şampiyonluğu yolundaki ümidleri bu maçı kazanmakla en katî şekline girecek ve sıyah beyazlıların birinciliği bu galibiyetten sonra hiç bir ihtimal puvan ve averaj gibi usulere meydan verilmeyecek şekilde katîyet kesbedecektir. Galatasaraylıların galebesi, Beşiktaşlıların birinci devre maçlarında elde ettikleri fazla puvan yüzünden şampiyonluklarına katî olarak mani olamayacak ise de Fenerbahçenin aradaki puvan farkını kapatmasına ve ilerde Beşiktaşın herhangi bir takımı yapaacağı maçı tesadüfî mağlûbiyet takdirinde şampiyonluk ümidini şüpheye sokmaya ve İstanbul birinciliğini Fener - Beşiktaş maçının neticesine bağlamaya yarıyacaktır. Bu ihtimaller Beşiktaşın üç mağlûbiyete uğramasla kabildir ki; şimdiye kadar her önüne geleni tepelemiş bir takımın üstüste üç defa birden mağlûbiyete düşmesi mantıklı görülmemekle beraber futbolün bir sürprizine şahid olduğumuz ve takımımızın müstakker bir oyun tarzları olmasın bu ihtimallerle karşılaşabilecek imkânı bize vermektedir. Bu cihetle sıyah beyazlıların büyük emekler sarfederek sonuna geldikleri bu işte biraz daha gayret ederek hakları olan şampiyonluğu elden kaçırmamağa çalışmaları lazımdır. Aksi takdirde rakiplerimiz ancak üç mağlûbiyetle bize yetişebilir diye düşündükleri anda şampiyonluklarının tehlikeye gireceği şüphesizdir.

Futbol ajanının istifası

Bir ay evvel Beden terbiyesi genel direktörlüğünün tensibi üzerine İstanbul futbol ajanlığına getirilen avukat Abdullah Gü'ün istifası ettiğini dünkü nüshamızda bildirmişti. Bu eaki ve kıymetli spor idarecisi kendisini gören bir arkadaşımıza istifasına sebep işlerinin çokluğu olduğunu söylemiş ve hakem komitesindeki başkanlık vazifesine devam edeceğini bildirmişti.

Mektep müsabakaları

İstanbul liseleri arasında tertip edilen futbol ve voleybol maçlarına bugün devam edilecektir. Taksim stadında Şişli Terakki - İstanbul lisesi, Boğaziçi - Sanat mektebi, Şeref stadında Vefa - Taksim, Tık - Pertevniyal lisesi karşılaşacaklardır. Beyoğlu Halkevi salonunda yapılacak olan voleybol maçlarında da Muallim - İstiklâl, Haydarpasa - Ticeart, Hayriye - Darüşşafaka lisesi karşılaşacaklardır. Atletizm ajanlığından: Dahili pentatlon birinciliği: 6/2/940 salı günü saat 17 de durarak uzun atlama ve gülle atma ile Beyoğlu Halkevi spor salonunda başlayacaktır. 8/2/940 perşembe günü saat 18 de B. J. K. salonunda yüksek atlama; 11/2/940 pazar günü saat 10 da Kollej salonunda koşular yapılacaktır.

İSLÂM TARİHİNDE
Türk kahramanları

Tefrika N. 41

Yazan: İskender Fahreddin

Gecenin karanlığında yola çıkmak isteyen yolcular şeyh Saidin zaviyesinden kolayca ayrılabilirler miydi?

— Madem ki, sarhoş olmamak için me-nedimdir. O halde tadına bakmak için olsun biraz içiniz. — Ve bir kadeh uzatarak: — İşte, içme biraz da su koyuyorum, dedi, bizim meklemektimizde bu kadarını küçük çocuklar bile içir ve sarhoş olmazlar. Bîs, hastalarımıza da şarap ıçtırtır. İnsanî öfenden ancak güneşle şarap kurtarabilir, hazret! — Şeyh Said dayanamadı. — Bir aralık kadehin kenarını ağzına dokundurdu: — Bugüne kadar içmediğim bir günaha beni -şeytan gibi- teşvik ettiğin için, bu suya seninle müşterek, Maryana! Allah takadretim affetsin. — Birkaç yudum içerek dudaklarını silirdi: — Çok sert... belli ki, güneşte çok durmuş. — En nefisi de güneşte çok duranıdır. Haydi, biraz daha içiniz. bu bardağı bitiriniz, hazret! — Sarhoş olursam?... — Ben üç bardak içtim... sarhoş mıyım? — Sadece neşem arttı. İşte o kadar... Halbuki, sizin içtiğiniz şarabın yarısından çoğu sudur. — Maryana -şarap kadehine su koyarken zehirli de şeyhin bardağına boşaltmak fırsatı bulmuştu. — O artık memnundu. — Şeytan 'adamı' yenmişti! — Biraz sonra, biraz çöle hükmeden demiz bilekli kabile reisi, İspanyol dilberinin ayağının dibinde can verecekti. Maryana bunu düşündükçe sevinir ve şama döndüğünde zaman, halifeye açık bir ahnla: «İşte, emrinizi yerine getirdim!» demeye hazır olurdu. — Çadırın içinde zehirli, boğucu bir hava vardı. — Tahir o gece herşeyi hazırlamıştı. — O zaten atlarını her gece hazır bulunduruyordu ve Maryananın bu işi bitirmesini bekliyordu. — Şeyh Said o gece kendi ayağıyla ecelini aramaya gitti. — Maryana, reisin etrafında pervane gibi döndüyordu. — Şeyh Said kadehi boşalttıktan sonra: — Çok lezzetli imiş. — Diyeliydi. — Çöl hakimî acaba bir kadeh daha içmek mi istiyordu? — Birşeyler söylemek ister gibi dudaklarını kıpırdattı. — Maryana birşey anılamadı. — Şeyh Said - Aradan çok geçmeden- Maryananın yatağını kenarına uzanmıştı. — Başım dönmeğe başladı, Maryana! Hanıya sen bana sulu şarap insanı sarhoş etmez demisin? Haydi gel... biraz dinde yatayım! Yorgunluğumu şimdi hissediyorum. — Zehir tesirini göstermeğe başlamıştı. — Bir aralık sordu: — Tark! Endülüste çok şarap içiyordum! O, Elhamra sarayına yerleşmiş, İspanyol prenseslerle yaşıyorlar. Sen, onun şarap içmekten başka bir günah işlediğini bilmiyor musun? — Tark, Elhamra sarayına layık olmasaydı, İspanyayı fethedemezdi. Böyle bir kahramanın suçunu Allah da affeder, hazret! Fakat o, benim Endülüstten ayrıldığım güne kadar hiç kimseyi rencide etmemişti. İspanyollar onu, başı kesilen kralılarından daha çok severler. — Şeyh Saidin başı birdenbire omuzlarının üstüne düştü. O artık konuşamıyordu... Dili tutulmuş, rengi bakır gibi sararmıştı. — Maryana şeyhin başını dizinden yere bıraktı. Gözlerini açtı. Dikkatle baktı: — Ne müessir zehirmiş... İşkencesiz, ızdıraplı öldürdü!... — Ve yerinden fırlayarak mırıldandı: — Vazifemi yaptım. Halifenin en büyük düşmanını ve rakibini öldürdüm.

Yavaşça bormuzuna sarılarak, çadırın arkasından yerlere sine sine çıktı. Tahirin yattığı çadara doğru sürünerek kaçı. Tahir o gece herşeyin biteceğini ummamakla beraber, tetik duruyordu. Ona hizmet eden gözcü hâlâ uyanıktı. — Maryana küçük bir çadırın arkasında durdu. — Tahir, Tahir... — Cevap alamadı. — Biraz daha yaklaştı. — Çöle geceler çok ıssızdı. — Maryana etrafına bakındıkça ürperiyordu. — Tahir... uyuyor musun? — Diye seslendi. Tahir, Maryananın sesini duyunca yerinden fırlamıştı. — Sen misin, Maryana? Bu saatten sonra geleceğini ummuyordum. Uykuya dalmışım... — Maryana çok heyecanlıydı: — Haydi yürü, dedi, herşey bitti. hemen kaçalım buradan. — Tahir sevinçle genç kadının kollarına sarıldı: — Ne diyorsun, herşey bitti mi? — Evet... Zehiri içirdim... yatağın kenarına düştü. — Senin odanda mı oldu bu iş? — Evet. Biraz önce benim yanıma gelmişti. Ona şarap içirdim. Ve şarabın içine zehiri aktı. — Daha fazla konuşmağa vakit yoktu. Tahir: — Sen burada dur... kimseye görünme! Ben, gözcüye haber vereyim. Atlarımızı yola çıkaralım... — Diyerek çadırın yanından ayrıldı. — Gecenin karanlığında yola çıkmak isteyen yolcular şeyhin zaviyesinden kolayca ayrılabilirler miydi? — Tahir şüphe ve tereddüt içinde yürüdü. Gözcünün yanına yaklaştığı zaman, bütün kabile efendisi uyuyordu. — Tahirin gözcüsü, efendisini telâşlı görürnce yerinden kalktı: — Ne var, Seyid? Yola mı çıkacağız? — Evet. Hemen gideceğiz. Hayvanları yola çıkar ve bizi ilk hurma ağacının dibinde bekle. — Gözcü derhal atları yola çıkardı. — Tahir çarçabuk çadırına döndü. Maryana'yı kucakladı: — Haydi... gidiyoruz. Atlarımız hazır.

Maryana, şeyhi öldürdükten sonra..

Hurma ağaçlarının dibinden ata binmelerini uzun sürmedi. — Tahir: — İstersen benim atıma bin... hayvanlarımızı kuvvetlendir. İklimizi taşıyabilir. — Diyerek Maryananın kolundan çekmek istedi. İspanyol dilberi ata sıradı: — Biz, hayvan sürmesini iyi biliriz. İspanyada on yaşıda iken yarışa çıkardık. — Dedi. Atlarına bindiler... Hurmağaktan uzaklaştılar. — Tahir, Şeyh Saidin elinden bu kadar kolay kurtulacağını ummuyordu. Maryana: — Biraz ileride bir geçit vardır, dedi, oraya gelince iki nöbetçi ile karşılaşacağız. — Maryana sordu: — O nöbetçiler bize yol vermezlerse ne yaparız? — Onların yanına sokulup güzel güzel konuşurken, birdenbire ikisini de öldüreceğiz. Geçitten başka türlü geçemeyiz. — Bu iş o kadar kolay görülebilir mi? — Sen bize biraz bu işi... — Arkalarından yürüyen gözcü ilâve etti: — Ben, ikisinin de kafalarını bir atılıştan yere düşürmesini bilirim. Merak etmeyin. — Bir hayli koştular. — Arkalarına bakmadan yol alıyorlardı. (Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 54

Nakleden: (Vâ - Nâ)

Ses boğuktu, tehditkardı. Böyle bir sahnenin cereyan edeceğini kaptan, önceden tahmin etmişti. — Hidayet, zahiri bir sükûnla kendini bir koltuğa bıraktı. Çini bir soba yanıyordu. Lâtif bir horultu, lâtif bir ılık odayı şerminleştiriyordu. — Kocasına da, karşısına da bir koltuk gösterdi. Fakat tek kelime söylemeden; elleri. Bir müddet sükût oldu. — Söze ilk başlayan, erkek oldu: — Demek beni beklemiyordunuz? — Ben mi?... - diye, genç kadın hayretle sordu. - Tabii beklemiyordum. — Buna rağmen aramızda konuşulacak şeyler olduğunu düşünmüşsünüzdür. — Anlamıyorum. — Şimdi anlarsınız. İstanbula dönüşümün sebebi, hayatımın revişini tayin etmek içindir. Acaba bîsbütün bu şehre yerleşsem mi, yoksa buraya artık hiç dönmesem mi diye tereddüt geçiriyorum. — Ya? — Artık kendi kendime tekaüdlüğümü vermenin zamanıdır. — Ne gibi?

— Eskisi gibi denizlerde dolaşmıyacağım... Hayatımı, yahut hayatımın mütebaki kısmını makul bir şekilde kullanacağım. — ... — Hidayet susuyordu. — Şimdiye kadar kuru, asabi bir sesle konuşmuştu. Halbuki kocası tatlı, hüsni niyetli bir tarzda mükâlemeyi devam ettiriyordu. — Bana çektiğiniz iztirablar hatıranızda iyice yer etmiştir şüphesiz. Oyalanmak için işi seyahate döktüm. Dünyanın her tarafını dolaştım. Bazan yapayalnız kahyordum. Âdetâ tek başıma. Dardierimi avundurmak için hiç bir çare bulamıyordum. Sizi düşünüyordum. — Acı acı: — Beni düşünmek! — Bundan şüphe etmeyiniz. — ... — Kadın sustuğu için, erkek, canlılıkla: — Kadınlar zalimdirler. Kaplan pençesi gibi sivri tırnakları vardır. Hakikatte kendilerinden kuvvetli olan erkek onlara karşı zaaf gösterir. İstifadeye kalkarlar. Ben de işte, sizi

düşündüğümü söyleyerek alçalmaktan korkmuyorum. Lâkin vakarımın rencide olduğunu anlayınca bir açık kapı bularak şeref ve haysiyetimi kurtarmamın çaresini bulurum. — Hidayet titredi. Kocasını bu sözleri ne sakin, ne gösterişsiz bir tarzda söylüyordu. — Size her şeyi söyleyebilirim. Hayatımda ilk sevdiğim kadınızdır. Ve yegâne sevdiğim kadınızdır. Maziye ve mazideki rezaletle rağmen... Yirmi iki senedir dimağım hep sizinle meşgul. Yirmi iki senedir evliyiz, evet... Beni aldatıldınız, erkeklik izzeti nefsimi incittiniz. Halbuki ben size sadık kaldım. Hiç bir kadın beni aldatmadı. Hiç bir kadın beni aldatmadı. Bütün bunlara rağmen, sizden ancak ihanet ve kin gördüm. Hulâsa efendim, şimdi artık bu hale bir nihayet vermek arzusundayım... Ne düşüncede olduğunuzu anlamak istiyorum... Projeleriniz nelerdir? — Kadın cevap vermedi. — Çelik gibi sert ve soğuk nazarlarını kaptana dikmişti. Burhan vücudunda bir titreme hissetti. Fakat korsan ecdadının kanını damarlarında duyuyordu. Hançer gibi bakışlara kahramanca göğüs gerdi. — Suali işittiniz ya... Cevap ver-

senize... - dedi. — Bu sefer, bakışları, çarpışan iki kılıç gibi çatıştı. — Erkek ayağa kalktı. Karısına yaklaştı. — Böyle bir sual sorup cevabını almak hakkımdır... Haydi söyleyin... Mutlaka fikrinizi öğrenmek istiyorum... Kocanızım... Mukadderatınız benim elimdedir. — Sesi titriyordu. Gözleri tehditkardı. Hidayet başını kaldırdı. — Bu son cümleleriniz beni hayrete düşürdü! - dedi. - Halbuki daha demin kadınların zalimliğinden bahsediyordunuz!... Ya siz kendiniz hakkında ne düşünür, ne hüküm verirsiniz acaba?... Doğrusunu isterseniz, zahiri tatlılığını, şefkatini yerine böyle huşunetle karşımda bellediğiniz zaman sizi tercih ediyorum. Sizin hakiki veçhenizi Korskankayada görmüştüm. Nefret ettiğim o yerde... Hafızam kuvvetlidir, beyfendi... Halbuki demin söylediklerinizi dinlerken bütün hafızamı kaybettiğimi sanıyordunuz! — Hidayet! — Ne yaparsınız, ne deseniz, nasıl tavırlar takınsanız beni korkutamazsınız! Öldürseniz bile, beni mahkûm ettiğiniz iztirabı kısaltmış olursunuz, işte o kadar... Ben sizin karınız değilim... — Kimsiniz öyleyse?

— Esirenizim... Kurban ettiğiniz kadını. — Sonsuz bir huşunetle konuşuyordu. Gözlerini Burhanın yüzüne dikmişti. Hiddeti içinde daha güzelleşmişti. — Erkek, sesini mülâyimleştirerek: — Hidayet! - dedi. - Sükûnunuzu muhafaza edin; asabiye kapılmayın... — Pekâlâ... Fakat çabuk söyleyin ne söyleyecekseniz... — Şimdi artık roller değişmişti. Yüksek sesle konuşan bahriyeli değil, genç kadındı. — Bütün bu hadiselerin sizin hayatınızda husule getirdiği tahammülfersalaktan bahsediyorsunuz. Ya ben ne diyeyim?... Benimle mükayese edilmeyecek derecede mesudunuz. Servetiniz, mevkîiniz, hürriyetiniz var. Bense, kendimi inzivaya mahkûm etmek mecburiyetinde kaldım. Sizin tarafınızdan, kocası kadın suretinde yaşamağa cebredildim. Bana sadaka kabilinden bir dam altı lütfe diyorsunuz. Fakat dam altın bir zindan halinde bulunması şart! Ye-dığım ekmeğe, göz yaşıyla ıslanıyor. Bir kadının uğrıyabileceği felâketlerin en vahimine uğramış bulunuyorum: Çocuğumun ölü mü, diri mi, nerede olduğundan haberim yok! Bütün bir kabahat işlemiş olabileirim. (Arkası var)

Finler yeni ve parlak bir muvaffakiyet kazandı

Balkan konseyinin ilk günü en müsaid hava içinde geçmiştir

(Bastarafı 1 inci sahifede)

Bulgaristanın emelleri yok değildir ve bunlardan vazgeçmemiştir. Fakat bunları kuvvet vasıtasıyla tahakkuk ettirmenin imkansıza düştüğüne kanidir. Sakin zamanlarda adilane anlaşmaların neticesini bekliyor. Günün birinde daha umumî bir Balkan birliği içinde hakını alacağından ümidini kesmek istemiyor. Balkan sulhu için en mühim şey, Bulgaristanın her hangi bir harpte harıçten gelecek nüfuz ve kuvvetlere âlet olmaması bizzat kendi istiklâli için tehlikeli olacağına anlamış olmasıdır. Bulgaristan, Balkan birliğine henüz girmemekle beraber birliğin sulh politikası içinde yer almış sayılabilir. Aksi sabit olmadıkça bu husustaki samimiyetlerinden şüphe etmek güçtür.

Belgrad, bu sabahtanberi Balkanlar sulhunun mukadderatı ile alakadar görüşmelere sahne oluyor. Şehir sakindir. Balkan konseyinin içtimandan fevkalâde ve heyecanlı kararlar beklenmemesi hakkında burada üst-üste neşredilen iki resmî tebliğ halkın alâkasını azaltmış olacak. Kar ve soğuk var. Fakat gazeteciler pek kalabalık. Hemen her memleketin matbuatından bir çok mümessiller gelmiş. Bu da Balkanlarda cereyan edecek hâdiselere bütün Avrupa memleketlerinin alâka derecesini gösteriyor.

Bugün toplanan konsey içtimandan ve Hariciye Vekillerinin ilk temaslarından sonra burada seziilen hava, Balkan birliğinin kuvvetlenmesi hususundaki müşterek arzudur. Öyle anlaşılıyor ki, Avrupadaki harbin doğruduğu vaziyet, çarpışan menfaatler, şuradan buradan gelen açık veya gizli nüfuz ve tesirler ve bütün bunlar karşısında Balkan devletlerinden her birinin kaldığı ve istikbalde kalabileceği vaziyetler ne olursa olsun bu devletlerden hiçbir Balkan ittifakının zayıflamasına taraftar değildir. Bilâkıs şimdiye kadar Balkanlarda sulhu devam ettiren bu ittifakın bilhassa simididen sonra daha fazla kuvvetlenmesi, Balkanlar arasında mümkün olduğu kadar geniş bir işbirliğine doğru gidilmesi herkes tarafından şiddetle temenni ediliyor. Türkiye - Bulgaristan münasebetlerinin aldığı son şekil Balkanlarda bu sulh birliğini kolaylaştıran âmillerin başında geliyor. Gerek bu sahada, gerek diğer hususlarda Türkiye'nin ve Türkiye Hariciye Vekilinin burada sulha hizmetli her zamanki gibi çok kıymetlidir.

Her halde Balkan antantı konseyinin bu ilk günü en müsaid hava içinde geçmiştir denilebilir.

Nemmeddin Sadak

Fatihde Hasan evin üst katı çıktı

Fatihde Hasan Halife mahallesinde; Recebe ald binanın üst katı, yağın yağmurlara tahammül edemiyerek dün aldenbire çökmüştür. Nüfusca bir ziyat almamışsa da bu evle civar evlerin vaziyeti gözden geçirilmektedir.

Açık Arttırma

Beyoğlunda büyük Parmakkapıda Telgraf sokak No. 9 - 11 (Evkaf müdürlüğü karşısında) mevcut eşya müzayede suretile satılacağı ilân olunur.

İki taraflı vitrinli büfe, Dresuar, otomatik kare masa, duvar saati ve maroken 6 sandalyeden mürekkep gayet güzel İtalyan fabrikası mamulâtı meşe ağacından yemek oda takımı, Avrupa hasırından 3 adet koltuk, oyun masası salon masası, kristalli minirist yazıhane, 2 ağaç karyola, meşin koltuk, kanape, Amerikan usulü 2 sandalye, Port - Mantolar, 30 plâk ile Appolo gramofon möble, emaye salamandra, avizeler, 66 parça sofa takımı, çay takımı, vazolar, biblolar, halılar vesaire.

BUKET 'de
Bir defa
BUKET "KOKTEYİ"
İçiniz.
Bu kokteyle kendinizi cennette hurirler diyarında sanacaksınız. İstiklâl caddesi karşısında Şehir tiyatrosu karşısında

Balkan antantının devamı lüzumuna karar verildi

(Bastarafı 1 inci sahifede)

konferansının temel taşını teşkil ettiği kanaatindedirler.

Umumî telâkkiye göre, sulhın muhafazası hususunda Bulgaristan tarafından gösterilen elbirliği arzusu Balkan meselesinin hallini kolaylaştırmakta ve konferansın muvaffakiyete ulaşması hususunda çok cesaret verici bir âmil teşkil etmektedir.

B. Şükrü Saraçoğlu, dün Bulgar Başvekil Köseivanofla yaptığı mülakat neticesinde, Bulgaristanın Balkan antantına dahil bulunmaması beraber, Balkan yarım adasında sulhın muhafazasına, Balkan paktını imzalayan devletler derecesinde çalışmak arzusunda bulunduğu kanaatinin kuvvetlendiğini söylemiştir.

Dün B. Saraçoğlunun Bulgaristan'dan hareketi esnasında Bulgaristanın Balkan antantı hakkındaki dostane hissiyatını gösteren bir hadise cereyan etmiştir ki o da, B. Köseivanofun «konferanstan muvaffakiyetler temenni ederim» demiş olmasıdır.

Yunan Başvekil general Metaksas, Balkan konferansı içtimanın muvaffakiyetle biteceğine dair olan kanaatini izhar ederek demiştir ki:

«B. Saraçoğlunun mütalâasına iştiarak ediyorum. Bulgaristan şimdi, Balkanlarda sulhın muhafazası esasına dayanan siyaseti takip ediyor.»

B. Metaksas, şu sözleri ilâve etmiştir:

«Balkan antantı, bütün hayatının en ağır imtihanını geçirmiştir. Bununla beraber bu imtihandan, daha zayıf değil, belki muzaffer çıkmıştır.»

İktisadî meselelerde takip edilecek iki yol

Belgrad 2 (A.A.) — (Havas): İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre konferansın iktisadî meseleler hakkında iki yol takip etmesi muhtemeldir:

1 — Balkan antantı memleketlerinin muharip devletlerle iktisadî münasebetleri,
2 — Bu memleketlerin kendi aralarındaki ticarî münasebetleri, bunları ecnebi memleketlerden yapılan ithalâtın mümkün olduğu kadar kurtaracak şekilde inkişaf ettirmeleri.

Diğer cihetten Balkan memleketleri yaptıkları zirai ihracat için müştereken hareket geçmek suretile daha müsait şerait elde edebileceklerdir.

Yugoslavyaya lâzım olan Rumen petrolü meselesi de şüphesiz konferansta mevzu bahis olacaktır.

Siyasî sahada iyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre, Balkan antantı devletlerinin komşuları ve muharip memleketlerle münasebetleri ve antant devletlerinin siyaseti vukubulan değişiklikler müzakerelere mevzu teşkil edecektir.

Aynı mahfillerde ilâve edildiğine göre, konferansın katı kararlar itihaz etmesi ihtimali azdır. Daha ziyade müzakereler yapılacak ve bazı meseleler ortaya atılacaktır.

Bu meseleler bilâhare ihtisas komisyonlarına tevdi ve bu komisyonlar ecnebi devletlere karşı bitaraflik ve işbirliğinin idamesi esasına müsteniden memnuniyete şayan bir şekilde bu meseleleri halledeceklerdir.

Belgrad 2 (A.A.) — Yunanistan, Romanya ve Türkiye Hariciye Nazırları sarayda defteri mahsusı imza ettikten sonra Hariciye Nezaretine giderek Markovitch bürosunda ilk defa olarak toplanmışlardır. Yarım saat süren bu toplantıdan sonra Nazırlar, Beyaz saraya giderek naip prens Paul tarafından ayrı ayrı kabul edilmişlerdir.

Prens Paul ile prenses Olga, Türkiye Romanya ve Yunanistan Hariciye Nazırları şerefine bir öğle yemeği vermişlerdir. Yemekte Başvekil Çvetkovitch ile, Hariciye Nazırı Markovitch, Romanya, Türkiye büyük elçileri ve Yunan elçisi hazır bulunmuşlardır.

Balkan antantı devletleri nazırlarının konferansı, öğleden sonra ve bu akşam da devam edecektir.

Romanyanın Belgrad sefiri Cadire, murahhas heyetler şerefine bir akşam yemeği verecektir.

B. Gafenkonun nutku
Belgrad 2 (A.A.) — Bu akşam, Romanya elçilik binasında verilen ziyafette B. Gafenko büyük bir nutuk söyleyerek, Balkan antantının Avrupa vaziyeti hakkındaki noktai nazarı, konferans neticesinde neşrolunacak resmî tebliğde hütlâ edileceği şekilde izah edilecektir.

Rumen heyeti

Belgrad 2 (A.A.) — Hariciye Nazırı B. Gafenkonun riyasetindeki Romanya heyeti bu sabah saat 9,20 de

hususî trenle Belgrada muvasalat etmiş ve garda Yugoslav Hariciye Nazırı Cincar Markovitch ile Romanya ve Türkiye büyük elçileri, Yunan orta elçisi ve bir çok şahsiyetler tarafından karşılanmıştır. Bir askeri müfrezeye tanzim merasimini ifa etmiş, muzika Romanya ve Yugoslavya millî marşlarını çalmıştır.

Yugoslav gazetelerinin tefsirâtı

Belgrad 2 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Bu sabahki Yugoslav gazeteleri Balkan antantı daimî konseyinin içtimai hakkındaki müteaddid tefsirat neşretmektedirler.

«Politika» gazetesi diyor ki:
«Balkan devletlerinin istiklâl ve bitaraflik politikaları bugünkü harpte tabii sahasını bulmuştur. Bu devletler, Balkanlarda sulhü temin etmek ve bu barışın ıstıardan bozulmasına müstesadî bir surette mâni olmak gayesiyle birbiri ardından bitarafliklarını ilân etmişlerdir.

Yugoslav milleti, Yugoslavya Hariciye Nazırı Markovitch birlikte milletlerinin ve bütün Balkan milletlerinin hayrına olarak bir eser başaracak olan Yunan Başvekil B. Metaksasla Türkiye Hariciye Vekili B. Saraçoğlunu ve Romanya Hariciye Nazırı Gafenkoyu samimî hislerle karşılamaktadır.»

Vreme gazetesi yazıyor:

«Balkan Hariciye Nazırları, konsey içtimainın arifesinde yaptıkları beyanatlarda, memleketlerinin barış, istiklâl ve bitaraflik siyasetine devam hususundaki kararlarını bilhassa kaydedilmişlerdir. Balkan efkârı umumiyesi, bilhassa Avrupalı harpte bulunması münasebetiyle ve her an Balkanlar üzerinde patlayabilecek bir kasırganın eşliğinde verilen bu kararı sempati ile selâmlamaktadır.

Beynelmillel efkârı umumiyenin konsey toplantısını büyük bir alâka ile karşıladığını bilhassa kaydeden Yugoslav matbuatı, Belgrada 200 kadar yabancı gazetesinin geldiğini kaydetmektedir.

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu

T. A. P. 31,7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

TÜRKİYE SAATİLE

CUMARTESİ 3/2/940

13,30 Program ve memleket saat ayarı, 13,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 13,50 Türk müziği, Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Okuyan: Müzeyyen Senar, 1- Muhayyer peşrevi, 2- Şükür - Muhayyer şarkı: (Yâdında o sevdi! yeşil gözlerin), 3- Zeki Arif - Muhayyer şarkı: (Sen başka), 4- Sel. Pınar - Muhayyer şarkı: (Gökler perisi gibi), 5- Ruşen Kam - Kemence taksimi, 6- Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: (Sürmeyle göz öldür), 7- Muhayyer türküsü (Menekşeler tutam tutam), 8- Suphi Ziya - Muhayyer türküsü (Dedim bu kız ne güzel kız), 9- Sadettin Kaynak - Hüseyin türküsü (Ayrılık yıl dönümü), 10- Sadettin Kaynak - Hüseyin türküsü (Ne zaman görsem seni), 14,30 Müzik: Riyasetiümhur bandosu: (Şef: İhsan Küncer), 1- G. Charpentier: Mars, 2- P. Lacomme: Coton (vals), 3- Boieldieu: Le Calif de Bagdad uvertürü, 4- Ed. Grieg: Sigurd Jorsalfar: 1- Kral sarayında, 2- Entermezzo, 15,15-15,30 Müzik: Cazband (PL)

18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Radyo caz orkestrası, 18,40 Konuşma (Yurt bilgisi ve sevgisi), 18,55 Serbes saat, 19,10 Memleket saat ayarı. Ajans ve meteoroloji haberleri, 19,30 Türk müziği: Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, İzzettin Ökte, Okuyan: Mahmut Karındaş, 1- Gülizar türküsü: (Sabah güneş doğarken), 2- Refik Fersan - Gülizar türküsü: (Gözlerimden gümüyor yanaklarımın), 3- Gülizar türküsü: (Sinemde bir tutuşmuş), 4- Gülizar türküsü: (Esmem bugün ağlamış), 19,45 Türk müziği: Saz eserleri çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, İzzettin Ökte, 20 Türk müziği: Adana türküsü Adanalar Azize ve Sarı Recep, 20,10 Konuşma (Günün meseleleri), 20,25 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Ruşen Kam, Reşat Erer, 1- Okuyan: Semahat Özdenes, 1- Bimen Şn - Hüzzam şarkı: (Sükunda geçer ömrüm), 2- Arif bey - Hüzzam şarkı: (Mefnun olalı), 3- Sadettin Kaynak - Hüzzam şarkı: Leylakların hayallı, 4- Şerif İçli - Karacılar şarkı: (Mest oldu gönlü), 5- Arif bey - Karacılar şarkı: (Bir goneya bir hare nigâr eyledi bülbül), 2- Okuyan: Necmi Rıza Ahısan, 1- Vecihe: Kanun taksimi, 2- Dede - Bayatı şarkı: (Nice bir aşkına feryad edeyim), 3- Mahmut Celâlettin Pş. - Bayatı şarkı: (Nari firkat şülesini), 4- Şevki bey - Uşşak şarkı: (Esiri zulfünüm ey yüzü mahim), 5- Uşşak müstezat şarkı: (Hasretle bu şeb), 6- Uşşak şarkı: (Gitti de gelmeyiverdi), 21,15 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın), 1- Suppe: Karamaça kız uvertürü, 2- Gungl: Les Hydropathes (vals), 3- Humphries: Mazinin hülyaları, 4- Ganglberger: Küçük toplantı (Revü-Entermezzo), 5- Tschakowsky: Romans, 6- Morena: Meşhur parçalardan potpuri, 7- Rebikov: Güftesiz şarkı, 8- Munkel: Venedik hatırası (serenad), 9- Czernik: Rakdesen kalbler (vals), 22,15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, eşam - tahvilât, kambiyo - nokut borsası (fiat), 22,30 Konuşma (Ecnebi dillerde - Yalnız kısa dalga postası), 22,30 Müzik: Cazband: (PL), Saat 23 e kadar yalnız uzun dalga postası, 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

Nüfuz mintakaları mı?

(Bastarafı 1 inci sahifede)

devletlerin iştirakile bir blok teşkiline matuftur.

İtalya blok teşkilini sulh davasına faydalı görmüyor ve yalnız bütün Balkan devletleri arasında iyi ve umumî bir anlaşma lehinde bulunuyor.

Temps muhabiri diyor ki:

«Vaziyetin en göze çarpan vakiası ise Almanyanın İtalyayı, kendi siyaseti arkasından sürüklemek istemesidir. Almanyanın bu hususta ileri sürdüğü koz Balkanlardan her nevi bolşevik tehlikesinin mündefi olmuş bulunmasıdır. Adriyatığın emniyeti meselesinde hassas olan İtalya, Almanyanın noktai nazırına lâkayit görünmüyor. Bahusus ki, Almanya, İtalyaya, Balkanların garp tarafında ve bilhassa Macaristanda hareket serbestisi veriyor. Bu, nüfuz mintakalarının taksimi politikasıdır ve bir tesanüd ilâdirdir. Bu, Balkanlarda hâdiselerin inkişafına göre, avakıb doğurabilir.»

Başka bir makale

Paris 2 — Temps gazetesi Balkan antantı konseyinin toplantısı münasebetiyle yazdığı makalede diyor ki: «Toplantıdan çok şeyler beklemek doğru değildir. Fakat bedbinliğe de düşmemelidir. Balkan antantı mühim bir unsurdur. Dört devlet münasebatını tanzim ettiği gibi beynelmillel vaziyette de mühim rol oynayabilir. Fakat dört devletin vaziyeti ayırdır. Yugoslavya İtalya ile alakadardır. Romanya ve Yunanistana

Balıkçılık işi üzerinde ehemmiyetle çalışılıyor

(Bastarafı 1 inci sahifede)

rimiz eski normal vaziyetlere nazaran daha çok hizmet talebi karşısında kalmaktadırlar. Ancak nakliyat siyasetimizde memleketimizin dahili âcil ihtiyaçlarının daima göz önünde bulundurulması esas olduğundan armatörlerimiz bu vaziyetten hassasiyetle mühlhem olacaklarını tahmin etmekteyiz. Maa-mafih ihtiyaç kendisini kuvvetle hissettirdiği takdirde millî nakliyatımızı temin için Vekâletin lüzum göreceği diğer tedbirleri süratle itihaz edeceği de tabiidir.»

B. Ali Çetinkaya Münakale Vekâletinin üzerinde ehemmiyetle durduğu meselelerden birini teşkil eden balıkçılık işi hakkında da şu izahatı vermiştir:

«Teşkilât kanunumuzla Vekâlete devredilen işlerden biri de balıkçılık mevzuudur. Şimdiye kadar tecrübe safhasında kalmış olan bu işi çeşvelemek ve memleket için büyük bir servet menba-i olan balıkçılık ve süngerciliğe layık

kendi erazisinde imal edilen harp malzemesi istihsalâtını kolaylaştırmak suretile Finlândiyaya çok esastı yardımında bulunduğunu söylemiş ve «Fransız hükûmetinin de esaslı yardım yaptığını biliyorum» demiştir.

İsveçin yardımı

Stokholm 2 — İsveç hükûmeti Amerikaya 150 avcı tayyaresi ısmarlamıştır. Bu tayyareleri Finlândiyaya verecektir. İsveç Finlândiyaya mali büyük yardımlarda bulunmaktadır. Her tarafta amele fazla yevmiyelerini Fin hükûmetine teberrü etmektedir.

İsveç Kızılhaçının bir talebi

Stokholm 2 — İsveç Kızılhaçı, Sovyet tayyarelerinin sivil halkı bombardımanının ve Kızılhaç mukavelesini ihlâlinin tahkik edilmesini beynelmillel Kızılhaç merkezinden istemiştir.

Sovyet Rusyanın şikâyeti

Nevyork 2 — Sovyetlerin Vasington sefiri, Amerika Hariciye Nazırını ziyaretille Finlândiyaya yapılan yardımdan, Sovyetlere gönderilecek malzemeye ambargo konmasından şikâyetinde bulunmuş ve hariciye müsteşarı Consonun son nutkunda «Bir hür adam bir düzüne kaleden iyidir» sözlerini protesto etmiştir.

Bir Fin generalinin beyanati

Paris 2 (A.A.) — Fin generali Ostermann, bir Fransız gazetecisine beyanatta bulunarak Fin kitalarının gösterdiği muvaffakiyetin kısmen Fin askerlerinin daima neşeli bulunmalarından ileri geldiğini söylemiştir.

General, bununla beraber Finlândanın Sovyetlerin adedçe ezici fakliyetine mukavemet edebilecek için tayyareye, modern silâhlara ve insana şiddetle ihtiyacı olduğunu ilâve etmiştir.

İngiltere ve Fransa teminat vermiştir. Türkiye yalnız Balkanlar sulhü için değil, bütün Yakın Şarkta statükonun muhafazası için anlaşmıştır.

Görülüyor ki vaziyet çabuk bir karar vermeğe müsaid değildir. Belgrad toplantısını, bir anlaşmaya vasil oluncaya kadar, diğer toplantıları takip etmesi muhtemeldir.»

İtalyanın vaziyeti

Paris 2 — Sxcelsior gazetesi, Almanya ile Sovyet Rusyanın Balkanları karıştırmak, İngiltere, Fransa ve İtalyanın ise bu havalide sükûn hükûm sürmesini istediklerini, bu suretle beş senedenberi ilk defa olarak İngiliz, Fransız ve İtalyan düşüncelerinin birleştiğini yazıyor ve diyor ki:

«Boğazların bekçisi Türkiye'nin, yabancı gözleri, Asyanın anahtarı olan İstanbula uzaklaştırmak meşru vazifesi vardır. Şarkî Akdenizde nazi pancermizminin ve yahut Sovyet panslavizminin girmesini görmek, İngiltere ve Fransa'nın menfaatlerine uygun olmadığı kadar İtalyanın menfaatlerine de uygun değildir. Roma ile Ankara arasında, anlaşma zeminine inkişaf edebilecek temas noktaları bulunmaz gibi gözükmemektedir.

Balkanlar samimî surette Alman - Sovyet tazyikinden ve bu tazyikin ihtiva ettiği tehlikelerden kurtarılacak isteniyorsa, son zamanlarda ticaret anlaşmaları imzalamış bulunan İtalya ve Türkiye arasında faydalı yaklaşıma teşebbüsleri için Belgradda iktihâm edilmez engeller bulunmayacaktır.»

oldukları yüksek mevkileri vermek için evvelce proje halinde tesbit edilmiş olan bir teklifi tatbik imkânlarını haiz kabiliyet ve esaslara irca etmeği lüzumlu gördüm. ve bu esaslar dairesinde yeni bir proje hazırlattım. Alâkalıların mütalâası son defa dinlendikten ve tetkik olunduktan sonra projenin kanunîyet kesbetmesi için lâzım gelen teşebbüs yapılacaktır.»

Ambarında bomba patlayan İngiliz vapuru tamir ediliyor

Karadenizden mal yükliyerek İngiltereye gitmekte olan İngiliz bandıralı Tidera Abey vapurunun anbarlarında, Yunanistanda Lımnı limanında İken bir infilâk vuku bulduğunu ajanslar haber vermişlerdi. Bu infilâk hakkında alınan mütemim malûmata göre bomba, vapurun 2 numaralı anbarında patlamış, vapurun diğer anbarlarında bulunan mallar hiç bir hasara uğramamıştır. Vapur, tamirat için Pire limanına gitmiştir. Binaenaleyh zarar ve hasar vapurun 2 numaralı anbarında bulunan mallara inhisar edecektir.

KÜÇÜK İLANLAR

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkâlâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 - İŞ ARIYANLAR

ÇOCUK BAKICI - Süvester teröbeli ve bonservisleri olan bir süvester yeni doğan çocuklara bakmak için Türk ailesi yanına iş arıyor. Adres: Erenköy Zihni paşa köşkü - Telefon: 52-21

9 VE 11 YAŞLARINDA - Biri oğlan biri kız kimsesiz iki mektep çocuğu temiz ve yalnız ailelere yoldaş olmak üzere verilir. Akşam'da (Çocuk) rumuzuna mektupla müracaat.

BİR GENÇ İŞ ARIYOR - İngilizce, Fransızca muhabere vakıf daktilo bilen teröbeli bir genç saatlerince yahut tekmi gün için iş arıyor. Akşamda (B. L.) rumuzuna mektupla müracaat. - 6

ELEKTRİKÇİ ON BEŞ SENE ŞOFÖR ve MAKİNİST - Eski ve yeni harfleri ve fransızca bilir. Evliyim tagraya da gidebilirim. Hususide çalışmak istiyorum. Akşamda (S. F.) rumuzuna mektupla müracaat. - 2

BİR BAYAN İŞ ARIYOR - Türkçe Fransızca, Rumca mükemmel yazır ve okur. Yazı işleri muhabere ve kasyerlik yapabilir. Referansı vardır. 41604 de telefon ile müracaat. - 8

LİSE DERECEİNDE - Tahsil olan beş sene bankalarda çalışmış, bilimum muhabere ve muhasebe usullerini bilen bir kooperatifi ziraat ve esnaf kooperatiflerinde ve ticaret evlerinde muhasiplik ve muakiplik istiyor. Akşamda Kooperatif rumuzla müracaat.

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

BİR TAHSİL MEMURU İSTENİYOR - Piyasada çalışacaktır. Kefalet vermesi şarttır. İsteyenleri son fiatlarla İstanbul posta kutusu 119 za mektupla müracaat. - 4

BİR BAYAN İSTENİYOR - Bir yazıhanenin yazı işlerinde çalışacaktır. Mufassal hal tercümeleri, açık adresleri istedikleri aylık miktarını bildiren bir mektupla İstanbul posta kutusu 119 za müracaat. - 4

DAKTİLO ARIYOR - Arap harfleriyle okur yazır seri yazabilen bir daktilo araniyor İstanbul Bahçekapıda ikinci notere müracaat. - 1

VEZNEDAR ARIYOR - 500 lira nakdi teminat irae etmek şartıyla bir veznedar araniyor. Taliplerin Sirkede Hamidiye tramvay caddesinde Küçük İsmailpaşa hanı altında 36 numarada Gömlekçi Said müracaatları. - 1

ÇOCUK DADISI ARIYOR - Bir buçuk yaşında bir çocuğa bakacak teröbeli bir dadiya ihtiyaç vardır. Talip olanların Nisantaş Emlak cad. Güney Apt. 3 numaraya müracaatları. - 8

ÜÇ BAYAN DAKTİLO ARIYOR - Sirkelerde çalıştırılacaktır. Eski ve yeni fiatları okuyabilmek ve seri yazmak şarttır. Akşamda A. N. rumuzuna müracaat. - 2

3 - SATILIK EŞYA

SATILIK KAMYON - Fabrikaya, reklama, mal ve yolcu taşımağa elverişli ve çok az kullanılmış 39 model bir Fort markalı kamyonet satılıktır. Müracaat Marpuçluca Büyük Abit han 4 - 1

SATILIK 936 MODEL BÜİK - Müracaat: Galata Şişane karakol Şişane garajı, Galata Şişane karakol Frej han No. 4 İlahak Seçim.

4 - KİRALIK - SATILIK

KIZILTOPRAK İLE MALTEPE - Arasında altı odalı bahçeli, elektrik su ve sairiyi havi, nakli vasıtalarına yakın satılık ev isteniyor, kati flatle mevkilinin aşağıdaki adres mektupla bildirilmesi, bay Demir Şişli, İtfal Hastanesi sokak No. 2, daire 4.

ACELE SATILIK KELEPİR EV - Ve çok bahçesi, Samatya Çınar polis karakol katması No. 224. 8 odalı bahçe usus flatle sahibi elle satılıktır. İçindekilere müracaat.

SATILIK ve KİRALIK APARTIMAN - Maçka Teşvikiye caddesi 29-31 numaralı 3 katlı 25 odalı gayet manzaralı müceddet apartman hem satılık ve hem kiralıklı taliplerin 3 üncü kata müracaatları. - 8

DEVREN SATILIK BAKKALİYE - Sekiz senedir tek bir şahıs elinde faaliyetinde bulunmuş mevkil kibar ve işlektir, azmet dolayısıyla satılıktır. Nisantaş vali konak caddesi 109-1 numarada hallaç Abdurrahmana müracaat. - 6

DAİRE ARIYOR - Tünelden Talimhaneye kadar zemin katda müstaklil kiralırlı, banyolu iki odalı daire araniyor. Telefon 43589 sabahları saat 8 - 12 ye kadar. - 10

ACELE SATILIK - Hamalbaşı caddesinde her bir fabrikaya elverişli betonarme bahçesi ve iki caddeye yüzölçü olan bir bina ehven flatle veya taksitle satılıktır. Müracaat: Galata, Tünel, Gül han No. 13. - 7

SATILIK EV - Arnavutköyünde tramvaya 1 dakika mesafede, içi ve dışı yağlı boyalı, ahşap, büyük bahçeli, üç katlı üç daire ve konforu havi bir ev ucuz bir flatle satılıktır. Francala sokak No. 23.

5 - MÜTEFERİK

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ - (Bahusus ticaret gubeleri ve bakafora) - İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asrı metotla verilir. - Fransızcayı mükemmel konuşur. - Esaslı ve en seri usul. - Ücret mutedil - (Prof. H.) rumuzuna mektupla müracaat. - 6

FRANSIZCA DERSLERİ - Evlerde çok müsaid ücretle verilir. Fakir çocuklardan para alınmaz. Açık adresli mektupla Akşamda F. M. rumuzuna müracaatları. - 1

DANS DERSLERİ - Büyük rağbet bulunan son dansları hakiki (Sulink) Fokstrot hususi ve münferit olarak her gün ders veriliyor. Müracaat saatleri 12 - 13, 17 - 21 e kadar Büyükdarmakapı tramvay durağı 117 No. profesör Panosyan - 5

DANS DERSLERİ - Hususi ve münferit dersler asrı dansları son yeniliklerle Suing ve Poleglayt öğrenmek için en iyi en çabuk ve akademik metotlarla öğreten profesör Hanımyan'a müracaat. Ders saatleri 14 - 21. Beyoğlu Parmakkapı Mis sokak 13 numaraya

ALMANCA DERSLERİ - Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayan Almanca dersleri vermektedir. Kabul günleri ve saatleri salı ve pazardan maada her gün saat 15.30 - 19 a kadar Beyoğlu İstiklal caddesi No. 133. Hasan Bey Apt. birinci kat No. 6, ikinci merdiven.

KİRALIK YAZIHANE - Sirkeli civarında Kahramanzade hanının üst katı kapıcıya ve Beyoğlu Talimhane, Taksim Apart. 3 No. ya müracaat. - 2

SATILIK EV ARIYOR - Beşiktaş - Ortaköy - Arnavutköy - Bebek civarında kabili süknâ dört veya beş odalı ahşap ev satmak isteyenler Çemberlitaş «Dizdarye» yokuşu No. 4 de M. Ali Özgelebiye müracaat. - 3

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ - Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşimizden Ö. K. - R. S. K. - F. Tuna F. S. Ş. - M. N. Z. - Çocuk - İ. Z. T. namlarına gelen mektupları idarehanemizden alduralmaları mercedur.

Çocuk hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra

40127

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri aşağıda yazılı olan iki liste muhteviyatı 128 kalem perçin civisi, ağaç vidaları rondelâ ve gupliyalar 18/3/940 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işi görmek isteyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellim ve Sevk Şefliğinde dağıtılacaktır.

Malzemenin ismi Muhammen bedel Muvakkat teminat

Perçin civisi 24176 1813.20

Ağaç vidaları Rondelâ 12100 907.50

Gupliyalar (670)

Müteakait Hesap memuru alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden

Müteakait bir askeri hesap memuruna ihtiyaç vardır. İstekli olanların hal tercümeleri ile Umum Müdürlüğe müracaatları. (692)

Belediye Sular Idaresinden:

İdareminiz Adalar müfettişliği binası yanhanesine bir işe yaptırılacaktır.

Bunun için 7/2/940 garımba günü saat 15 de yapılacak açık eksiltmeye girmek isteyenlerin şartname ve resmini almak üzere Taksim Sıraserviler caddesinde idare Merkezinde Levazım Şefliğine müracaat etmeleri.

Eksiltmeye girecekler idare veznesine depozito olarak 200 T. L. yatırmış ve makbuzunu almış bulunduklarıdır. (825)

1 - GENÇLİK 2 - GÜZELLİK 3 - SİHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu mezyetlerin hepsini size **KREM PERTEV** temin edebilir

1 - KREM PERTEV: Bir tuale müstahzarıdır. İnce bir itina ve yapılandırık hususiyeti itibarıyla yüzdeki çizgi ve buruşuklukların teşekkülüne mani olur. Deriyi genç ve gergin tutar.

2 - KREM PERTEV: Bir güzellik vasıtasıdır. Genişlemiş mesamati sıkıştırarak cilddeki pürütük ve kabarcıkları giderir. Çil ve lekeleri izale eder. Teni mat ve şeffaf bir hale getirir.

3 - KREM PERTEV: Bir cild devasıdır. Deri guddelerinin ifrazatını düzeltir. Sivice ve siyah noktaların tezahürüne mani olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir. Kuru cildler için yağlı, ve yağsız cildler için yağsız hususi tıp ve vazoları vardır.

PETROL NİZAM

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartıdır.

On beş senedenberi on binlerce kimse tarafından memnuniyetle kullanılmaktadır.

İstanbul ikinci İcra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcup ve paraya gevrilmesi mukarrer 150 düzine vazelin tüptü, 400 kutu midat pastili, camlı dolap, masa ve kasa vesair eşya 8/2/940 tarihine müsadif perşembe günü saat 16 dan 17 ye kadar Sirkede Ankara caddesinde Adalat Hanında 10,11,12,13 numaralarda açık artırma suretile satılacaktır. Muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ikinci arttırması 13/2/940 tarihine müsadif salı günü aynı saatte yapılacağından talip olanların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura 939/4890 D. No. sile müracaat etmeleri ilân olunur. (24014)

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıkları açık hastane. Doğum ve kadın ameliyatları için, apandisit, basur ve diğer ameliyatlara için çok usus hastahane. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

ZAYI - İstanbul İhtilâf gümrüğünden 80121 sayılı ve 2/12/937 günlü beyannameye ait 2 tinci tahilli tereci «5» beş liraya mukabil aldığım 282199 sayılı ve 24/12/937 günlü makbuzu zayı eyledim. Yenisini alacağımdan hükümsüz olduğunu ilân eylerim. Galata Aslan han 4 üncü kat. Piyer Müridiyan

Emniyet Sandığı ilânları

0/0 8,5 faizli ve sekiz sene taksitli emlak satışı

Semti Çarıyerde Mesarbunu caddesinde eski 52 yeni 27 No. lı. **Cinsi** Dört katta on iki odalı üç sofalı 5500 terkos ve elektrik tesisatını havi ahşap bir yalının tamamı. **Muhammen Kıymeti** 4000 Üç katta on bir odalı terkos ve elektrik tesisatını havi ahşap bir evin tamamı. **1000** Üç katta altı odalı ve altında dükkânı, kuyusu ve elektrik tesisatı olan kârgir bir evin tamamı.

Fenerde eski Tahtamınare yeni Kâtipmusalhaddin mahallesinde eski Kırmastı yeni Kazancıselim sokagında eski 3, 3, 3 MÜ. yeni 2, 3 No. lı.

1 - Arttırma 27/2/940 tarihine düşen salı günü saat on dörtten on altıya kadar yapılacak ve gayrimenkuller en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır. 2 - Arttırma girmek için muhammen kıymetin % 10 nu nisbetinde pey akçen yatırmak lazımdır. 3 - Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 8,5 faizle tabiidir. 4 - Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kalır. 5 - Fazla tafsilât almak ve binaların fotoğraflarını görmek isteyenlerin Sandık binası servisine müracaat etmeleri lazımdır. (741)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Semti ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. su	Cinsi	Muhammen aylığı	Lira Kr.
Bakırköy, Yenimahalle	On temmuz	69, 69/1	Ev ve bahçe	16	00
Kasab Demirhan	Şeref	1-1	Mesrutahane	6	00
Yeni Mahmutpaşa	Mengene	16, 18	Şerafettin tekkesi	10	00
Eyüp, Kızıl Mesit	Balcı yokuşu	3	Kâğır tekke	10	00
Şehzadebaşı, Fevziye	Mahmudiye çeşmesi	21	Kadı Hüsamettin camisi	6	00
Çarşı	Sıra odalar hanı	17	Kâğır dükkân	5	00
	Perdahçılarda	56	Dükkanın nısıfı	2	00
Molla Gürani	Hacılar	80	Mektep altında bodrum	4	00
Çelebi oğlu Alâattin	Çavuş başı	12	Bostancı başı hanı	35	00

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 941 senesi Mayıs sonuna kadar.

Yenibahçede Vakıf fidanlığıta hâlen boş araziden çayır otu biçmek üzere Müddeti icar: Teslimi tarihinden 940 senesi teşrinlevvel nihayetine kadar. Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İsteklilerin 9 Şubat 940 cuma günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıflar Kalemine gelmeleri. (736)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B.	% 7,5 teminat	Eksiltme
İ. SF. 21 Zincir	42 adet	567 00	42 52	Açık E. 14
Yivli Gömlek	12 »	1200 00	80 00	» 15.30
Baskül tamiri ve damgalanması işi	13 »	350 00	26 25	» 16
Dikistrin kola	4000 kilo	1400 00	105 00	» 16.30

I - Zincir ve yivli gömlek nümunesi ve kola şartnamesi mucibince yukarıda cins ve mikdarı yazılı «4» kalem malzeme hıızlarında gösterilen usullerle eksiltmeye konmuştur. II - Muhamme bedelleri, muvakkat etmlnatları, eksiltme saatleri hıızlarında yazılmıştır. III - Eksiltme 20/II/940 salı günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır. IV - Zincir nümunesi her gün sözü geçen şubeden ve yivli gömlek nümunesi de idaremin Pasaabahçe Müskirat Fabrikasında görülebileceği gibi kola şartnamesi de paraf alınabilir. V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «870»

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

1 - Adrasan koyunda karaya düşen Sadıkzade vapuru açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. 2 - Muhammen bedel 3730 lira olup muvakkat teminatı 279 lira 75 kuruştur. 3 - Arttırma 9 şubat 1940 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de umum müdürlük Alım Satım komisyonunda yapılacaktır. 4 - İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün malzeme müdürlüğüne ve arttırma için de yazılı gün ve saatte komisyona gelmeleri. (514)

Başvekâlet Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

Yapılacak iş: 1 - Tahtı tasarrufumuzda bulunan Taksimde Sıraservilerde kâin 57 No. lu merkez binamızın dahilinde yapılacak tamirat ve tadilatlar. 2 - İşbu tamirat ve tadilat açık eksiltme ile yapılacaktır. 3 - Tansim olunan keşif raporuna göre muhammen bedel «1350» liradır. 4 - Muvakkat teminat «101» lira «25» kuruştur. 5 - Tamirat ve tadilatın mahal listesi ve fennî şartnamesi hakkında izahat, Taksim Abdülhak Hâmid caddesi Ay Yıldız Palas 3 No. da Bölge Merkezinde verilir. 6 - Eksiltme 3/2/1940 tarihinde saat 10 da Bölge Merkezinde yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte Bölge Merkezine müracaatları. (721)

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı direktörlüğünden:

Argiro ile kocası Corel Pinaltinin 20495 hesap No. sile Sandığımızdan aldıkları 5500 lıraya karşı birinci derecede ve bir âkitle ipotekli, yalnız Argiro üzerine kayıtlı bulunan Galatada Emekyemese mahallesinin Karamolla sokagında eski ve yeni 18 No. lı vakıflı kârgir depo ile aynı semt ve mahallede Okumusa, Merdivenli sokagında eski 20 yeni 12 kapı No. lı sırf mülk arsa ve mezbure, Argiro ile Corel üzerine müstereken kayıtlı bulunan aynı semt ve mahallede Karamolla sokagında eski 22/24 yeni 2022 No. lı vakıflı kârgir imalathanenin tamamı vadesinde borcunu ödemesinde dolayı haklarında yapılan takip üzerine 3202 No. lı kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icap etmiş ve işbu üç gayrimenkul ayrı ayrı senetlerle tasarruf edilmekte ise de haritaları mevcut olmamasından dolayı mahallen tefrik ve ayrı ayrı satılmaları mümkün olmadığından bir şartname ile ve kıl halinde ve bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 1625 lira pey akçesi verecektir. Mülk bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle Belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rûsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 12/2/940 tarihinden itibaren tefkik tmeit isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı vadesi lüzumlu izahatta şartname ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tefkik ederek satılğa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve tibar olunur. Birinci arttırma 25/3/940 pazartesi günü Çagağoluında kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmest için tefkik edilecek bedelin terihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü baki kalmak şartıyla 9/4/940 tarihine müsadif salı günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırma yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde baki kalacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmuayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahipleri nin bu haklarını ve hususide faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairesimize bildirmeleri lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanların hakları tapu sicilleriyle sabit olmuayanlar satış bedelinin paylaşmasından hürîr kârlırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 937/197 dosya numarasile Sandığımız Hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

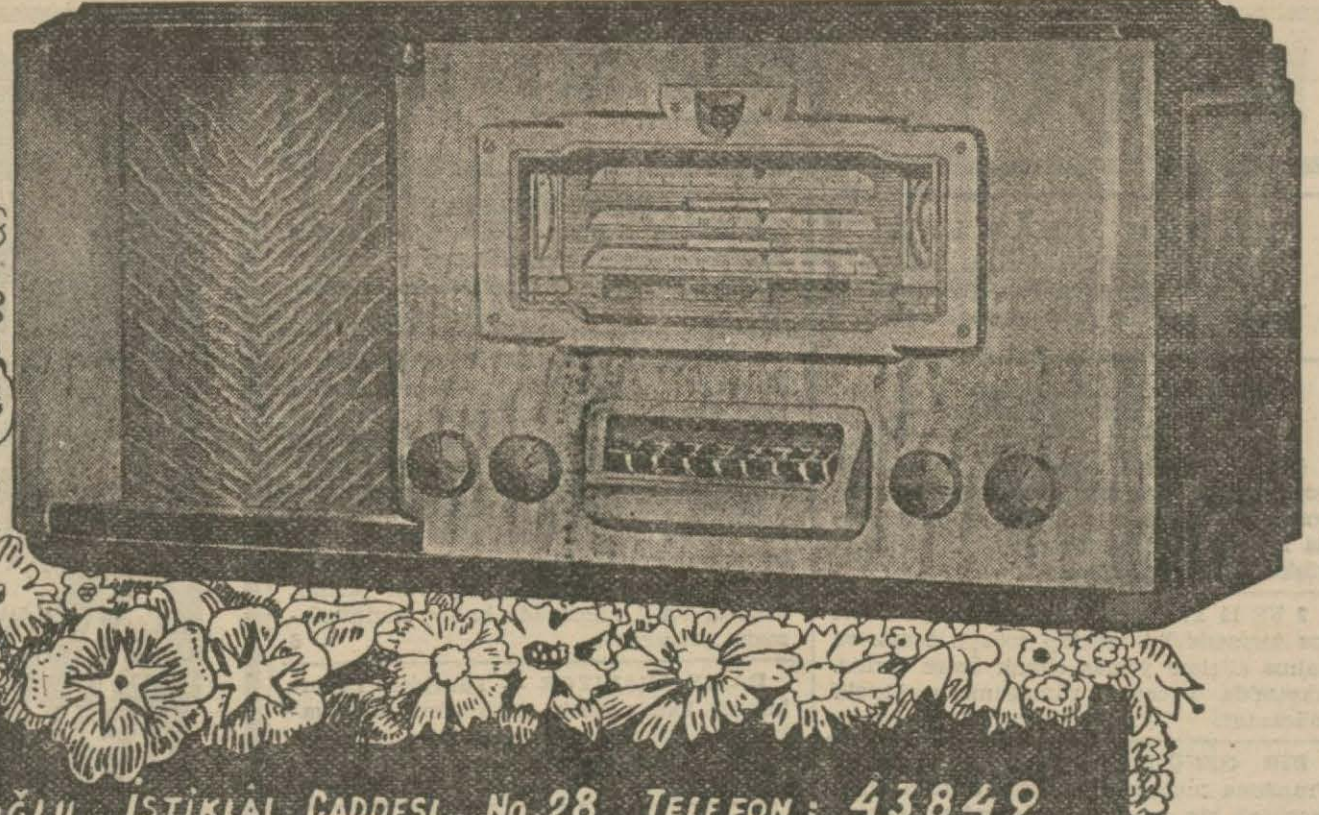
DIKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhammen kıymetinin koymuş olduğu kıymetin % 40 nı tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (878)

Hepimiz GENERAL ELECTRIC RADYOLARI Tercih ediyoruz

SATIŞ YERİ: GENERAL ELECTRIC MAĞAZASI

BEYOĞLU İSTİKLAL CADESİ No.28 TELEFON: 43849

HASAN DEPOSU

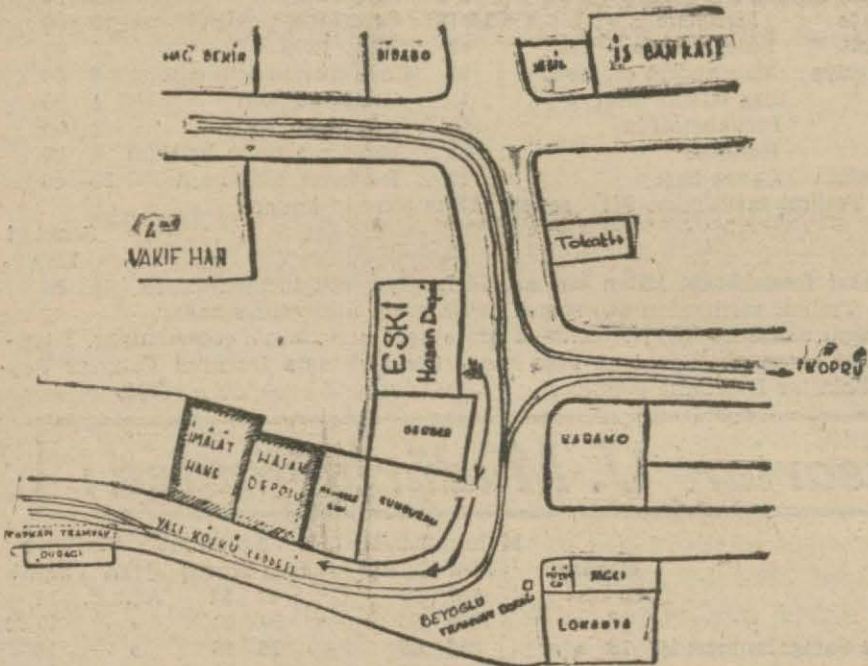
Bütün Avrupa ve Amerikan
parfümeri mamulâtının
Türkiyede

HAKİKÎSİNİ EN UCUZ

fiatlarla satan yegâne müessesedir.

HASAN Deposu Yeni Adresi

Bahçekapı, Beyoğlu Tramvay
durağı karşısında

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur
(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

*Tadit rögatla satılır

VIROZA

PATI KULLANINIZ

Her türlü yanıkları, kan çıbanlarını, meme iltihaplarını ve çatlıkları, koltuk altı çıbanlarını, dolama, akneler, ergenlikler, traş yaralarını, çocukların ve büyüklerin her türlü deri iltihaplarını en erken ve en emin tedavi eder. VIROZA mikropların yaşamasına mâni olur.

Harp Okulu Komutanlığından

- 1 — Bu yıl aşağıda yazılı şartları haiz okurlar Harp okuluna alınacaktır.
- A — Ankarada bulunanlar doğrudan doğruya harp okuluna Ankara haricinde bulunanlar bulundukları yerin askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir.
- B — Kayıt ve kabul muamelesi 1 Şubat 940 dan 1 Haziran 940 tarihine kadar devam edecektir.
- 2 — Giriş şartları bervehlâttir.
- A — Türk ırkından olmak.
- B — Sivil liseden mezun olacak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunacaktır.
- C — Tam teşekküllü askerî heyeti sıhhiyelerden (harp okuluna girer) kararlı sıhhat raporu almış olacaktır.
- B — Azami yaşı 23 olacaktır.
- E — Diğer şartlar askerlik şubelerinde mevcuttur.
- F — Ankarada olanlar (E) maddesindeki şartları harp okuluna müracaatla öğrenen bilirler.

(767)

**BAYILANLAR CARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL**
DEN 20 DAMLA ALIRLARSA SİNİRLERİ YATIŞIR
DERHAL FERAHLARLAR. EVİNİZDE MUTLAKA BULUNDURUNUZ

Ankara Belediyesinden

- 1 — Ankara mezbahasında kesilen ve kesilmiş olarak gelen hayvanatın et ve sakatat nakliyat işinin tarifesine göre yapılması 1 Mart 940 tarihinden itibaren üç sene müddetle kapalı zarf usulüne arttırmağa konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedeli 95,000 liradır.
- 3 — Muvakkat teminat 6,000 liradır.
- 4 — Şartname ve tarifesini 4,75 lira mukabilinde her gün encümen kaleminden temin edilebilir.
- 5 — İhalesi 6/2/940 salı günü saat 11 de yapılacağından isteklilerin usulü dairesinde teklif mektuplarını zikredilen günde saat ona kadar encümene vermeleri ilân olunur.

(545)

(307)

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umum neşriyat müdürü: Şevket Rade
Akşam Matbaası

Buruşuklukları ve lekeleri NASIL temizlemeli?

Bu yeni ve
cayip güzellik
Reçetesi tec-
rübe ediniz.

Cilt hüceyrele-
rinden çıkarıl-
mış ve genç ve
sağlam bir cildin

unsurlarına müşabih yeni ve kıymetli cevher hülâsası: «BIOCEL» tabir edilen ve Viyana Üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve genç hayvanlardan gayet itinalı bir tarzda istihsal edilen bu kıymetli cevher, cildin unsuru olan pembe renkteki TOKALON kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu kremi her akşam yatmadan evvel kullanınız. Siz uyurken, cildiniz bu kıymetli cevheri mas eder. Her sabah uyanığınızda cildinizin daha açık, daha taze ve daha genç olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri de yağsız beyaz renkteki TOKALON kremi kullanınız. Bu kolay tarzı tedavi sayesinde her kadın 10 yaş daha genç görünebilir ve genç kızların bile gıpta nazarile seyredeceği şayanı hayret bir cilt ve ve bir tene malik olabilirsiniz. TOKALON kreminin müsmir neticeleri garantidir.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,000 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

EKZAMİN

Ekzemanın ilâcıdır.
Yara ve çıbanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

* İstanbul Belediyesi ilânları *

Haseki hastahanesi doğum servisinin 11 - 12 numaralı dairesinin ahşap olan bir kısmı harici duvarlarının çimento ile sıvanmak suretile kâğıre tahvili işi açık ekaltmeye konulmuştur. Keşf bedeli 1749 lira 15 kuruş ilk etminatı 131 lira 19 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminden görülecektir. İhale 16/2/940 günü saat 14 de daimi encümene yapılacaktır. Taliplerin ihaleden 8 gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümene bulunmaları. (780)

BAYAN DAKTİLO ARANIYOR

İngilizceye bihakken vakıf bir Daktilo alınacaktır. Ayrıca başka bir ecnebi lisanına vakıf olan tercih edilecektir. Taliplerin bütün vesikaları ile Eti Bank Genel Direktörlüğü - Ankara

Adresine tahriren müracaatları

YORGİADİ

PSALTI

Daima maruf eski ve büyük binasında
(Altıncı Belediye dairesi karşısında)
Beyoğlu Müellif caddesi No. 6 - 8. Tel: 41424

PSALTI

Mefruşat mağazalarında her zevke uygun en
Mükemmel mobilyaları bulacaksınız.
Bir asırdanberi sayın halkın memnuniyetini temin için emirlerine
âmade bulunmaktadır. Aldatıcı ilânlardan sakınıniz.
Şöhretimiz cinsten teminatıdır.

MİKROPULO